

GPJP

Gymnázium prof. Jana Patočky

Praha 1, Jindřišská 36

Školní vzdělávací program

Vzdělání – cesta ke svobodě

Platnost dokumentu od 1. 9. 2007
Ředitel školy: PaedDr. Michal Valek

Obsah

1.	Identifikační údaje	5
1.1	Vzdělávací program, studijní forma vzdělávání	5
1.2	Předkladatel	5
1.3	Zřizovatel školy	5
2.	Charakteristika školy	4
2.1	Velikost školy a její umístění	4
2.2	Vybavení školy	4
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	5
2.4	Charakteristika žáků	6
2.5	Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	6
2.6	Spolupráce školy s rodiči a dalšími subjekty	6
3.	Charakteristika školního vzdělávacího programu	8
3.1	Zaměření školy	8
3.2	Profil absolventa	9
3.3	Organizace přijímacího řízení	10
3.4	Organizace maturitní zkoušky	10
3.5	Společné výchovné a vzdělávací strategie – rozvoj klíčových kompetencí	10
3.6	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	12
3.7	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	12
3.8	Začlenění průřezových témat	13
4.	Učební plán	22
4.1	Učební plán nižšího gymnázia	22
4.2	Využití disponibilní časové dotace a integrace vzdělávacích obsahů	23
4.3	Poznámky k učebnímu plánu	24
5.	Učební osnovy	27
5.1	Český jazyk a literatura	27
5.2	Anglický jazyk	55
5.3	Německý jazyk	64
5.4	Španělský jazyk	74
5.5	Francouzský jazyk	87
5.6	Latina	101
5.7	Matematika	107
5.8	Informatika, výpočetní technika	121
5.9	Výchova k občanství	127

5.10	Dějepis	138
5.11	Fyzika	152
5.12	Zeměpis	165
5.13	Biologie	187
5.14	Chemie	200
5.15	Laboratorní práce z přírodních věd	211
5.16	Hudební výchova	225
5.17	Výtvarná výchova	235
5.18	Tělesná výchova	245
6.	Hodnocení žáků a autoevaluce školy	262
6.1	Pravidla pro hodnocení prospěchu žáků	262
6.2	Pravidla pro hodnocení chování	266
6.3	Autoevaluce školy	267

Pak pravil učitel:

Promluv k nám o učení

A Mustafa řekl:

Nikdo vám nemůže zjevit než to, co již spočívá a zpola dřímá v rozbřesku vašeho poznání.

Učitel, který se prochází mezi svými žáky ve stínu chrámu, nedává ani tak ze své moudrosti jako spíše ze své víry a láskyplnosti.

Je-li opravdu moudrý, nevyzývá vás, abyste vstoupili do příbytku jeho moudrosti, ale spíše vás vede k prahu vašeho vlastního myšlení.

Hvězdář vám může vykládat o svém pochopení prostoru, ale nemůže vám dát své pochopení.

Pěvec vám může zpívat o rytmu, který vyplňuje celý prostor, ale nemůže vám dát sluch, který rytmus zachycuje, ani hlas, který jej opakuje jako ozvěna.

A ten, kdo je zběhlý ve vědě čísel, vám může vykládat o doménách vah a měř, ale nemůže vás tam zavést.

Nebot' vize jednoho člověka nepropůjčí křídla jinému člověku.....

Chalíl Džibrán, Prorok

Školní vzdělávací program Gymnázia prof. Jana Patočky projednala

Školská rada Gymnázia prof. Jana Patočky na své schůzi 30. srpna 2007.

Ve složení

JUDr. Kateřina Černá, RNDr. Jana Příhodová, Dr. Věra Dvořáková, Dr. Zoja Segi, Mgr. Jana Drake, Taťána Marková

Členové Školské rady Gymnázia prof. Jana Patočky

JUDr. Kateřina Černá, RNDr. Jana Příhodová, Dr. Věra Dvořáková, Dr. Zoja Segi, Mgr. Jana Drake, Taťána Marková.

1. Identifikační údaje

Školní vzdělávací program pro nižší stupeň gymnázia zpracovaný dle RVP ZV

Vzdělání – cesta ke svobodě

1.1 Vzdělávací program, studijní forma vzdělávání

Gymnázium, osmiletý vzdělávací program
denní forma vzdělávání

1.2 Předkladatel

Gymnázium prof. Jana Patočky, Praha 1, Jindřišská 36
příspěvková organizace
110 00 Praha 1, Jindřišská 36/966

IČO: 60449004

IZO: 060449004

Tel/fax: 224 23 90 61

Webové stránky: www.gpjp.cz

E-mail: info@gpjp.cz

Ředitel: Michal Valek, PaedDr., Ke Koulce 7/219, 150 00 Praha 5

Statutární zástupkyně: PhDr. Hana Rýdlová (koordinátorka ŠVP pro vyšší stupeň gymnázia)

Koordinátorka ŠVP pro nižší stupeň gymnázia: Mgr. Libuše Vlková

1.3 Zřizovatel školy

Od 1. 1. 2001 Magistrát Hlavního města Prahy, Praha 1, Mariánské nám. 2

Telefon: 236 001 111

Webové stránky: www.praha.eu

2. Charakteristika školy

2.1 Velikost školy a její umístění

Gymnázium prof. Jana Patočky bylo založeno v roce 1994. V roce 1998 se přestěhovalo na nynější adresu, v roce 2007 byla zřízena dvě dislokovaná pracoviště: **Jeruzalémská 9**, což je cca jednu minutu od hlavní budovy, kde umístěny seminární pracovny a kabinety, a **nám. Curieových 2**, zde je umístěna osmiletá větev gymnázia. Dopravní dostupnost všech pracovišť je velice dobrá. Hlavní budova se nachází jednu minutu od tramvajové zastávky Jindřišská, nebo tři minuty od stanic metra Náměstí republiky, Můstek nebo Hlavní nádraží. Od stanic ČD Masarykovo nádraží a Hlavní nádraží je rovněž vzdálena tři minuty. Budova na nám. Curieových je umístěn v lokalitě Starého Města. V dobré dopravní dosažitelnosti linky metra A, autobusové linky 133 a tramvajových linek 17 a 18. Školní budova má charakter historické budovy, její stáří je více než 120 let. Ve školním roce 2005/2006 byly provedeny stavební a technické úpravy, které vedly k zajištění bezbariérovosti v celé budově. V roce 2006 byla provedena oprava fasády.

Povolená kapacita celé školy je 904 žáků. Až dosáhne gymnázium plné kapacity, bude mít celkem 28 tříd. 12 tříd čtyřletého a 16 tříd osmiletého studia. V každém ročníku čtyřletého studia jsou otevírány tři třídy a v osmiletém studiu jsou otevírány dvě třídy.

2.2 Vybavení školy

Budova školy v Jindřišské ulici je čtyřpodlažní. Z toho tři podlaží využívá gymnázium a v jednom podlaží je prozatím dislokované pracoviště ZŠ Vodičkova. V přízemí budovy je rovněž umístěna školní jídelna zřízená městskou částí Praha 1. Budova prošla v tomto roce rekonstrukcí elektrických, vodovodních a tepelných sítí. Všechny učebny a kabinety mají internetovou přípojku. V blízké budoucnosti se předpokládá zastřešení školního dvora, kterým vznikne nová tělocvična, výstavba výtahu pro tělesně postižené a půdní vestavba, která přinese kvalitní kreslírnu (ateliér) a několik kabinetů. Ze stávající tělocvičny vznikne školní aula. Pro výuku má nyní gymnázium v této budově k dispozici celkem 20 učeben, z toho 8 odborných. Tři z nich se využívají rovněž jako laboratoře chemie, fyziky a biologie. Počítačová učebna má 16 žákovských pracovišť s přípojkou na internet. V budově školy jsou dvě tělocvičny nevhodné pro míčové hry. Škola si pronajímá bazén pro výuku plavání.

Předností školy je dobrá vybavenost výpočetní technikou. Počítače jsou propojeny počítačovou sítí a napojeny na internet. Tím jsou vytvořeny předpoklady pro efektivní informační systém, který mohou využívat jak zaměstnanci a vedení školy, tak i žáci. Ve škole jsou dvě knihovny: učitelská a žákovská, která slouží zároveň jako studovna. I knihovny jsou vybaveny počítači připojenými na školní počítačovou síť. Odborné učebny a laboratoře jsou zařízeny kvalitními přístroji a moderní technikou, např. počítači, dataprojektory. Stravování je zajištěno v budově ve školní jídelně.

Pracoviště v Jeruzalémské má k dispozici 4 menší třídy pro výuku volitelných předmětů. V budově jsou rovněž umístěny pracovny pedagogů. Toto pracoviště je pouze přechodné a bude zrušeno po uvolnění zbývajících podlaží v hlavní budově.

Pracoviště na nám. Curieových 2 je v budově ZŠ, která bude postupně s otevíráním dalších tříd uvolňovat potřebné prostory. V budově je jedenáct odborných pracoven, které žáci gymnázia sdílejí se žáky základní školy. Postupně dochází k renovaci odborných učeben i kmenových tříd. Žákům jsou k dispozici též tělocvična, gymnastický sál, keramická a řezbářská dílna, prostory pro stolní tenis a školní jídelna (fungující jako samostatný právní subjekt). V hodinách tělesné výchovy i ve svém volném čase mohou žáci využívat multifunkční hřiště Na Františku, které se v zimních měsících mění v ledovou plochu, kde realizujeme v rámci tělesné výchovy výuku bruslení. Školní dvůr, sloužící jako venkovní učebna a relaxační prostor o přestávkách dětí, byl osázen novou zelení.

Materiální podmínky tohoto pracoviště mají velmi dobrou úroveň s tendencí růstu kvality. Vybavení budovy je výrazně modernizováno, především ve vztahu k výuce, ale i v oblasti služeb žákům, pedagogům a ostatním pracovníkům školy i oprav v budově. Byl splněn hlavní cíl, rekonstrukce fasády a výměna oken v budově. Revitalizace suterénu byla dokončena a prostory byly zkolaudovány pro volnočasové aktivity.

Po technické stránce je škola též velmi dobře vybavena. Pedagogům a ostatním zaměstnancům školy je k dispozici dostatečné množství kancelářské techniky, a audiovizuální techniky. Všechny kabinety, sborovny a kanceláře jsou osazeny počítači s přístupem k lokální i síťové tiskárně. Toto pracoviště disponuje několika dataprojektory, které jsou umístěny převážně v odborných učebnách, v knihovně a v suterénních prostorách etické výchovy. V učebnách jazyků a dalších odborných pracovnách jsou k dispozici interaktivní tabule. Počítačová vybavená 24 počítači, umožňuje žákům seznámení s digitální a audiovizuální technikou.

Hygienické zázemí poskytuje budova dostatečně.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Čtyřletý studijní program a vyšší stupeň osmiletého studijního programu zajišťuje 40 učitelů (podíl mužů je cca 40 %). Věkový průměr je přibližně 40 let. Aprobovanost výuky dosahuje 93 %.

Výuku na nižším stupni osmiletého studijního programu zajišťují pedagogové, kteří též částečně učí na 2. stupni základní školy, v jejíž budově je dislokované pracoviště umístěno. Pedagogický sbor tvoří v současné době 21 vyučujících (mužů je přibližně 12 %). Podíl aprobované výuky je velmi vysoký.

Ve škole působí dva výchovní poradci, jeden pro nižší stupeň gymnázia a jeden pro vyšší stupeň. Dále ve škole působí metodik preventivních programů.

Celý pedagogický sbor je schopný týmové práce a je přístupný inovacím. U našich pedagogů usilujeme o co nejpestřejší skladbu sboru, spojují se v něm pedagogové mladí i zkušení. Naším cílem je co nejvyšší pedagogická způsobilost a kvalifikace. Klademe důraz na profesní růst učitelů a poskytujeme jim prostor pro další vzdělávání.

2.4 Charakteristika žáků

Většina žáků bydlí v Praze nebo v blízkém okolí Prahy. Žáci ze vzdálenějších míst dojíždějí vlakem, či dalšími prostředky hromadné dopravy. Přibližně 5 % žáků pochází z odlišného jazykového a kulturního prostředí.

2.5 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Naší partnerskou školou je Dietzenhöfferovo gymnázium v Bamberku v Německu. V roce 2006 jsme se zapojili do projektu EU Modernizace výukových programů – Tvorba podmínek pro přípravu a efektivní naplnění RVP GV. Žáci osmiletého studia se účastní e-twinningových projektů a internetové komunikace se zahraničními školami.

2.6 Spolupráce školy s rodiči a dalšími subjekty

Jedním z nejvýznamnějších partnerů školy jsou rodiče, kteří se organizují ve Sdružení rodičů a přátel Gymnázia prof. Jana Patočky (SRPGJP). Od 1. 1. 2006 je ve škole ustavena Školská rada. Od školního roku 2007/2008 pracuje ve škole Studentské fórum. Dále spolupracujeme s Pedagogicko-psychologickou poradnou pro Prahu 1, 2 a 4 (Praha 2, Francouzská 56) atd.

Úzce spolupracujeme se ZŠ nám. Curieových, FF UK, PedF UK, PŘF UK, MFF UK především tak, že naši učitelé vedou průběžné i souvislé praxe studentů těchto fakult a účastní se vzdělávacích seminářů organizovaných těmito školami. Pravidelně pořádáme Dny otevřených

dveří, účastníme se výstavy Schola Pragensis, organizujeme soutěže pro žáky naše i z ciziny. Žáci osmiletého studia se pravidelně účastní celostátní jazykové soutěže Mladých hispanistů pořádané ZŠ nám. Curieových.

Každoročně je pořádán kurz pro uchazeče o studium.

V oblasti mimoškolních aktivit je žákům nižšího gymnázia nabízena široká zásoba kroužků vedených lektory z řad kmenových učitelů i externistů. Nabídka porývá celou škálu zájmů dětí – od hudby a výtvarných činností přes sport až po výuku dalších jazyků, šachy, ...

Informace o dění ve škole a o mimoškolních akcích pořádaných školou je možno získat na vývěskách ve škole a na našich internetových stránkách.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Gymnázium prof. Jana Patočky se po ukončení náběhu na plnou kapacitu stane jedním z největších gymnázií v Praze. I přes krátkou dobu svého trvání zaujímá přední místo z hlediska kvality výchovy a vzdělávání a je středem zájmu uchazečů o studium.

Školu nechápeme pouze jako informativní instituci ale i instituci formativní. Klademe si neustále otázku „míry“ vzdělávání a výchovy. Jde o otázku, do jaké míry máme právo, resp. možnost zasahovat svým pojetím života do života mladých lidí a vnucovat jim modely a hodnoty života, které jsou v obecné platnosti považovány za dobré, pravdivé, spravedlivé. Nejde nám o zaměření, které preferuje okamžitý účel: znalost mnoha faktů, informace, pouhé přizpůsobení mladého člověka požadavkům kladeným na něj společností, vytěžení lidského intelektuálního či pracovního potenciálu. Nejde nám o takové formování lidského vědomí, které pravdu o světě zúží na objektivní výpověď, která redukuje svět na soubor jednoznačných daností bez výrazné akcentace na vlastní prožívání.

Naopak klademe důraz na to, aby naše pojetí a realizace vzdělávání a výchovy bylo procesem, ve kterém rozhodující roli hraje ten, kdo je vzděláván či vychováván, jeho svobodné přijetí obecně uznávaných hodnot a cílů, které však předpokládá nahlédnutí toho, „co býti má“, aktivní spolupráci, kdy student není pouhým objektem či instrumentem, ale svobodným, tudíž odpovědným subjektem.

„Není vzdělaným člověkem ten, kdo prostě nakupil spoustu vědomostí, kdo prostě přijal spoustu nějakého mrtvého materiálu, kterého nedovede zpracovat po svém, v kterém nežije, který mu nepůsobí živou, vždy obnovovanou radost nebo čistou bolest.“ (Jan Patočka)

Za nejdůležitější subjekt vzdělávání a výchovy proto považujeme aktivní neustálý dialog a otevřenou komunikaci, kdy především akcentujeme spoluvytváření atmosféry důvěry a chápání, které však vychází ze zcela jasných pravidel a předpokladů stanovených samotnou potřebou pozitivního životního stylu.

Naším hlavním cílem je připravit žáky na vysokoškolské studium. Na základě dosavadních zkušeností bylo zvoleno všeobecné zaměření gymnázia, které umožňuje pomocí povinně volitelných předmětů ve vyšších ročnících vyprofilovat absolventa podle jeho přání. To je však podmíněno širokou nabídkou volitelných předmětů. GPJP tento předpoklad po celou dobu své existence splňovalo. Školní vzdělávací program tak vychází vstříc individuálním požadavkům žáků a zároveň je dostatečně otevřený. Velký důraz je kladen na aprobovanost učitelů, a to jak po stránce odborné, tak i pedagogické. Nezbytnou podmínkou pro jejich práci je další vzdělávání i aktivní používání ICT. Svým zaujetím pro obor a profesionálním přístupem ve výuce učitelé motivují žáky k aktivnímu a zodpovědnému

přístupu ke studiu a pěstují v nich radost z poznávání. K tomu přispívají rozmanité formy a metody výuky, které jsou ve ŠVP dále specifikovány.

3.2 Profil absolventa

Gymnázium prof. Jana Patočky vzdělává své žáky tak, aby jeho absolventi byli schopni orientovat se v běžném životě a aktivně se účastnit společenského, kulturního nebo politického dění, aby byli sociálně zralí a byli si vědomi svých práv a povinností a ctili demokratické principy fungování společnosti. Z těchto cílů vyplývá i volba motivačního názvu ŠVP **Vzdělání – cesta ke svobodě**.

Absolvent našeho gymnázia by měl být schopen rozvíjet a chránit své fyzické, duševní i sociální zdraví a být za ně zodpovědný. Měl by umět komunikovat ústně, písemně i pomocí ICT, a to jak v mateřském, tak i v cizím jazyce, a prakticky používat ICT při své práci i pro vlastní vzdělávání. Měl by být schopen samostatně se učit (znát různé techniky učení) a samostatně řešit úkoly. Své znalosti a dovednosti by měl umět dál tvořivě rozvíjet a propojovat a chápat nutnost celoživotního vzdělávání. Měl by umět pracovat v týmu, vhodně a přiměřeně prezentovat a obhájit svůj názor.

Náš absolvent by se měl orientovat v základech různých oborů tak, aby si mohl vybrat studijní obor na vysoké škole nebo povolání podle svých zájmů a schopností. Měl by obstát nejen při přijímacích zkouškách na VŠ, ale i v celém studiu. Na základě své volby – od šestého ročníku (sexty), disponuje širokým všeobecným vzděláním obohaceným o hlubší poznání přírodních nebo humanitních věd. Podle vybraných volitelných předmětů by měl rozumět metodám výzkumu přírodních věd, které pomáhají objasnit zákonitosti, jimiž se přírodní procesy řídí. V matematické gramotnosti by měl dosáhnout takové úrovně, aby splnil požadavky pro zahájení vysokoškolského studia přírodovědného nebo technického, popř. ekonomického zaměření, nebo by měl rozumět metodám společenskovědního výzkumu a měl by chápat historické, sociální a ekonomické souvislosti vývoje společnosti, aby byl připraven na vysokoškolské studium společenskovědních oborů. Měl by mít možnost dosáhnout takových znalostí mateřského nebo některého cizího jazyka, aby splnil i požadavky pro zahájení studia filologického zaměření.

3.3 Organizace přijímacího řízení

Přijímací řízení vychází z platné legislativy. Žáci z 5. tříd ZŠ jsou přijímáni do 1. ročníku (primy) nižšího stupně osmiletého gymnázia, žáci ze 4. ročníku nižšího stupně osmiletého gymnázia (kvarty) a případně i žáci z 9. třídy ZŠ jsou přijímáni do 1. ročníku vyššího stupně osmiletého gymnázia (kvinty).

Ředitel gymnázia nejpozději do konce ledna zveřejní na veřejně přístupném místě v budově školy i na webových stránkách gymnázia nejvyšší počet přijímaných uchazečů pro přijímací řízení do příslušného oboru vzdělávání. Dále ředitel školy do konce března stanoví v daném oboru vzdělávání jednotná kritéria pro všechny uchazeče v jednotlivých kolech přijímacího řízení pro daný školní rok a zveřejní je v budově školy i na webových stránkách školy. Pokud se budou konat přijímací zkoušky jako součást přijímacího řízení, bude oznámeno, ze kterých předmětů a jakou formou.

Pro dobrou informovanost veřejnosti bude také využita spolupráce s odborem školství MHMP, výchovnými poradci základních škol, Pedagogicko-psychologickou poradnou v Praze. Potřebné informace pro uchazeče o vzdělávání na GPJP jsou podávány na Dnech otevřených dveří, pořádaných vždy v prosinci a lednu.

3.4 Organizace maturitní zkoušky

Organizace maturitní zkoušky se řídí legislativou platnou pro daný školní rok.

3.5 Společné výchovné a vzdělávací strategie – rozvoj klíčových kompetencí

K tomu, aby škola zajistila rozvoj klíčových kompetencí žáků, uplatňuje tyto společné postupy:

Kompetence k učení

Reflexe učebního procesu

- » Učitelé vedou žáky ve skupinách nebo individuálně k tomu, aby svou práci sami hodnotili a zaznamenávali svůj pokrok.
- » Výuka cizích jazyků probíhá ve skupinách složených na základě pokročilosti ve znalostech daného cizího jazyka.

Práce s informacemi

- » Učitelé učí žáky pracovat s různými zdroji informací (tištěnými, elektronickými, apod.), žáci se učí informace správně citovat a kriticky hodnotit. Žáci mají k dispozici školní knihovnu a mohou využívat školní počítače s připojením na internet i mimo výuku.

- » Škola organizuje tematicky zaměřené exkurze, kde si žáci ověřují využitelnost školních poznatků v praxi.
- » Učitelé připravují žáky na účast v soutěžích. V rámci individuálních konzultací jim poskytují odbornou pomoc při vyhledávání doplňujících informací, a tím zvyšují i jejich zájem o daný obor.

Kompetence k řešení problémů

Škola zavádí takové organizační formy výuky, při kterých jsou vytvářeny vhodné podmínky pro rozvíjení kompetencí k řešení problémů:

- » Ve volitelných předmětech škola organizuje výuku ve skupinách. Tím jsou zajištěny optimální podmínky pro uplatnění takových metod výuky, při kterých se žáci učí řešit problémy. Součástí výuky přírodovědným předmětům jsou laboratorní práce, při kterých se žáci metodou experimentu učí aplikovat teoretické poznatky v praxi a řešit problémy.
- » Škola organizuje celoškolské projekty. Žáci pracují pod vedením učitelů ve skupinách na tématech, která si sami zvolili. Žáci se tak učí pracovat v týmu, společně řešit daný problém a využívat k tomu různé postupy.

Škola poskytuje talentovaným žákům další příležitosti pro rozvoj kompetencí k řešení problémů.

- » A to jednak v rámci mezinárodních projektů, kdy žáci získávají zkušenosti v oblasti mezinárodní spolupráce. A jednak účastí v soutěži Studentská odborná činnost. Pod vedením učitelů se žáci učí základům vědecké práce.

Kompetence komunikativní

- » Škola umožňuje žákům využívat moderní komunikační technologie.
- » Žákům umožníme účast mezinárodních studentských výměnných návštěv a pracují na mezinárodních projektech.
- » S podporou školy žáci informují o aktivitách školy veřejnost prostřednictvím školního časopisu a školních webových stránek, na jejichž vytváření se aktivně podílejí.
- » Pod vedením pedagogů se žáci účastní veřejných odborných i kulturních akcí, na kterých aktivně vystupují se svými příspěvky.
- » Na závěr každého školního roku se žáci podílejí na organizaci a realizaci veřejné prezentace činnosti školy za uplynulý školní rok.

Kompetence sociální a personální

- » Škola organizuje team-buildingové programy (úvodní soustředění) pro žáky prvního ročníku.
- » Škola organizuje sportovně turistické a lyžařské kurzy.
- » Škola nabízí řadu mimoškolních aktivit – např. pěvecký, divadelní kroužek – přičemž k rozvoji sociálních a personálních kompetencí přispívají i doprovodné aktivity jako soutěže.

- » Kompetence sociální a personální jsou rozvíjeny i v rámci postupů, které byly uvedeny výše, např. při práci na projektech, při výjezdových seminářích, apod.

Kompetence občanské

- » Škola podporuje činnost žákovské organizace (Studentské fórum).
- » S podporou pedagogů se žáci se účastní charitativních akcí.
- » Žáky vedeme k práci na projektech tematicky zaměřených na problematiku sociální a ekologickou.
- » Škola organizuje účast žáků na kulturních akcích (KMD).
- » Škola pořádá besedy s významnými osobnostmi.

Kompetence pracovní

- » Pracovní kompetence jsou rozvíjeny především v rámci výuky výtvarné výchovy a laboratorních prací z přírodovědných předmětů.
- » Žáci pracují ve školních kroužcích a podílejí se na realizaci různých mimoškolních akcí (výroba rekvizit, propagačních materiálů a pod.).
- » Škola podporuje účast žáků v soutěžích, jako např. vedení fiktivních firem, a tím jim umožňuje rozvíjet jejich podnikatelské myšlení.

3.6 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Budova školy na nám. Curieových je bezbariérová, a tak je splněna důležitá podmínka pro zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Jsme tedy schopni zajistit integraci tělesně postižených žáků v osmiletém studiu. Žákům můžeme v případě potřeby sestavit individuální vzdělávací plán.

Žákům se specifickými poruchami učení vycházíme vstříc úpravou podmínek, např. v případě ústního nebo písemného zkoušení.

Pro všechny žáky, kteří se třeba jen přechodně ocitnou v nepříznivé životní situaci, zajistíme návštěvy u psychologa.

3.7 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Velkou pozornost věnujeme na našem gymnáziu žákům mimořádně nadaným. Pro tyto žáky připravujeme doplňkové semináře, individuální konzultace, popřípadě individuální vzdělávací plány. Umožňujeme jim účast na soutěžích, včetně SOČ, a spolupráci na mezinárodních projektech.

3.8 Začlenění průřezových témat

Začlenění průřezových témat je tabulováno v následující části ŠVP. V souladu s RVP ZV jsou na nižším stupni víceletého gymnázia realizovány všechny tematické okruhy všech šesti průřezových témat. Pro přehlednost je zde uveden seznam zkratk užitých v následujících tabulkách.

Předměty:

Český jazyk a literatura	Čj
Anglický jazyk	Aj*
Německý jazyk	Nj
Francouzský jazyk	Fj
Španělský jazyk	Šj
Matematika	M
Informatika	In
Dějepis	D
Výchova k občanství	Vo
Fyzika	F
Chemie	Ch
Biologie	Bi
Zeměpis	Z
Hudební výchova	Hv
Výtvarná výchova	Vv
Tělesná výchova	Tv
Laboratorní práce přírodních věd	LP

Začlenění:

zkr. př. – integrace do předmětu

SP – samostatný předmět

P – projekt školní, ročníkový

zkr. př./P – projekt realizovaný v daném předmětu

B – beseda, školní přednáška

A – akce pro žáky

K – kurz*

---

* Zkratka **Aj** zastupuje v tabulce začlenění průřezových témat všechny vyučované cizí jazyky.

Přehled začlenění tematických okruhů průřezových témat v ročnících

Ročník:	nižší gymnázium			
	1. (prima)	2. (sekunda)	3. (tercie)	4. (kvarta)
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA				
Osobnostní rozvoj				
Rozvoj schopností poznávání	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Z,Vo, Vv,Hv,Tv	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Z,Vo, Vv,Hv,Tv	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Ch,Z,Vo, Vv,Hv,Tv	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Ch,Z,Vo, Vv,Hv,Tv,In
Sebepoznání a sebepojetí	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Z,Vo, Vv,Hv,Tv	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Z,Vo, Vv,Hv,Tv	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Ch,Z,Vo, Vv,Hv,Tv	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Ch,Z,Vo, Vv,Hv,Tv,In
Seberegulace a sebeorganizace	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Z,Vo, Vv,Hv,Tv	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Z,Vo, Vv,Hv,Tv	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Ch,Z,Vo, Vv,Hv,Tv	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Ch,Z,Vo, Vv,Hv,Tv,In
Psychohygiena	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Z,Vo, Vv,Hv,Tv	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Z,Vo, Vv,Hv,Tv	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Ch,Z,Vo, Vv,Hv,Tv	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Ch,Z,Vo, Vv,Hv,Tv,In
Kreativita	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Z,Vo, Vv,Hv,Tv	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Z,Vo, Vv,Hv,Tv	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Ch,Z,Vo, Vv,Hv,Tv	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Ch,Z,Vo, Vv,Hv,Tv,In

Sociální rozvoj	*K			
Poznávání	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Z,Vo, Vv,Hv,Tv	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Z,Vo, Vv,Hv,Tv	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Ch,Z,Vo, Vv,Hv,Tv	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Ch,Z,Vo, Vv,Hv,Tv,In
Mezilidské vztahy	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Z,Vo, Vv,Hv,Tv	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Z,Vo, Vv,Hv,Tv	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Ch,Z,Vo, Vv,Hv,Tv	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Ch,Z,Vo, Vv,Hv,Tv,In
Komunikace	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Z,Vo, Vv,Hv,Tv	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Z,Vo, Vv,Hv,Tv	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Ch,Z,Vo, Vv,Hv,Tv	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Ch,Z,Vo, Vv,Hv,Tv,In
Kooperace a kompetice	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Z,Vo, Vv,Hv,Tv	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Z,Vo, Vv,Hv,Tv	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Ch,Z,Vo, Vv,Hv,Tv	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Ch,Z,Vo, Vv,Hv,Tv,In
Morální rozvoj				
Řešení problémů a rozhodovací	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Z,Vo, Vv,Hv,Tv	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Z,Vo, Vv,Hv,Tv	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Ch,Z,Vo, Vv,Hv,Tv	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Ch,Z,Vo, Vv,Hv,Tv,In
Hodnoty, postoje, praktická etika dne	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Z,Vo, Vv,Hv,Tv	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Z,Vo, Vv,Hv,Tv	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Ch,Z,Vo, Vv,Hv,Tv	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Ch,Z,Vo, Vv,Hv,Tv,In

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA				
Občanská společnost a škola	Vo	Vo	Vo	Vo
Občan, občanská společnost a stát	Vo,Tv	Vo,Tv	Vo,D,Tv	Vo,D,Tv
Formy participace občanů v politickém životě	Vo	Vo	Vo	Vo
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Vo,D	Vo,D	Vo,D	Vo,D

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH				
			*B1	*B2
Evropa a svět nás zajímá	Aj,Čj,Vv,Vo,Tv	Aj,Čj,Vv,Vo,Hv,Tv	Aj,Čj,Z,Vv,Vo,Tv	Aj,Čj,Z,Vv,Vo,Tv
Objevujeme Evropu a svět	Čj,Aj,Vo,D	Čj,Aj,Vo,D	Čj,Aj,Vo,Z	Čj,Aj,Vo,Z
Jsme Evropané	Aj,D	Aj,D	Aj,D,Z	Aj,D,Z,Vo

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA				
Kulturní diference	Aj,Vo	Aj,Vo,Z	Aj,Vo,Z,Bi	Aj,Vo,Z
Lidské vztahy	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Z,Vo, Vv,Hv,Tv	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Z,Vo, Vv,Hv,Tv	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Ch,Z,Vo, Vv,Hv,Tv	Čj,Aj,M,D,F,Bi,Ch,Z,Vo, Vv,Hv,Tv,In
Etnický původ	Tv,D	Z,D,Tv,Hv	Vo,D,Bi,Z,Tv	Vo,D,Z,Tv
Multikulturalita	Aj	Aj	Aj,Vo	Aj,Vo
Princip sociálního smíru a solidarity		Vo	Vo	

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	*P1	*P1	*P1	*P1
	*P2	*P2	*P2	*P2
	*B3	*B3	*B3	*B3
Ekosystémy	Bi,LP	Bi,LP	Bi,LP,Ch	Bi,LP,Ch
Základní podmínky života	Bi	Bi	Bi,Ch	Bi,Ch,F
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Z,Bi,Vv,Tv	Z,Bi,Vv,Tv	Ch,Z,Bi,Vv,Tv	Ch,Z,Bi,Vv,Tv
Vztah člověka k prostředí	Aj,Bi,Vo,Z,LP	Aj,Bi,Vo,Z,LP	Čj/P Aj,Bi,Vo,Z,Ch,LP	Aj,Bi,Vo,Z,Ch,LP

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA				
Okruhy receptivních činností				
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Čj,M,Vo	Čj,M,Vo	Čj,M,Vo	Čj,M,Vo
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Čj	Čj	Čj	Čj
Stavba mediálních sdělení	Čj	Čj	Čj	Čj
Vnímání autora mediálních sdělení	Čj	Čj Čj+Vv/P	Čj	Čj
Fungování a vliv médií ve společnosti	Čj,Vo	Čj,Vo	Čj,Vo	Čj,Vo
Okruhy produktivních činností				*P3
Tvorba mediálního sdělení	Aj,Čj,Vv	Aj,Čj,Vv	Aj,Čj,Vv	Aj,Čj,Vv,In Čj/P
Práce v realizačním týmu				Čj/P

Poznámky k tabulaci začlenění tematických okruhů průřezových témat

Kurzy:

*K (ročníkový) – *Osobnostní a sociální rozvoj* – na začátku 1. ročníku. adaptační kurz – připravit děti na změnu přechodu ze základní školy do primy víceletého gymnázia a zároveň na práci v novém kolektivu a s novými lidmi, sebepoznávání vlastních schopností

Projekty:

*P1 (celoškolní) – *Environmentální výchova* – Celoškolní projekt třídění odpadů

*P2 (celoškolní) – *Environmentální výchova* – ze sběru druhotných surovin (papíru) sponzorování zvířete v pražské ZOO

*P3 (ročníkový) – *Mediální výchova* – 4. roč. – časopis, WEB

Besedy:

*B1 (ročníková) – *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech* – Evropa

*B2 (ročníková) – *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech* – Globální problémy světa, globalizace

*B3 (celoškolní) – *Environmentální výchova* – Beseda o odpadech

4. Učební plán

4.1 Učební plán nižšího gymnázia

Týdenní hodinová dotace pro ročníky zpracovávané dle RVP ZV

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Zkr.	Ročník				Počet hodin celkem
			1. (prima)	2. (sekunda)	3. (tercie)	4. (kvarta)	
Celkový počet hodin v ročníku			29	29	32	32	122
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Čj	4	4	4	3 +1	15 +1
	Anglický jazyk	Aj	3	3	3	3	12
	Další cizí jazyk	Nj/Šj/Fj	3	3	3	3	12
	Latina	La	-	-	1	2	3
Matematika a její aplikace	Matematika	M	4	4	4	3 +1	15 +1
Informační a komunikační technologie	Informatika, výpočetní technika	In	1	-	-	-	1
Člověk a společnost	Výchova k občanství	Vo	1	1	1	1+1	1+4
	Dějepis	D	2	2	2	1+1	7+1
Člověk a příroda	Fyzika	F	1	2	2	2	6+1
	Zeměpis	Z	1+1	2	2	2	7+1
	Biologie	Bi	1+1	1+1	1+1	1	2+4+1
	Chemie	Ch	-	-	2	2	4
	Laboratorní práce z přírodních věd	LP	1	1	1	1	1+3
Umění a kultura	Hudební výchova	Hv	1	1	1	1	4
	Výtvarná výchova	Vv	2	2	1+1	1	1+6
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tv	2	2	2	2	8
Člověk a svět práce	<i>Obsah vzdělávací oblasti integrován do několika předmětů výše, viz využití disponibilní časové dotace a integrace vzděl. obsahů a poznámky k učebnímu plánu níže</i>						

4.2 Využití disponibilní časové dotace a integrace vzdělávacích obsahů

Disponibilní časová dotace a její využití je v učebním plánu vyznačeno **červeně**, integrace vzdělávacích obsahů vzdělávacích oblastí Člověk a svět práce a Člověk a zdraví pak **zeleně**.

Disponibilní časová dotace

Zkratka předmětu	Čj	Nj, Šj, Fj	La	M	D	F	Z	Bi	LP	celkem
Počet využitých hodin	1	12	3	1	1	1	1	1	3	24

Integrace vzdělávacích obsahů

Vzdělávací oblast Tematický okruh/vzdělávací obor dané oblasti	Předmět, do něhož je integrován	Počet hodin, o něž je navýšena hodinová dotace předmětu
Člověk a zdraví Výchova ke zdraví	Výchova k občanství	bez časové dotace
	Biologie	2 hodiny
	Tělesná výchova	bez časové dotace
Člověk a svět práce Svět práce	Výchova k občanství	1 hodina
Člověk a svět práce Práce s laboratorní technikou	Biologie	1 hodina – využita z disponibilní časové dotace
	Laboratorní práce z přír. věd	1 hodina
Člověk a svět práce Design a konstruování	Výtvarná výchova	1 hodina

4.3 Poznámky k učebnímu plánu

Český jazyk a literatura

- » v každém ročníku je jedna vyučovací hodina vyčleněna na cvičení
- » pokud je ve třídě 24 žáků a více, dělí se třída při cvičení na dvě skupiny
- » realizovaná průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Mediální výchova

Anglický jazyk

- » pokud je ve třídě 24 žáků a více, dělí se třída na dvě skupiny
- » realizovaná průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Výchova demokratického občana

Další cizí jazyk

- » vyučován je jako Německý, Francouzský nebo Španělský jazyk
- » pokud je ve třídě 24 žáků a více, dělí se třída na dvě skupiny
- » realizovaná průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech

Matematika

- » v každém ročníku je jedna vyučovací hodina vyčleněna na cvičení
- » pokud je ve třídě 24 žáků a více, dělí se třída při cvičení na dvě skupiny
- » realizovaná průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova

Informatika a výpočetní technika

- » realizace obsahu oboru Informační a komunikační technologie
- » třída se dělí na dvě skupiny
- » realizovaná průřezová témata: Mediální výchova, Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech, Osobnostní a sociální výchova

Výchova k občanství

- » integrován tematický okruh Svět práce ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce (1 hodina), dále část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví (bez časové dotace)
- » realizovaná průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova a Výchova demokratického občana

Dějepis

- » realizovaná průřezová témata: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Mediální výchova, Multikulturní výchova

Fyzika

- » v každém ročníku jsou určeny 2 hodiny týdně pro teoretickou výuku
- » realizovaná průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova

Zeměpis

- » realizovaná průřezová témata: Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova

Chemie

- » v tercii a kvartě jsou určeny 2 hodiny týdně pro teoretickou výuku
- » realizovaná průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova

Biologie

- » integrována část vzdělávacích oborů: Výchova ke zdraví (2 hodiny) a Člověk a svět práce – tematický okruh Práce s laboratorní technikou (1 hodina – využita z disponibilní dotace)
- » v každém ročníku jsou určeny 2 hodiny týdně pro teoretickou výuku
- » realizovaná průřezová témata: Environmentální výchova a Osobnostní a sociální výchova

Laboratorní práce z přírodních věd

- » integrován tematický okruh Práce s laboratorní technikou ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce (1 hodina)
- » zbývající hodiny pro přírodovědná cvičení, je nutná koordinace cvičení mezi fyzikou a biologií, v tercií a kvartě i s chemií
- » při cvičení se třída dělí na dvě skupiny, výuka v laboratoři probíhá ve dvouhodinových blocích, tady jedenkrát za dva týdny
- » realizovaná průřezová témata: Environmentální výchova a Osobnostní a sociální výchova

Hudební výchova

- » realizovaná průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova, Multikulturní výchova

Výtvarná výchova

- » v tercií integrován tematický okruh Design a konstruování ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce (1 hodina)
- » realizovaná průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova
- » v kvartě, na závěr výuky Výtvarné výchovy a Hudební výchovy, je organizován pro celou třídu závěrečný kurz

Tělesná výchova

- » integrována část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví (bez časové dotace)
- » třída se dělí na skupinu chlapců a dívek, z organizačních důvodů může dojít ke spojování skupin z různých tříd téhož ročníku nebo sousedních ročníků

Volitelný předmět

- » vzhledem k charakteristice školy a školního vzdělávacího programu nejsou na nižším stupni gymnázia realizovány žádné volitelné předměty

5. Učební osnovy

5.1 Český jazyk a literatura

5.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět **český jazyk a literatura** vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, je tedy součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa gymnázia. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Český jazyk a literatura** má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Časové vymezení předmětu:

Předmět český jazyk a literatura je realizován ve všech ročnících gymnázia. V primě, sekundě, tercii a kvartě má časovou dotaci čtyři hodiny týdně. Výuka probíhá většinou ve třídách, součástí jsou krátkodobé i dlouhodobé projekty, poznávací exkurze apod.

Komplexní obsah vyučovacího předmětu je v nižších ročnících víceletého gymnázia organizačně členěn do tří složek s následující časovou dotací:

- » jazyková výchova 2 hodiny týdně
- » komunikační a slohová výchova 1 hodina týdně
- » literární výchova 1 hodina týdně

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá s plným počtem žáků ve třídách, ale pro zvýšení její efektivity, zejména v projektovém vyučování, při praktickém procvičování učiva apod. probíhá v primě až kvartě tzv. dělená hodina s polovičním počtem žáků.

Předmět český jazyk a literatura úzce spolupracuje s následujícími vyučovacími předměty a vzdělávacími obory:

- » cizí jazyky (Jazyk a jazyková komunikace)
- » dějepis, výchova k občanství (Člověk a společnost)
- » zeměpis (Člověk a příroda)
- » hudební výchova, výtvarná výchova (Umění a kultura)
- » informatika (Informační a komunikační technologie)

Do obsahu vyučovacímho předmětu český jazyk jsou integrována následující **průřezová témata:**

- » Osobnostní a sociální výchova
- » Výchova demokratického občana
- » Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- » Multikulturní výchova
- » Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

K naplnění jednotlivých klíčových kompetencí žáků nižších ročníků víceletého gymnázia směřují učitelé prostřednictvím následujících výchovných a vzdělávacích strategií:

1. kompetence k učení

- » frontální, skupinová, individuální výuka prostřednictvím zadávání školní i domácí činnosti – projektů apod.
- » aktivní práce žáků s různými zdroji informací

2. kompetence k řešení problémů

- » prezentace vlastní práce žáků – individuální, skupinová práce
- » samostatná školní i domácí práce
- » účast v soutěžích a olympiádách
- » hodnocení vlastní práce, práce spolužáka nebo skupiny, předávání vlastních zkušeností a poznatků

3. kompetence komunikativní

- » referáty, diskuse, mluvní cvičení
- » dramatická výchova – např. přednes uměleckého textu
- » samostatná četba, písemné i ústní formulování vlastních čtenářských zkušeností a prožitků

- » vlastní literární činnost

4. kompetence sociální a personální

- » systematická práce v třídním kolektivu, ve skupinách
- » diskuse v malé skupině i debaty celé třídy na rozličná témata
- » výchova k sebevědomému, asertivnímu jednání žáků, schopnost sebekritiky, kritiku vytvářet i přijmout
- » systematická a promyšlená motivace žáků k aktivnímu přístupu k výuce

5. kompetence občanské

- » besedy, přednášky s odborníky, návštěvy kulturních akcí
- » výchova k úctě k tradicím a kulturnímu i historickému dědictví, vytváření pozitivního vztahu k umění
- » podpora vlastní tvořivé umělecké činnosti žáků

6. kompetence pracovní

- » zadáváním úkolů a vyžadováním jejich plnění systematická výchova k základním pracovním návykům žáka

5.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Český jazyk a literatura

Ročník: 1. (prima)

Týdenní hodinová dotace: 4 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	Doporuč. počet hodin	Termín
JAZYKOVÁ VÝCHOVA					
<ul style="list-style-type: none"> žák rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami 	<i>Úvod do jazykovědy</i> <ul style="list-style-type: none"> jazykověda a její složky rozvrstvení národního jazyka jazyková norma, jazykové příručky jazyková kultura 	<i>Multikulturní výchova</i> multikulturalita, kulturní diference: učí toleranci k ostatním odlišná výslovnost, nářeční a nespisovné prvky v mluveném projevu	<i>Projekt</i> využít práci s příručkami k vytvoření slovníku, např. oblíbených slov ve třídě, v předmětu apod.	4	
<ul style="list-style-type: none"> žák spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova vysvětlí rozdíly mezi zvukovou a písemnou podobou slova správně intonuje 	<i>Zvuková stránka jazyka</i> <ul style="list-style-type: none"> hláskosloví spisovná a nespisovná výslovnost zvuková stránka věty 	<i>Mediální výchova</i> stavba mediálního sdělení: rozvíjí komunikační schopnost při veřejném vystupování ve škole a při stylizaci mluveného projevu		4	
<ul style="list-style-type: none"> žák rozlišuje části slova, přiřadí slova 	<i>Stavba slova a pravopis</i> <ul style="list-style-type: none"> stavba slova, slova příbuzná 		<i>Poznámka</i> zjistit úroveň znalostí	6	

<ul style="list-style-type: none"> • příbuzná, orientuje se v odvozování • slov • v písemném projevu zvládá pravopis • lexikální, slootovorný ve větě i • v souvětí • opírá se o práci s PČP a SSČ • jazyková norma 	<ul style="list-style-type: none"> • slootovorný základ • procvičování pravopisu • lexikální pravopis 		<p>pravopisu ze základní školy jednotlivých žáků, podle potřeby přizpůsobit procvičování: využít počítačové programy</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • žák správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov ohebných a vědomě jich využívá ve vhodné komunikační situaci • správně určí mluvnické významy ohebných slovních druhů • ovládá pravopis morfologický • znalosti morfologie využívá při tvorbě psaných i mluvených projevů 	<p><i>Tvarosloví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • druhy slov, ohebné slovní druhy • mluvnické významy, tvary slov • druhy podstatných jmen • jména obecná, vlastní, místní • skloňování podstatných jmen • druhy přídavných jmen • skloňování přídavných jmen • stupňování přídavných jmen • druhy zájmen • skloňování zájmen já, ten, náš, on, ona, ono, můj, tvůj, svůj • druhy číslovek • užívání číslovek a jejich • skloňování • časování sloves • tvary podmiňovacího způsobu • průběžně: morfologický pravopis 		<p><i>Poznámka</i></p> <p>pro procvičování tvarosloví vhodně využít počítačové programy</p>	<p>40</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • žák správně vyhledá a určí základní skladebnou dvojici ve větě • rozliší větu jednoduchou a souvětí, graficky znázorní stavbu věty jednoduché • určí rozvíjející větné členy ve větě jednoduché 	<p><i>Skladba</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • větná stavba • věta jednoduchá a souvětí • základní větné členy • přehled rozvíjejících větných členů • přímá řeč • průběžně: syntaktický pravopis 	<p><i>Literární výchova</i></p> <p>využití skladby v literárních textech</p> <p><i>Komunikační a slohová výchova</i></p> <p>přímá řeč ve vypravování</p>	<p><i>Poznámka</i></p> <p>u interpunkce procvičovat jednodušší příklady souvětí i věty jednoduché, při procvičování využít</p>	<p>14</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • v psaném projevu používá znalosti syntaktického pravopisu • shody přísudku s podmínkem, interpunkce v souvětí i ve větě jednoduché • rozlišuje přímou a nepřímou řeč, přímou řeč umí včlenit do psaného projevu 			počítačové programy		
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA					
<ul style="list-style-type: none"> • ve čteném i slyšeném textu odliší fakta od názorů a komentářů autora 	<ul style="list-style-type: none"> • vypravování • zpráva a oznámení • popis, charakteristika • dopis 			1 1 1 1	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje komunikační záměr partnera v běžných komunikačních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • vypravování • zpráva a oznámení 	<i>Mediální výchova</i>	kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení	1 2	
<ul style="list-style-type: none"> • chápe pojem manipulativní komunikace a rozezná ji 	<ul style="list-style-type: none"> • oslovení, dopis • zpráva a oznámení v médiích 	<i>Mediální výchova</i>	všechny tematické okruhy PT MeV, mimo práce v realizačním týmu	<i>Poznámka</i> 1 2	práce s denním tiskem, dalšími médii
<ul style="list-style-type: none"> • zná zásady kultivovaného dorozumívání a je schopen je aktivně používat • osvojuje si základní normy písemného vyjadřování, zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu 	<ul style="list-style-type: none"> • mluvní cvičení – vypravování, popis • dopis, písemná korespondence 	<i>Osobnostní a sociální výchova</i>	komunikace	- 2	
<ul style="list-style-type: none"> • odliší spisovný projev od nespisovného a smíšeného 	<ul style="list-style-type: none"> • jazyk a jeho útvary – rozvrstvení národního jazyka (spisovná, nespisovná a obecná čeština) 	<i>Osobnostní a sociální výchova</i>	komunikace	3	

Školní vzdělávací program GPJP

<ul style="list-style-type: none"> v předem připraveném mluveném projevu používá základy verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči 	<ul style="list-style-type: none"> mluvní cvičení mluvní cvičení – literatura, aktuální událost referát 	<i>Základy spol. věd</i> aktuality <i>Osobnostní a sociální výchova</i> komunikace		1	
<ul style="list-style-type: none"> zná základy dialogu, je schopen zapojit se do řízené diskuse ve skupině 	<ul style="list-style-type: none"> vypravování práce s lit. textem 	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> komunikace, kooperace a kompetice		1 3	
<ul style="list-style-type: none"> zná základy studijního čtení – vyhledá základní myšlenky textu, vyjádří je vlastními slovy, samostatně pořídí výpisky z textu, s pomocí vyučujícího vytvoří výtah s dopomocí připraví a samostatně přednese referát na přiměřené úrovni 	<ul style="list-style-type: none"> individuální učební styly práce s textem výpisky z odborného textu, článku výtah z odborného textu, článku referát 	<i>Naukové předměty</i> výtah a výpisky z učebního textu, referát na odborné téma	<i>Poznámka</i> využití textů z naukových předmětů ve prospěch mezipředmětových vztahů	1 3 1 1 1	
<ul style="list-style-type: none"> dle svých možností uspořádá informace v textu tak, aby odpovídaly jeho komunikačnímu záměru 	<ul style="list-style-type: none"> vypravování – procvičování, sestavování osnovy popis – jeho funkce, popis pracovního postupu 			1 1	
<ul style="list-style-type: none"> tvořivě pracuje s textem, pro práci využívá svých dosavadních jazykových a stylistických poznatků odliší a použije přímou a nepřímou řeč výstižně vyjádří vlastní postoje a pocity 	<ul style="list-style-type: none"> vypravování popis, charakteristika zpráva a oznámení dopis – soukromý, žádost, objednávka další písemná komunikace – pohlednice, e-mail 	<i>Mediální výchova</i> tvorba mediálního sdělení <i>Informatika</i> práce na PC, textové editory, e-mail	<i>Poznámka</i> využití PC	1 1 1 2 2	
<ul style="list-style-type: none"> ve čteném i slyšeném textu odliší fakta od názorů a komentářů autora 	<ul style="list-style-type: none"> vypravování zpráva a oznámení popis, charakteristika 			1 1	

	<ul style="list-style-type: none"> dopis 			1	1
LITERÁRNÍ VÝCHOVA					
<ul style="list-style-type: none"> vystihne hlavní myšlenku jen částečně, převypráví obsah, v hrubých rysech popíše strukturu a jazyk literárního díla přednáší přiměřeně náročný básnický text 	<ul style="list-style-type: none"> práce s textem lit. díla – báje, pohádka, pověst, bajka, příběh s dětským hrdinou přednes bás. díla ilustrace lit. díla 			6	
<ul style="list-style-type: none"> identifikuje známého autora u pro něj typických textů, rozezná autorovy typické rysy 	<ul style="list-style-type: none"> autorská pohádka vybraných autorů příběhy s dětským hrdinou 			4	
<ul style="list-style-type: none"> vede si kulturní deník, do něhož podle předem dohodnutých kritérií zapisuje své kulturní zážitky 	<ul style="list-style-type: none"> zavedení kulturního deníku stanovení kritérií pro jednotlivé zápisy 	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> Rozvoj schopnosti poznávání	<i>Poznámka</i> kulturní deník vede žák soustavně po celou dobu svého studia, dle pokynů pedagoga	2	
<ul style="list-style-type: none"> na základě teoretických znalostí tvoří pohádku, pověst, bajku 	<ul style="list-style-type: none"> individuální lit. tvorba skupinová tvorba lit. díla 	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> Kreativita		8	
<ul style="list-style-type: none"> rozliší a na příkladech uvede základní rozdíly mezi poezií, prózou a dramatem definuje lit. žánr báje, pohádky, pověsti, bajky, charakterizuje příběh s dětským hrdinou. Zařadí konkrétní ukázkou tohoto textu k jednotlivému žánru uvede významné české i světové autory a sběratele bájí, pohádek a pověstí, bajek a literatury s dětským 	<ul style="list-style-type: none"> poezie, próza, drama báje – řecké a římské báje, zpracování řecké a římské mytologie pro děti a mládež, mýtus biblický, skandinávský/keltský pohádka – lidová a autorská, typy pohádek pověst – typy pověstí, místní pověsti z okolí školy, místa bydliště, ... bajka – antická, novověká evropská 	<i>Hudební výchova</i> lidová píseň <i>Dějepis</i> Staroorientální státy, Starověké Řecko a Řím <i>Výchova k myšlení v evrop. a glob. souvislostech</i> Evropa a svět nás zajímá – lidová slovesnost, tradice a zvyky	<i>Poznámka</i> využití mezipředmětových vztahů	15	

Školní vzdělávací program GPJP

<p>hrdinou</p>	<ul style="list-style-type: none"> • příběhy s dětským hrdinou – nejznámější české a světové texty, dobrodružné příběhy 	<p>národů Evropy, rodinné příběhy, život dětí v jiných zemích</p> <p><i>Výchova k myšlení v evrop. a glob. souvislostech</i></p> <p>Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • srovnává zhlédnutá filmová a divadelní i vyslechnutá rozhlasová zpracování lit. děl s předlohami • vytváří vlastní dramatizace lit. děl 	<ul style="list-style-type: none"> • návštěva divadelního a filmového představení; poslech ukázky; porovnávání jednotlivých zpracování bajek, pohádek, pověstí, bajek, příběhů s dětským hrdinou 			<p>3</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává relevantní informace, získané informace interpretuje, třídí a využívá k další práci 	<ul style="list-style-type: none"> • práce ve školní a veřejné knihovně. Návštěva besed • práce s internetem – vyhledávání informací k tematice knih, knihovní sítě, literárních druhů a žánrů bajek, pohádek, pověstí, bajek a příběhů s dětským hrdinou. 		<p><i>Poznámka</i></p> <p>spolupráce s Městskou knihovnou Praha</p> <p>práce s PC</p>	<p>2</p>	

Český jazyk a literatura

Ročník: 2. (sekunda)

Týdenní hodinová dotace: 4 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	Doporuč. počet hodin	Termín
JAZYKOVÁ VÝCHOVA					
<ul style="list-style-type: none"> žák správně rozlišuje a třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov druhy slov dovede analyzovat v konkrétní komunikační situaci ovládá morfologický pravopis zvládá práci s Pravidly českého pravopisu 	<i>Tvarosloví (mluvnické kategorie)</i> <ul style="list-style-type: none"> podstatná jména přídavná jména zájmena (skloňování zájmena jenž) číslovky slovesa, obtížné slovesné tvary, slovesný rod slova neohebná přísluvečné spřežky, stupňování příslovcí předložky, spojky částice, citoslovce 		<i>Poznámka</i> počítačové programy, lze využít v rámci procvičování morfologie a pravopisných dovedností pravopisná cvičení	20	
<ul style="list-style-type: none"> žák procvičuje, prohlubuje znalost psaní velkých písmen orientuje se v obtížných názvech 	<i>Pravopis</i> <ul style="list-style-type: none"> psaní velkých písmen ve jménech vlastních procvičování pravopisu (i-y) 	správné psaní zeměpisných a historických názvů regionální názvy	<i>Poznámka</i> ověřování pravopisných cvičení	4	
<ul style="list-style-type: none"> žák určuje věcné významy slov vysvětluje rčení v mluveném projevu využívá jich ve větách pracuje samostatně se Slovníkem spisovné češtiny 	<i>Význam slovní zásoby</i> <ul style="list-style-type: none"> slovo, věcný význam sousloví, rčení slova jednoznačná, mnohoznačná synonyma odborné názvy 	využívání slov ve slohových a literárních útvarech <i>Multikulturní výchova</i> Multikulturalita – učí se rozpoznávat vliv cizích jazyků na jazyk mateřský, obohacuje slovní zásobu	<i>Poznámka</i> ověřování znalostí	6	

<ul style="list-style-type: none"> žák rozlišuje příklady z textu, dokládá způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov rozpozná přenesená pojmenování (frazémy) 	<p><i>Slovní zásoba a tvoření slov</i></p> <ul style="list-style-type: none"> způsoby obohacování odvozování skládání, zkracování 	<p>historie české jazykovědy (významní jazykovědci)</p> <p>vývoj jazyka</p> <p>periodizace dějin literatury</p> <p>regionální názvy</p>		4	
<ul style="list-style-type: none"> žák zvládá určování základních větných členů vyhledává rozvíjející větné členy zvládá grafiku větných členů rozliší hlavní a vedlejší věty (vztahy) 	<p><i>Skladba</i></p> <ul style="list-style-type: none"> pořádek slov ve větě větná stavba, syntax přísudek (druhy) věta vedlejší 	<p>využití znalostí ve stylistice</p> <p>vypravování</p> <p>popis</p> <p>procvičování syntaktických dovedností</p>	<p><i>Poznámka</i></p> <p>zjišťování úrovně znalostí</p>	32	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA					
<ul style="list-style-type: none"> odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, formuluje otázky ověřující fakta, zná a využívá další zdroje informací chápe literární text jako zdroj informací a prožitků, formuluje vlastní názory na umělecké dílo 	<ul style="list-style-type: none"> reklama subjektivně zabarvený popis, líčení, popis uměleckého díla charakteristika, charakteristika literární postavy 	<p><i>Mediální výchova</i></p> <p>všechny tematické okruhy PT MeV, mimo práce v realizačním týmu</p>	<p><i>Poznámka</i></p> <p>práce s různými zdroji informací, nosiči i typy médií</p>	1 3 3	
<ul style="list-style-type: none"> identifikuje a odlišuje komunikační záměr partnera dialogu 	<ul style="list-style-type: none"> žádost reklama 	<p><i>Mediální výchova</i></p> <p>všechny tematické okruhy PT MeV, mimo práce v realizačním týmu</p> <p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Komunikace</p>		1 1	
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná a vysvětlí manipulativní způsob projevu 	<ul style="list-style-type: none"> žádost reklama 	<p><i>Mediální výchova</i></p> <p>všechny tematické okruhy PT MeV, mimo práce v realizačním týmu</p>		1 1	

Školní vzdělávací program GPJP

<ul style="list-style-type: none"> dorozumívá se kultivovaně, hledá vhodné jazykové prostředky pro konkrétní komunikační situaci osvojuje si grafickou úpravu oficiálních písemností – strukturovaný a volný životopis, žádost, pozvánka 	<ul style="list-style-type: none"> žádost pozvánka vypravování popis, líčení charakteristika životopis 	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> Komunikace	1 1 1 1 1 1	
<ul style="list-style-type: none"> odliší spisovný projev od nespisovného a smíšeného, vysvětlí zásady jejich užití v běžných komunikačních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> životopis vypravování – využití přímé řeči subjektivizace popisu a charakteristiky přímé i nepřímé 		1 2 2	
<ul style="list-style-type: none"> v připraveném mluveném projevu užívá přiměřeně verbální, neverbální i paralingvální prostředky svůj výkon zhodnotí 	<ul style="list-style-type: none"> žádost referát mluvní cvičení 	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> Komunikace	1 1 1	
<ul style="list-style-type: none"> zná a dodržuje pravidla diskuse, dle individuálních možností se zapojuje do řízené i volné diskuse, objasní zásady komunikace a přiměřeně užívá pravidel dialogu 	<ul style="list-style-type: none"> zhodnocení vlastního výkonu, zpětná vazba charakteristika, recenze literárního díla 	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> Kooperace a kompetice – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci a kompetici	1 3	
<ul style="list-style-type: none"> ovládá zásady studijního čtení – vyhledá klíčová slova přehledných textů, formuluje hlavní myšlenky textů, samostatně pořídí výpisky a výtah z odborného textu či populárně naučného článku, k textu přiřadí vlastní poznámky samostatně připraví a přednese referát 	<ul style="list-style-type: none"> výpisky z odborných textů výtah referát 	<i>Teoretické předměty</i> výpisky z učebního textu, referát na odborné téma <i>Osobnostní a sociální výchova</i> Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládnutí učebních problémů vázaných na látku v předmětu	1 1 1	
<ul style="list-style-type: none"> v závislosti na účelu uspořádá 	<ul style="list-style-type: none"> žádost 		1	

Školní vzdělávací program GPJP

informace v textu; text porovnává se svým komunikačním záměrem	<ul style="list-style-type: none"> • pozvánka • vypravování • popis, líčení • charakteristika • životopis 			1	
				1	
				1	
				1	
				1	
<ul style="list-style-type: none"> • Jazykové prostředky užívá k tvorbě gramaticky i věcně správných textů. • Rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby, dokáže popsat své city, pocity, nálady; výstižně vyjadřuje charakteristické rysy popisované osoby. 	<ul style="list-style-type: none"> • žádost • pozvánka • vypravování • popis, líčení • charakteristika • životopis 	<p><i>Mediální výchova</i></p> <p>Tvorba mediálního sdělení</p> <p><i>Výchova k občanství</i></p> <p>Svět práce – příprava na další studium a povolání</p>		1	
				1	
				1	
				1	
				1	
				1	
LITERÁRNÍ VCHOVA					
<ul style="list-style-type: none"> • vystihne hlavní myšlenku díla, reprodukuje ji srozumitelně, formálně správně • vlastními slovy interpretuje smysl díla, přiměřeně jej zhodnotí 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s textem lit. díla • subjektivní a objektivní hodnocení, zpětná vazba • ilustrace literárního díla 			5	
<ul style="list-style-type: none"> • identifikuje známého autora rozezná typické rysy individuálního autorského stylu 	<ul style="list-style-type: none"> • Homér • W. Shakespeare • M. de Cervantes • J. A. Komenský • A. S. Puškin • V. Hugo • W. Scott • K. H. Mácha • J. K. Tyl 			9	

Školní vzdělávací program GPJP

<ul style="list-style-type: none"> • vede si kulturní deník, do něhož podle předem dohodnutých kritérií zapisuje své kulturní zážitky • formou mluvního cvičení vyjadřuje své názory na kulturní zážitky 	<ul style="list-style-type: none"> • kulturní deník • mluvní cvičení 		<i>Poznámka</i> kulturní deník vede žák soustavně po celou dobu svého studia, dle pokynů pedagoga	2	
<ul style="list-style-type: none"> • na základě teoretických znalostí tvoří literární texty kratšího rozsahu • zpracovává své zážitky formou volného psaní 	<ul style="list-style-type: none"> • tvorba dle zadání – pověst, sonet, balada, ... 			5	
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší a na příkladech uvede rozdíly mezi poezií, prózou a dramatem definuje typické znaky románu, novely, povídky. Zařadí konkrétní ukázkou textu k jednotlivému žánru • uvede významné české i světové autory starověké, středověké a raně novověké literatury i literatury 1. poloviny 19. století 	<ul style="list-style-type: none"> • literární druhy • poezie, próza, drama • literární žánry – epos, óda, mýtus; kronika, legenda; tragédie, komedie; lidová píseň, kramářská píseň, romantická povídka; jejich funkce • významní představitelé české i světové literatury starověké, středověké a raně novověké i literatury 1. poloviny 19. století 			5	
<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se <ul style="list-style-type: none"> • s literaturou antickou, starověkou literaturou Blízkého východu; interpretuje základní literární žánry – báje a pověst • s literaturou středověku – epickými a lyrickými texty, základními českými kronikami, legendistickými texty, literaturou doby husitské • s nejvýznamnějšími autory a díly období renesance a humanismu • především se světovými autory • s literaturou doby barokní • především se světovými autory 	<ul style="list-style-type: none"> • starověká literatura • literatura středověku • literatura humanismu a renesance • baroko • klasicismus, osvětenství, preromantismu • literatura obd. romantismu • literatura národního obrození • kritický realismus 	<i>Dějepis</i> dějiny starověku, středověku a raného novověku <i>Výchova k myšlení v evrop. a glob. souvislostech</i> Evropa a svět nás zajímá – zážitky a zkušenosti z Evropy, naši sousedé v Evropě Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace	<i>Poznámka</i> využití mezipředmětových vztahů	10	

Školní vzdělávací program GPJP

<p>období klasicismu, osvícenství, preromantismu a romantismu</p> <ul style="list-style-type: none"> • s literaturou doby národního obrození a kritického realismu 					
<ul style="list-style-type: none"> • srovnává zhlédnutá filmová a divadelní i vyslechnutá rozhlasová zpracování lit. děl s předlohami. • Vytváří vlastní dramatizace lit. děl a svůj výkon hodnotí, reaguje na poskytnutou zpětnou vazbu 	<ul style="list-style-type: none"> • česká a světová filmová a divadelní tvorba, seriál • mluvené slovo 			4	
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává relevantní informace, získané informace třídí, analyzuje, hodnotí a využívá k další práci 	<ul style="list-style-type: none"> • práce ve školní a veřejné knihovně 			2	

Český jazyk a literatura

Ročník: 3. (tercie)

Týdenní hodinová dotace: 4 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	Doporuč. počet hodin	Termín
JAZYKOVÁ VÝCHOVA					
<ul style="list-style-type: none"> žák se seznamuje s ukázkami slovanských jazyků rozlišuje útvary spisovného jazyka, nářečí, obecné češtiny 	<i>Obecné výklady o jazyce</i> <ul style="list-style-type: none"> obecné výklady o českém jazyce slovanské jazyky slohové rozvrstvení slovní zásoby jazyková kultura 	Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola <i>Dějepis</i>		2	
<ul style="list-style-type: none"> žák rozlišuje způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov žák dokáže nahradit přejatá slova slovy domácími 	<i>Slovní zásoba a tvoření slov</i> <ul style="list-style-type: none"> slovní zásoba a způsoby tvoření slov slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis 	<i>Multikulturní výchova</i> Kulturní diference		15	
<ul style="list-style-type: none"> žák určuje slovní druhy plnovýznamových a neplnovýznamových slov a využívá je ve svém projevu v gramaticky správných tvarech žák samostatně využívá základních jazykových příruček 	<i>Tvarosloví</i> <ul style="list-style-type: none"> druhy slov, tvary slov morfologický pravopis skloňování jmen přejatých a cizích jmen vlastních slovesný vid 		<i>Poznámka</i> procvičování probraného učiva z tvarosloví	10	
<ul style="list-style-type: none"> žák rozlišuje významové vztahy 	<i>Skladba</i> <ul style="list-style-type: none"> opakování stavby věty jednoduché, 	Rozvoj základní dovednosti dobré komunikace	<i>Poznámka</i> počítačový program:větné	36	

<p>gramatických jednotek ve větě a souvětí</p> <ul style="list-style-type: none"> žák zvládá pravopis lexikální, morfologický a syntaktický 	<p>VJ, VD</p> <ul style="list-style-type: none"> druhy vedlejších vět významový poměr mezi několikanásobnými větnými členy významový poměr mezi souřadně spojenými větami hlavními souvětí souřadné a podřadné textová výstavba syntaktický pravopis 		rozbory		
	<ul style="list-style-type: none"> systematizace učiva 			7	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA					
<ul style="list-style-type: none"> odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí vhodně formulovaných otázek 	<ul style="list-style-type: none"> charakteristika – rozlišování charakteristiky vnitřní a vnější výklad, výtah úvaha 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p>		3	
<ul style="list-style-type: none"> přiměřeně reaguje na partnerova sdělení a jeho komunikační záměr v hovoru 	<ul style="list-style-type: none"> výklad úvaha 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p><i>Mediální výchova</i></p> <p>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p><i>Mediální výchova</i></p> <p>Tvorba mediálního sdělení</p>		4	
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná manipulativní způsoby komunikace a přiměřeně na ně reaguje seznamuje se se zásadami asertivního způsobu jednání 	<ul style="list-style-type: none"> subjektivně zbarvený popis výklad úvaha 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p><i>Výtvarná výchova</i></p> <p>práce s výtvarným dílem</p>	<p><i>Poznámka</i></p> <p>využití reprodukcí výtvarných děl, plakátů a pod.</p>	3	
<ul style="list-style-type: none"> používá přiměřené jazykové prostředky pro daný slohový útvar, 	<ul style="list-style-type: none"> mluvní cvičení produkční psaní různých slohových 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Komunikace</p>		6	

Školní vzdělávací program GPJP

volí vhodné jazykové prostředky pro dosažení svého komunikačního záměru v závislosti na konkrétní komunikační situaci	útvářů				
<ul style="list-style-type: none"> • pokouší se vhodně formulovat své komunikační záměry, uvědomuje si význam spisovných a hovorových jazykových prostředků a jejich užívání ve veřejných projevech 	<ul style="list-style-type: none"> • mluvní cvičení • produkční psaní různých slohových útvarů • odlišení výpisků, výtahu, výkladu 	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> Komunikace		3	
<ul style="list-style-type: none"> • v připraveném i improvizovaném projevu na známé téma využívá přiměřené verbální, neverbální i paralingvální jazykové prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> • diskuse • mluvní cvičení 	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> Komunikace Kooperace a kompetice – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci a kompetici, rozvoj dovedností pro zvládnání soutěží		2	
<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje a dodržuje pravidla diskuse, využívá zásady komunikace a pravidla dialogu 	<ul style="list-style-type: none"> • diskuse • hodnocení vlastní i cizí práce 	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> Komunikace Kooperace a kompetice – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci a kompetici, rozvoj dovedností pro zvládnání soutěží		3	
<ul style="list-style-type: none"> • využívá základy studijního čtení – k přečtenému textu vytváří otázky, zvládne diskutovat o předneseném referátu či mluvním cvičení, kultivovaně vyjádří svůj názor 	<ul style="list-style-type: none"> • diskuse • výtah x výpisky • učebnicový text – výtah z učební látky 	<i>Naukové předměty</i> výtah a výpisky z učebního textu <i>Osobnostní a sociální výchova</i> Komunikace Kooperace a kompetice – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci a kompetici, rozvoj dovedností pro zvládnání soutěží	<i>Poznámka</i> využití mezipředmětových vztahů	6	

		<i>Osobnostní a sociální výchova</i> Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětů			
<ul style="list-style-type: none"> vytvoří koherentní text, zná a pokouší se vhodně užívat pravidla mezivětného navazování 	<ul style="list-style-type: none"> mluvní cvičení aktivní tvorba vlastního textu – tvořivé psaní rozpracování osnovy textu, tvorba textu podle osnovy 	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> Kreativita		8	
<ul style="list-style-type: none"> písemný projev strukturuje a zpracovává podle svých dosavadních poznatků o jazyce 	<ul style="list-style-type: none"> mluvní cvičení aktivní tvorba vlastního textu – tvořivé psaní výběr vhodných jazykových prostředků výběr vhodného tématu v rámci slohového útvaru 	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> Kreativita		4	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA					
<ul style="list-style-type: none"> vystihne hlavní myšlenku díla, klade otázky a formuluje odpovědi v souvislosti s myšlenkovým obsahem díla posoudí jazyk literárního díla, přiměřeně jej zhodnotí 	<ul style="list-style-type: none"> práce s textem – rozbor literárního díla zhodnocení literárního textu struktura literárního díla – téma, prostředí, doba, kompozice díla, charakteristika postav 			4	
<ul style="list-style-type: none"> identifikuje známého autora rozezná typické rysy individuálního autorského stylu porovná významné české i světové autory a rozezná rozdíly v jejich tvorbě 	<ul style="list-style-type: none"> významní autoři 2. poloviny 19. století Neruda Němcová Havlíček Zola významní autoři 1. poloviny 20. 	<i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</i> Evropa a svět nás zajímá – naši sousedé v Evropě		16	

	<p>století Wolker Nezval Seifert Šrámek Hašek M. Remarque</p> <ul style="list-style-type: none"> • +V <p>Čapek Poláček Vančura Halas Hrubín</p>				
<ul style="list-style-type: none"> • vede si kulturní deník, do něhož podle předem dohodnutých kritérií zapisuje své kulturní zážitky • účastní se mluvních cvičení, vyjadřuje své názory na kulturní zážitky • vyjadřuje své názory na literaturu formou volného psaní 	<ul style="list-style-type: none"> • kulturní deník • mluvních cvičení 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i> Rozvoj schopností poznávacích</p>		4	
<ul style="list-style-type: none"> • na základě teoretických znalostí tvoří literární texty různého rozsahu • kulturní i jiné zážitky zpracovává formou volného psaní 	<ul style="list-style-type: none"> • volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu • dramatizace • vytváření vlastních textů 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i> Kreativita</p>		5	
<ul style="list-style-type: none"> • na příkladech rozliší hodnotnou a konzumní literaturu, posoudí úroveň vlastní četby 	<ul style="list-style-type: none"> • detektivní literatura 1. poloviny 20. století. • gotický román – předchůdce hororu 			2	
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší a na příkladech uvede rozdíly mezi poezií, prózou a dramatem definuje typické znaky románu, novely, povídky • zařadí konkrétní ukázkou textu k jednotlivému žánru 	<ul style="list-style-type: none"> • literární druhy • poezie, próza, drama • literární žánry – detektivní román a povídka, historický román a povídka, jejich funkce; horor • kaligram 			3	

Školní vzdělávací program GPJP

<ul style="list-style-type: none"> • uvede významné české i světové autory literatury 2. poloviny 19. století a 1. poloviny 20. století • 	<ul style="list-style-type: none"> • volný verš, báseň v próze • významní představitelé české i světové literatury 2. poloviny 19. století a 1. poloviny 20. století • 				
<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se • moderní literaturou 2. poloviny 19. století (realismem a kritickým realismem), • moderními uměleckými směry přelomu 19. a 20. století • 1. světovou válka a jejím odrazem v literatuře • literaturou meziválečnou – jejími hl. směry, proudy a osobnostmi (významnými prozaiky, básníky a dramatiky, avantgardními směry a proudy) • 2. světovou válkou a jejím bezprostředním ohlasem v literatuře 	<ul style="list-style-type: none"> • moderní literatura <ul style="list-style-type: none"> ○ realismus a kritický realismus ○ moderní umělecké směry na přelomu 19. a 20. století ○ 1. světová válka a její odraz v literatuře • literatura meziválečná <ul style="list-style-type: none"> ○ hl. směry, proudy a osobnosti ○ významní prozaici, básníci a dramatici ○ avantgardní směry a proudy • 2. světová válka a její bezprostřední ohlas v literatuře 	<i>Dějepis</i> dějiny 19. a 20. století		4	
<ul style="list-style-type: none"> • srovnává zhlédnutá filmová a divadelní i vyslechnutá rozhlasová zpracování lit. děl s předlohami • vytváří vlastní dramaturgie lit. děl a svůj výkon zhodnotí, reaguje na poskytnutou zpětnou vazbu 	<ul style="list-style-type: none"> • česká a světová filmová a divadelní tvorba, seriál • mluvené slovo • dramaturgie 			2	
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává relevantní informace, získané informace třídí, analyzuje, hodnotí a využívá k další práci 	<ul style="list-style-type: none"> • práce ve školní a veřejné knihovně • vyhledávání informací v médiích • kritické hodnocení získaných inf. 			2	

Český jazyk a literatura

Ročník: 4. (kvarta)

Týdenní hodinová dotace: 4 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	Doporuč. počet hodin	Termín
JAZYKOVÁ VÝCHOVA					
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu zdůvodňuje jejich užití pracuje s jazykovými příručkami - samostatně pracuje se slovníkovými příručkami, definuje rozdíly mezi jedno- a vícejazyčným slovníkem, mezi slovníkem překladovým a výkladovým seznámí se s ukázkami slovanských jazyků a rozlišuje je 	<p><i>Obecné poučení o jazyce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> jazyk národní, mateřský skupiny jazyků, především jazyky slovanské rozvrstvení, útvary českého jazyka kultura jazyka a řeči vývoj jazyka jazykové příručky - individuální práce s jazykovými příručkami: slovo a sousloví, rozvoj slovní zásoby, jádro slovní zásoby, encyklopedické slovníky, slovník cizích slov, etymologický slovník 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Osobnostní rozvoj, sociální rozvoj</p> <p>a morální rozvoj - vztah v této oblasti k jazyku se zaměřuje na každodenní verbální komunikaci jako klíčový nástroj jednání v různých životních situacích</p> <p>Cizí jazyky</p> <p>práce se slovníkem</p>		5	
<ul style="list-style-type: none"> spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova, správně vyslovuje hlásky a hláskové skupiny dbá na kladení správného přízvuku u slov a vět 	<p><i>Zvuková stránka jazyka</i></p> <ul style="list-style-type: none"> zásady spisovné výslovnosti přízvuk, intonace, spodoba znělosti, hlásky, souhlásky členění souvislé řeči 	<p><i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</i></p> <p>Objevujeme Evropu a svět – český jazyk jako</p>		5	

		nezastupitelný nástroj při osvojování dalších jazyků, které jsou klíčem k dorozumění a poznávání kultury jiných národů, cizí jazyky pak mají praktický význam pro mobilitu občanskou, vzdělávací, pracovní			
<ul style="list-style-type: none"> zná všechny základní způsoby obohacování slovní zásoby a chápe principy tvoření českých slov, své znalosti aktivně využívá při tvorbě vlastních textů. 	<p><i>Slovo a jeho význam</i></p> <ul style="list-style-type: none"> tvoření slov stavba slova slovotvorný rozbor význam slova slova jednoznačná a mnohoznačná synonyma, homonyma, antonyma odborné názvy 			12	
<ul style="list-style-type: none"> opakuje dosavadní znalosti z tvarosloví seznamuje se se způsobem tvoření přechodníků na příkladech určí přechodník přítomný i minulý 	<p><i>Tvarosloví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> slovní druhy slova ohebná a neohebná jména, jejich druhy a tvary skloňování jmen slovesa, jejich druhy a tvary časování sloves přechodník přítomný a minulý 			13	
<ul style="list-style-type: none"> definuje větu jednočlennou a dvojčlennou a na příkladech vysvětlí jejich vzájemné rozdíly seznamuje s obsahem pojmů větný ekvivalent, samostatný a osamostatněný větný člen, elipsa na příkladech určí rozdíly v těchto pojmech 	<p><i>Skladba</i></p> <p>věta jednoduchá</p> <ul style="list-style-type: none"> ZVČ, RVČ holé, rozvíte a souřadně spojené vztah přístavkový věta jednočlenná a dvojčlenná větný ekvivalent samostatný a osamostatněný VČ elipsa 			40	

Školní vzdělávací program GPJP

<ul style="list-style-type: none"> shrnuje své dosavadní znalosti větné skladby seznamuje se s valenčním pojetím syntaxe, vyvodí rozdíly mezi jednotlivými pojetími větné skladby 	<ul style="list-style-type: none"> souvětí SS, SP – souvětí složitě věta hlavní a vedlejší druhy vět vedlejších věta řídicí a závislá vsuvka významové poměry mezi souřadně spojenými VČ nebo větami stavba textová 				
<ul style="list-style-type: none"> dle svých možností a schopností ovládá zásady komplexního pravopisu a využívá je v písemném projevu opakuje a shrnuje znalosti syntaktického pravopisu ve VJ a S, porovnává jejich normu 	<ul style="list-style-type: none"> komplexní opakování pravopisu. práce s mediálním sdělením syntaktický pravopis ve VJ a v S 			5	
SLOHOVÁ A KOMUNIKAČNÍ VÝCHOVA					
<ul style="list-style-type: none"> odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí vhodně formulovaných otázek porovnává zjištěná fakta s dalšími informačními zdroji 	<ul style="list-style-type: none"> funkční styly úvaha výklad 			3	
<ul style="list-style-type: none"> přiměřeně reaguje na partnerova sdělení a jeho komunikační záměr v hovoru, rozlišuje jeho subjektivní a objektivní sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> hraní rolí diskuse 	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> Komunikace Kooperace a kompetice – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci a kompetici, rozvoj dovedností pro zvládnání soutěží a konkurenčního prostředí		4	
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná manipulativní způsoby komunikace a přiměřeně na ně reaguje 	<ul style="list-style-type: none"> publicistické útvary média, mediální sdělení proslov 	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> Komunikace		4	

Školní vzdělávací program GPJP

<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se se zásadami asertivního způsobu jednání • je schopen diskuse o významu manipulativních způsobů komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> • diskuse 	<p>Kooperace a kompetice – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci a kompetici, rozvoj dovedností pro zvládání soutěží a konkurenčního prostředí</p> <p><i>Mediální výchova</i></p> <p>všechny tematické okruhy PT MeV, mimo práce v realizačním týmu</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá jazykové prostředky vhodné pro různé komunikační situace, vhodně je užívá pro výstižnou a kultivovanou komunikaci 	<ul style="list-style-type: none"> • vypravování • popis a charakteristika 			4	
<ul style="list-style-type: none"> • v komunikaci jasně určí svůj záměr a vzhledem k němu užívá různé jazykové prostředky, dle svých možností kombinuje spisovné a nespisovné vyjadřování 	<ul style="list-style-type: none"> • životopis • tiskopisy 			6	
<ul style="list-style-type: none"> • v připraveném i improvizovaném projevu přiměřeně verbální, neverbální i paralingvální jazykové prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> • proslov • výklad • mluvní cvičení 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Komunikace</p>		3	
<ul style="list-style-type: none"> • aktivně diskutuje, je schopen diskusi řídit, vhodně formuluje své komunikační záměry • využívá znalostí pravidel dialogu a reaguje přiměřeně na konkrétní komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> • diskuse 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Komunikace</p> <p>Kooperace a kompetice – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci a kompetici, rozvoj dovedností pro zvládání soutěží a konkurenčního prostředí</p>		2	
<ul style="list-style-type: none"> • využívá základy studijního čtení – k přečtenému textu vytváří otázky, zvládne diskutovat o předneseném 	<ul style="list-style-type: none"> • referát • výklad, výtah • funkční styly 	<p><i>Naukové předměty</i></p> <p>výtah a výpisky z odborného textu</p>		3	

Školní vzdělávací program GPJP

<ul style="list-style-type: none"> referátu či mluvním cvičení, kultivovaně vyjádří svůj názor aktivně pracuje s klíčovými slovy, podle svých možností je schopen jich využít k vyhledávání souvisejících informací 		referát			
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje a aktivně užívá pravidla mezivětného navazování, samostatně vytváří soudržný text různého rozsahu informace uspořádá s ohledem na komunikační záměr a účel textu 	<ul style="list-style-type: none"> autorské psaní mluvní cvičení proslov 	Osobnostní a sociální výchova Kreativita		3	
<ul style="list-style-type: none"> poznatků o jazyce využívá k vlastnímu tvůrčímu psaní textů s různou tematikou a rozdílného rozsahu 	<ul style="list-style-type: none"> tvůrčí psaní 	Osobnostní a sociální výchova Kreativita		8	
<ul style="list-style-type: none"> odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí vhodně formulovaných otázek porovnává zjištěná fakta s dalšími informačními zdroji 	<ul style="list-style-type: none"> funkční styly úvaha výklad 			3	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA					
<ul style="list-style-type: none"> reflektuje přečtený text. K reflexi využívá analytických, syntetických činností zobecní své myšlenky orientuje se ve struktuře lit. textu, dle svých možností rozumí jeho významu a smyslu 	<ul style="list-style-type: none"> práce s textem – rozbor literárního díla zhodnocení literárního textu struktura literárního díla – téma, prostředí, doba, kompozice díla, charakteristika postav 			6	
<ul style="list-style-type: none"> identifikuje známého autora rozezná typické rysy individuálního autorského stylu. Rozezná díla významných autorů 2. poloviny 20. století 	<ul style="list-style-type: none"> významní autoři 2. poloviny 20. století J. Seifert F. Halas F. Hrubín J. Skácel 			7	

Školní vzdělávací program GPJP

	<ul style="list-style-type: none"> • J. Škvorecký • M. Kundera • B. Hrabal • V. Havel 				
<ul style="list-style-type: none"> • vede si kulturní deník, do něhož podle předem dohodnutých kritérií zapisuje své kulturní zážitky • aktivně se účastní se mluvních cvičení, vyjadřuje své názory na kulturní zážitky • vyjadřuje své názory na literaturu formou volného psaní • svůj výkon zhodnotí podle předem daných kritérií 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kulturní deník ▪ mluvní cvičení ▪ sebehodnocení, reflexe 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p>Kreativita</p> <p>Komunikace</p>		4	
<ul style="list-style-type: none"> • na základě teoretických znalostí tvoří literární texty různého rozsahu • aktivně využívá získané literárně-teoretické znalosti 	<ul style="list-style-type: none"> • dramatizace • vytváření vlastních textů 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Kreativita</p>		3	
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší hodnotnou a konzumní literaturu, posoudí úroveň vlastní četby • s dopomocí vybírá hodnotnou literaturu dle vlastního čtenářského zájmu 	<ul style="list-style-type: none"> • současná literatura • literatura faktu • sci-fi □ F, horor • detektivní próza 			9	
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší a uvede základní rozdíly mezi poezií, prózou a dramatem • definuje typické znaky románu, novely, povídky • charakterizuje základní literární žánry • Zařadí konkrétní lit. text k literárnímu žánru • uvede významné české i světové autory literatury 2. poloviny 20. století 	<ul style="list-style-type: none"> • literární druhy • poezie, próza, drama • literární žánry lyriky, epiky a dramatu • věcná literatura • literatura faktu 				
<ul style="list-style-type: none"> • Seznamuje se s 	<ul style="list-style-type: none"> • literatura poválečná – do r. 1948 	<p><i>Dějepis</i></p>		8	

<ul style="list-style-type: none"> • literaturou poválečnou – do r. 1948 • literaturou 50. let • literaturou 60. let • literaturou období normalizace • současnou literární tvorbou • četbou pro mládež 	<ul style="list-style-type: none"> • 1. vlna válečné literatury • Skupina 42, surrealismus • literatura 50. let • schematická literatura • tematické rozrůznění prózy a poezie • literatura 60. let • 2. vlna válečné prózy • historická próza • literatura faktu a sci-fi • psychologická a společenská próza • poezie • dramatická tvorba • divadla malých forem • literatura období normalizace • literatura oficiální, samizdatová a exilová • písničkáři • současná literární tvorba • četba pro mládež 	<p>dějiny 20. století</p> <p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Komunikace</p> <p><i>Výchova demokratického občana</i></p> <p>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie, principy demokracie, zákl. kategorie fungování demokracie</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • srovnává zhlédnutá filmová a divadelní i vyslechnutá rozhlasová zpracování lit. děl s předlohami • zhodnotí možnosti a omezení různých technik zpracování • vytváří vlastní dramaturgie lit. děl a svůj výkon zhodnotí, reaguje na poskytnutou zpětnou vazbu • aktivně vyzkouší vlastním způsobem zpracovat nabídnutý námět 	<ul style="list-style-type: none"> • česká a světová filmová a divadelní tvorba, seriál • mluvené slovo • dramaturgie • literární pořad 			6	

5.2 Anglický jazyk

5.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět anglický jazyk rozvíjí především komunikativní schopnosti žáka v cizím jazyce. Jeho hlavním cílem je připravit žáka na schopnost komunikace v jazyce anglickém v každodenních situacích. Navíc je současně procvičována forma jazyka a rozšiřována slovní zásoba. Žáci se zároveň seznamují se specifickými zvyky anglicky mluvících zemí.

Časové vymezení předmětu:

Předmět je vyučován jako první cizí jazyk v primě-kvartě nižšího gymnázia po třech hodinách týdně.

Organizační vymezení předmětu:

Ve výuce budou využívány následující formy: práce ve dvojicích i ve skupinách, spolupráce na projektech, vlastní prezentace, samostatné řešení problémů, dramatická práce, práce s mapami, slovníky, interaktivní tabulí i s doplňkovými materiály k četbě v cizím jazyce.

Výchovné a vzdělávací strategie

1. kompetence k učení

- » Žák je motivován ke komunikaci v jazyce anglickém, k zájmu o kulturu a tradice anglicky mluvících zemí.
- » Je schopen komunikace v běžných každodenních situacích, ovládá základní konverzační témata a správně používá formy jazyka a slovní zásobu.
- » Reaguje a rozumí jednoduchému mluvenému projevu.
- » Dokáže samostatně pracovat s textem a se slovníkem.
- » Je schopen pomocí internetu, encyklopedií a časopisů vyhledat informace nezbytné pro vypracování vlastního projektu.
- » Žák se účastní soutěží a olympiád, konfrontuje své vědomosti s jinými žáky, učí se sebehodnocení.

2. kompetence k řešení problémů

- » Žák je schopen řešit pomocí zvládnuté slovní zásoby běžné životní situace.
- » Žák je schopen sdělit svůj názor a vyjádřit své pocity.

3. kompetence komunikativní

- » Žák rozvíjí a upevňuje schopnost komunikace v průběhu práce ve dvojicích, ve skupinách, při modelových situacích a při práci na projektech.
- » Žák umí používat moderní informační technologie k vyhledávání, zpracování a prezentaci informací.

4. kompetence sociální a personální

- » Žák se učí pracovat ve skupině.
- » Učí se tolerovat odlišné názory.
- » Má radost z vlastního úspěchu i úspěchů svých spolužáků.

5. kompetence občanské

- » Žák chápe základní kulturní rozdíly své země a dalších anglicky mluvících zemí.
- » Žák se učí respektovat odlišné zvyky a tolerovat jiné životní názory.

6. kompetence pracovní

- » Žák je veden k pečlivé systematické práci.

5.2.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Anglický jazyk

Ročník: 1. (prima)

Týdenní hodinová dotace: 3 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby:		Doporuč.	
		mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	počet hodin	Termín
<ul style="list-style-type: none"> žák si osvojuje pravidla anglické výslovnosti, čte foneticky správně jednoduché texty seznámí se s fonetickou transkripcí reaguje na jednoduché osobní otázky (jméno, příjmení, věk, země původu) žák umí pozdravit a představit sebe i jinou osobu dokáže hláskovat psanou podobu slova 	<ul style="list-style-type: none"> postupné procvičování výslovnosti abeceda názvy zemí přivítání a představení intonace věty 	<p>Český jazyk, cizí jazyky</p> <p>srovnání s českým jaz. nebo s ostat. cizími jazyky</p>		20	
<ul style="list-style-type: none"> žák dokáže formulovat jednoduché otázky umí se zeptat na základní osobní informace rozumí základním frázím týkajících se školního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> člen neurčitý a/ an základní slovesa číslovky 1-100 přídavná jména a přivlastňovací pád množné číslo podstat. jmen číslovky základní a řadové 	<p>Multikulturní výchova</p> <p>Kulturní diference :</p> <p>Christmas tradition Halloween Thanksgiving day ostatní svátky a tradice spolupráce s vyučujícími výtvarné a hudební výchovy</p>		50	
<ul style="list-style-type: none"> žák dokáže napsat pohlednici a vyjádřit pozdrav z prázdnin dovede stručně pohovořit o své rodině a o svých zálibách 	<ul style="list-style-type: none"> tvary slovesa být přivlastňovací zájmena věty s vazbou „there is slovesa can, must přítomný čas prostý 	<p>Multikulturní výchova</p> <p>Evropa a svět: život dětí v jiných zemích,</p>	<p>Poznámka</p> <p>Využití odborných časopisů, doplňkové četby, možnost</p>	50	

<ul style="list-style-type: none"> • umí se vyjádřit o svých každodenních činnostech • dovede se vyjádřit o své škole, oblíbených předmětech • rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu • chápe pokyny učitele a reaguje na ně • rozumí otázce a dovede na ni odpovědět • dokáže popsat vzhled osoby nebo předmětu či zvířete 	<p>i průběhový</p> <ul style="list-style-type: none"> • podstatná jména počítatelná a nepočítatelná. • užití some / any • jednoduchý čas minulý • věta kladná, záporná, otázka • vyjádření budoucnosti • příslovce času 	<p>spolupráce s rodilými mluvčími</p> <p><i>Mediální výchova</i></p> <p>Stavba mediálních sdělení</p>	<p>účasti na jazykovém kurzu v Anglii</p> <p><i>Projekt</i></p> <p>Komunikace: žák vytvoří vlastní projekt s obrázky o sobě a své rodině</p>		
--	---	---	--	--	--

Anglický jazyk

Ročník: 2. (sekunda)

Týdenní hodinová dotace: 3 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby:		Doporuč.	
		mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	počet hodin	Termín
<ul style="list-style-type: none"> žák čte se správnou výslovností jednotlivá slova, ovládá též větnou intonaci. žák rozumí základním pokynům týkajících se školy nebo jeho osoby rozumí jednoduchému čtenému nebo slyšenému příběhu či popisu 	<ul style="list-style-type: none"> hlasité procvičování četby pravidelná fonetická cvičení procvičování hláskové podoby slov v psané i vyslovené formě 	<ul style="list-style-type: none"> porovnání s mateřským jazykem nebo s jinými cizími jazyky 		10	
<ul style="list-style-type: none"> žák popíše svůj den s časovými údaji v přítomnosti i minulosti dovede vyprávět jednoduchý příběh nebo popíše obrázek pohovoří samostatně o členech své rodiny nebo o zemi, v níž žije uvědoměle aplikuje své znalosti slovní zásoby i gramatických struktur 	<p><i>Můj život</i></p> <ul style="list-style-type: none"> přítomný čas prostý i průběhový tvoření otázky a záporu minulý čas prostý i průběhový tvoření otázky a záporu v čase min. stupňování přídavných jmen zájmena osobní a přivlastňovací wh- otázky budoucí čas způsobová slovesa podmínkové věty I. 	<p><i>Multikulturní výchova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> významné dny a svátky (diferenciace a charakter oslav u nás a v anglicky mluvících zemích) školní život – rozdíle i shodné jevy v různých zemích <p>využití znalostí z dějepisu a zeměpisu</p> <p>nácvik písní v angličtině</p> <p>možnost účasti na jazykovém kurzu v Anglii</p> <p>spolupráce s rodilými mluvčími pro rozvoj komunikativních dovedností</p> <p>doplňková četba v anglickém</p>	<p><i>Projekt</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Můj život Žáci využijí vlastních zážitků a vyjádří, co se jim přihodilo nebo co budou v budoucím čase dělat Můj rok Žáci popíší, co dělají v jednotlivých etapách roku Země, v níž žiji samostatný projekt s obrázky 	55	

		<p>jazyce</p> <p><i>Mediální výchova</i></p> <p>Tvorba mediálního sdělení</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • žák samostatně mluví o svém životě, svých zálibách, povinnostech nebo o svých zážitcích • umí vyjádřit, kde byl, co zažil, viděl nebo četl • odpoví na otázky týkající se jeho života 	<p><i>Témata</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • já a moje rodina • škola a záliby • školní pravidla • jídla – objednávky v restauraci • formy požádání a poděkování • moje země • prázdniny 	<p><i>Multikulturní výchova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • lidské vztahy • etnický původ <p><i>Mediální výchova</i></p> <p>Stavba mediálního sdělení</p>	<p><i>Projekt:</i></p> <p>samostatný mluvený projev na téma</p> <p>Kdo jsem?</p>	55	

Anglický jazyk

Ročník: 3. (tercie)

Týdenní hodinová dotace: 3 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby:		Doporuč.	
		mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	počet hodin	Termín
<ul style="list-style-type: none"> žák si prohloubí a rozšíří učivo z předešlých ročníků žák dokáže plynule hovořit o sobě, o své rodině a o svých zážitcích dokáže se zeptat na osobní údaje svého spolužáka a na ostatní potřebné informace rozumí projevu spolužáka, učitele i rodilého mluvčího rozumí pokynům samostatně vyhledává informace používá dvojjazyčný slovník 	<ul style="list-style-type: none"> samostatná práce s textem mluvnická cvičení k osvojení gramatických jevů zdokonalování výslovnosti i psané podoby slov obohacování slovní zásoby 	<p>Odlišnosti britské a americké angličtiny</p> <p><i>Dějepis</i></p> <p>pohledy do historie národů</p> <p><i>Fyzika</i></p> <p>cesty do vesmíru</p> <p><i>Přírodopis</i></p> <p>životní prostředí</p> <p><i>Naukové předměty</i></p> <p>objevy lidstva (návaznost na znalosti ze zeměpisu, dějepisu a fyziky)</p>		60	
<ul style="list-style-type: none"> žák napíše jednoduchý životopis popíše události minulého dne vyjádří své představy o budoucnosti vypráví o přečtené knize nebo o filmu zapojí se do jednoduché konverzace 	<ul style="list-style-type: none"> uvědoměle používá formy přítomného a minulého času stupňuje přídavná jména dovede vyjádřit budoucí děj různými formami užívá podmínkové věty I. a II. typu 	<p><i>Multikulturní výchova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> země a národnosti významné osobnosti život mládeže životní styl britské rodiny – 	<p><i>Poznámky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> žák napíše jednoduchý životopis popíše události minulého dne 	64	

	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje množství • ovládá formy omluvy a dovede vyjádřit návrhy • užívá present perfect • užívá infinitiv účelu • užívá sloves v aktivu i pasivu • ovládá nepřímou řeč • užívá modální slovesa v různých časech	vlastní poznání během kurzu v GB Časopis v anglickém jazyce	<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří své představy o budoucnosti • vypráví o přečtené knize nebo o filmu • zapojí se do jednoduché konverzace		
--	---	--	--	--	--

Anglický jazyk

Ročník: 4. (kvarta)

Týdenní hodinová dotace: 3 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	Doporuč.	
				počet hodin	Termín
<ul style="list-style-type: none"> žák si zopakuje učivo předešlého ročníku opakování je zaměřeno na komunikaci žák uceleně mluví o sobě, své rodině, škole a aktivitách ve volném čase a rozumí projevu na tato témata v podání spolužáků či rodilých mluvčích 	<ul style="list-style-type: none"> uvědoměle a pohotově používá zvládnuté časy vztažné věty vyjádření dávné minulosti frázová slovesa nepřímá řeč zápor způsobových sloves 	<ul style="list-style-type: none"> konverzace s rodilými mluvčími četba časopisu v anglickém jazyce prostředí, v němž žiji a okolí moje dětství zdraví a správné návyky cestování pozvánky a odpovědi 		65	
<ul style="list-style-type: none"> žák mluví o různých povoláních dokáže vyjádřit, čím by chtěl být a proč žák zná základní pravidla pro psaní formálního dopisu, který dokáže sestavit žák dokáže uvědoměle pracovat s textem 	<ul style="list-style-type: none"> četba a poslech doplňkových materiálů konverzace k reálným situacím samostatné prezentace v ústní nebo elektronické podobě uvědomělá intonace a správná výslovnost 	<ul style="list-style-type: none"> životní preference představy o budoucnosti moje budoucí povolání slavné osobnosti z historie fantazie a skutečnost 		65	

5.3 Německý jazyk

5.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Povinný předmět německý jazyk přináší žákům základní znalosti jazyka německého, vede je k užívání písemné a mluvené podoby jazyka v nejzákladnějších formách, žáci zároveň získávají základní informace o německy mluvících zemích. Rozšiřuje celkový kulturní obzor žáků, vede je k tvořivosti a rozvoji představivosti.

Časové vymezení předmětu:

Předmět jazyk německý se vyučuje jako druhý cizí jazyk od primy po kvartu vždy po třech hodinách týdně.

Organizační vymezení předmětu:

Ve výuce se používají následující formy: výklad, nácvik dialogů, četba textů a práce s texty, práce ve dvojicích, práce ve skupinách, samostatná práce, nácvik písemného projevu, práce s mapami, audionahrávkami, videonahrávkami, práce se slovníky.

Výchovné a vzdělávací strategie

1. kompetence k učení

- » Žák je motivován k celoživotnímu učení
- » Je schopen samostatně vyhledávat informace z různých zdrojů_ odborná literatura, časopisy, internet/a třídit je
- » Žák rozumí základním pojmům z německé gramatik správně používat
- » Žák rozumí hlavnímu smyslu běžných promluv o známých situacích, chápe základní smysl informací, rozumí
- » základním textům, zvládá nejběžnější komunikativní situace, zvládá základní konverzační témata z každodenního
- » života, dokáže jednoduše reprodukovat své vlastní zážitky, umí samostatně vytvořit jednoduchý text
- » Je veden k samostatnému zpracování zadaných úkolů

2. kompetence k řešení problémů

- » Žák rozumí běžné slovní zásobě, dokáže ji tvořivě rozvíjet, i se znalostí základní zásoby se dokáže orientovat v základních situacích a pochopit význam promluvy nebo textu i při výskytu dosud neznámých slov a spojení
- » Žák je schopen samostatně řešit základní jazykové situace v běžných životních situacích i mimo školu

3. kompetence komunikativní

- » Žák upevňuje své komunikativní schopnosti během skupinové práce v terénu

4. kompetence sociální a personální

- » Žák se učí aktivní práci ve skupině
- » Žák se učí tolerovat odlišné názory.
- » Žák má radost z vlastního úspěchu i z úspěchu svých spolužáků

5. kompetence občanské

- » Žák chápe základní souvislosti ve vztazích mezi lidmi, národy a lidmi odlišné kultury
- » Žák se učí tolerovat odlišné názory, zvyky, přístupy k životním situacím

6. kompetence pracovní

- » Žák je veden k pečlivé systematické práci
- » Žák dodržuje pracovní postupy a dbá na bezpečnost práce

5.3.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Německý jazyk

Ročník: 1. (prima)

Týdenní hodinová dotace: 3 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby:	Poznámky	Doporuč.	
		mezipředmětové vztahy, průřezová témata		počet hodin	Termín
<ul style="list-style-type: none"> žák vyslovuje a čte foneticky správně známá slova, osvojí si základy německého pravopisu, zjednodušená pravopisná pravidla 	<ul style="list-style-type: none"> Abeceda, hláskování, výslovnost, číslovky 1-20 Barvy Německá jména 	Hlavní města německy mluvících zemí		12	
<ul style="list-style-type: none"> žák pozdraví, poděkuje, představí se, rozlišení tykaní a vykání 	<ul style="list-style-type: none"> Základní slovesa Názvy dnů, měsíců Číslovky základní Zájmena osobní a přivlastňovací Přítomný čas pravidelných sloves a sloves haben a sein 	Porovnání s českým jazykem a s ostatními cizími jazyky		12	
<ul style="list-style-type: none"> žák rozumí jednotlivým pokynům učitele a dokáže reagovat 	<ul style="list-style-type: none"> Rozkazovací způsob pravid. soves Rodina, škola, týden, určování času 			12	
<ul style="list-style-type: none"> žák chápe smysl textu, který odpovídá jeho jazykovým znalostem, odpovídá na jednoduché kontrolní otázky položené učitelem, obměňuje text nebo stručně vyjádří jeho základní myšlenku 	<ul style="list-style-type: none"> Rozšiřování základní slovní zásoby- Nepřítomné slovesné tvary v čase přítomném, rodina, škola, týden, narozeniny Tvoření věty kladné, záporné a otázky 	Multikulturní výchova		9	
<ul style="list-style-type: none"> žák pozná systém dvojjazyčného slovníku probranou slovní zásobu si zapisuje do 	<ul style="list-style-type: none"> Naučí se systematicky pracovat s vlastním slovníčkem, s učebnicí i s dvojjazyčným slovníkem 	Srovnání s ostatními cizími jazyky		12	

svého vlastního slovníčku	<ul style="list-style-type: none"> • Zvládá abecední řazení hesel, samostatně se ve slovníku orientuje 				
<ul style="list-style-type: none"> • žák se představí, sdělí svou adresu měsíce svého narození • podá základní informace o své rodině a o svých zálibách 	<ul style="list-style-type: none"> • Přítomný čas pravidelných sloves, Vyjádření přítomnosti větou kladnou, zápornou i otázkou. • Slovosled 	Český jazyk i ostatní cizí jazyky		18	
<ul style="list-style-type: none"> • žák čte s porozuměním obsahu, odpovídá na otázky položené učitelem, je sám schopen klást otázky k textu 	<ul style="list-style-type: none"> • Žák ovládá základní slovní zásobu konverzačních témat: moje rodina, škola, přátelé, zájmy, měsíce, dny, hodiny, příroda, některá zvířata 				
<ul style="list-style-type: none"> • žák popíše svou osobu, vyjádří své záliby, denní program, pozvánka, jednoduchý dopis 	<ul style="list-style-type: none"> • S využitím gramatických struktur umí podat informaci na zvolené téma v čase přítomném. • Správné použití přivlastňovacích zájmen • Sestaví pozvánku na oslavu narozenin, gramaticky správně informuje o sobě a své rodině a svém městě 			12	
<ul style="list-style-type: none"> • žák pochopí smysl jednoduché otázky a porozumí srozumitelnému pokynu, dovede reagovat a podat jednoduchou odpověď • Je schopen navázat velmi jednoduchý kontakt s osobou mluvící německy 	<ul style="list-style-type: none"> • Použití přídavných jmen v přísudku, rozlišování a používání vhodných přídavných jmen na své jazykové úrovni 			18	

Německý jazyk

Ročník: 2. (sekunda)

Týdenní hodinová dotace: 3 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby:		Doporuč.	
		mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	počet hodin	Termín
<ul style="list-style-type: none"> žák se zdokonaluje ve správné výslovnosti, se zdůrazněním na přehlasované souhlásky, vnímá přízvuk, melodii a rytmus řeči 	<ul style="list-style-type: none"> Zdokonalení výslovnosti používáním cd přehrávače a jednoduchých autentických nahrávek a následnému základnímu porozumění 	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj kreativity a komunikace		9	
<ul style="list-style-type: none"> žák rozumí běžným informacím týkajících se jeho osoby, rodiny, školy, bydlení, oblékání, nakupování, zákl. údaje o lidském těle osvojí si běžné komunikační fráze a následně je používá a rozšiřuje 	<ul style="list-style-type: none"> Znalost některých modálních sloves, sloves s odl.předponou, další nepravidelná slovesa v přít. čase, slovesa haben a sein v préteritu, naučí se pravidlům užívání členu určitého i neurčitého Pozdravy, představování 			18	
<ul style="list-style-type: none"> žák pohotově reaguje na pokyny učitele při činnostech ve třídě, důsledně rozlišuje tykání a vykání v německém jazyce a z toho vyplývající gramatické důsledky, porozumí jednoduché a zřetelně vyslovené promluvě 	<ul style="list-style-type: none"> Rozkazovací způsob, přivlastňovací zájmena, préteritum haben a sein, slovosled – věta hlavní, kladná, záporná 			12	
<ul style="list-style-type: none"> čte jednoduché texty odpovídající zvládnuté slovní zásobě a gramatice domýšlí význam neznámého výrazu zasazeného do kontextu 	<ul style="list-style-type: none"> Pravidelné procvičování čtecích dovedností s následnou kontrolou porozumění pomocí otázek, vytváření vlastních otázek Odpovědi typu ano ne, ale i odpovědi celou větou se správným pořádkem 	Témata: zdraví, rodina, přírodní a kulturní bohatství		12	

<ul style="list-style-type: none"> • žák používá slovníčku v učebnici k jednotlivým lekcím, sám si doplňuje neznámá slovíčka, vypisuje neznámá slovíčka, umí pracovat s dvojjazyčným slovníkem 	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidelná práce se slovníkem k lekcím, příležitostné úkoly k samostatné práci s jinými typy slovníků, hry pro fixaci známé slovní zásoby i nově osvojované. 			12	
<ul style="list-style-type: none"> • žák vyjádří širší příbuzenské vztahy, představí a popíše osoby ze svého okolí, popíše svůj byt, dům, oblečení, tělo, je schopný popsat jednotlivé roční doby a počasí • vyjádří režim svého dne, informuje o svých aktivitách a zájmech ve volném čase 	<ul style="list-style-type: none"> • Nepravidelná slovesa, slovesa s odlučitelnou předponou, způsobová slovesa, číslovky, použití nominativu a akuzativu, přivlastňovací zájmena, předložky- některé s dativem, akuzativem, předložka in+dat. i akuz. 			12	
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozumí přiměřeně náročnému textu a dovede jej stručně reprodukovat v písemné i ústní formě, je schopný vést rozhovor na zadané známé téma, přičemž využívá známou slovní zásobu • využívá též zvládnuté gramatické struktury 	<ul style="list-style-type: none"> • Žák ovládá slovní zásobu konverzačních témat: • doma a venku, lidské tělo, počasí, nakupování, oblečení, rok a roční doby 				
<ul style="list-style-type: none"> • žák zvládne písemně vyjádřit svůj denní program, popsat svůj byt a zapsat adresu, napsat dopis jednoduššího charakteru 	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjadřuje se pomocí zvládnutých gramatických struktur v čase přítomném, používá správně modální slovesa, přivlastňovací zájmena, osobní zájmena, slovesa s odlučitelnou předponou, préteritum sloves sein a haben. 	Český jazyk a ostatní cizí jazyky		18	
<ul style="list-style-type: none"> • žák reaguje na položenou otázku jednoduchou formou odpoví, formuluje otázky a zjišťuje potřebné informace, např. orientuje se ve městě • Zvládá jednoduché dialogy 	<ul style="list-style-type: none"> • Konverzační témata • Jazyk rodilého mluvčího 				

Německý jazyk

Ročník: 3. (tercie)

Týdenní hodinová dotace: 3 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby:		Doporuč.	
		mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	počet hodin	Termín
<ul style="list-style-type: none"> žák poslechem vnímá obsah výpovědi, rozlišuje intonaci vět a napodobuje ji včetně přízvuku, důraz na přehlasované samohlásky, znělé, neznělé souhlásky, ich, ach atd 	<ul style="list-style-type: none"> Hlasité čtení, audio nahrávky, texty písní, rozlišení spisovné němčiny od oblastních dialektů. 				
<ul style="list-style-type: none"> žák rozumí textům, které vyjadřují život kolem něj – rozlišuje podstatné informace od informací nepodstatných, je schopný porozumět rozhovoru na jednoduché úrovni i se do něj zapojit, dokáže odhadnout význam slov v kontextu 	<ul style="list-style-type: none"> Témata: cestování, zdraví, v restauraci, stravování, Evropa, příroda, počasí 	Zeměpis – evropské státy			
<ul style="list-style-type: none"> pohotově reaguje na pokyny učitele, zcela jasně rozlišuje a užívá bez problémů formu vykání a tykání 	<ul style="list-style-type: none"> Rozkazovací způsob, podmiňovací způsob slovesa mögen – ich möchte, používání základních pokynů k práci ve škole a k činnostem doma, v restauraci, v obchodě 			18	
<ul style="list-style-type: none"> žák rozumí čtenému textu, orientuje se v něm a vyhledává potřebné informace, rozlišuje podstatné informace v textu a nepodstatné, z kontextu pochopí význam i některých neznámých slov 	<ul style="list-style-type: none"> Reálie Německa a Švýcarska, tradice a zvyky německy mluvících zemí, zeměpisné údaje, pohádky. Vyjádření zájmena svůj, stupňování příd.jmen a příslovcí, préteritum, perfektum, předložky se 3.a 4.pádem, 	Dějepis, zeměpis, multikulturní výchova		21	

	osobní zájmena				
<ul style="list-style-type: none"> žák se orientuje bez problému ve dvojjazyčném slovníku, rozumí uvedeným zkratkám a heslům, odvozuje tvar genitivu u podst. jmen a tvary préterita a perfekta ze zkratek uvedených ve slovníku 	<ul style="list-style-type: none"> S pomocí slovníku je schopný porozumět i složitějším textům v minulém čase 			12	
<ul style="list-style-type: none"> žák plynule hovoří o své rodině, zálibách, vypráví o svých zážitcích vypráví o prožitých událostech v minulosti i za pomoci některých nepravidelných sloves, rozlišuje používání préterita a perfekta 	<ul style="list-style-type: none"> Komunikace v restauraci, v obchodě, na poště, časové údaje, ve škole, v zoo 	Český jazyk a ostatní cizí jazyky		18	
<ul style="list-style-type: none"> běžně užívá jednoduché obraty vyjadřující svolení (odmítnutí, radost), politování, omluvu, prosbu, žádost, výzvu, pozvání a reakci na pozvání a reakci na pozvání, blahopřání 	<ul style="list-style-type: none"> Žák ovládá slovní zásobu na daná témata: povinnosti, práce, zábava, oblékání, móda, jídlo, zdraví, přátelé, gratulace, omluvy, počasí, příroda, škola, pohádky 	Zeměpis, dějepis, přírodopis			
<ul style="list-style-type: none"> žák samostatně napíše kratší text na zadané téma s použitím zvládnutých gramatických struktur 	<ul style="list-style-type: none"> Uvědoměle používá probranou slovní zásobu, vyjadřuje se v přítomnosti a minulosti. Zvládá slovosled věty hlavní – souřadící spojky i slovosled věty vedlejší – některé podřadící spojky 			12	
<ul style="list-style-type: none"> žáci vedou jednoduché rozhovory, odpovídají si na vzájemně položené otázky- učí se přirozené konverzaci na běžná konverzační témata 	<ul style="list-style-type: none"> Témata: cestování, zdraví, v restauraci, stravování, Evropa, příroda, počasí 				

Německý jazyk

Ročník: 4. (kvarta)

Týdenní hodinová dotace: 3 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	Doporuč.	
				počet hodin	Termín
<ul style="list-style-type: none"> žák vyslovuje a čte správně i komplikovanější text s neznámou slovní zásobou 	<ul style="list-style-type: none"> Pravidelný poslech audio nahrávek a systematický nácvik výslovnosti a porozumění Německé písně, básně atd 	Rozvoj schopnosti vnímání, kreativita a komunikace.			
<ul style="list-style-type: none"> žák je schopen delšího soustředění a rozumí pokynům a informacím podaným učitelem a je schopný komunikovat s rodilým mluvčím 	<ul style="list-style-type: none"> Poslechová cvičení – využívání nahrávek k lekcím v učebnici a doplňkových materiálů Témata: sport, životní prostředí, média, zdravý životní styl, moje plány do budoucna, cestování 				
<ul style="list-style-type: none"> žák pracuje s autentickými materiály a porozumí jejich smyslu 	<ul style="list-style-type: none"> Dialogy s vyučujícím, spolužáky i případným rodilým mluvčím 				
<ul style="list-style-type: none"> žák rozumí i delšímu textu se složitějším obsahem a s přiměřeným množstvím neznámých výrazů. Chápe význam textu ze souvislosti a vyhledá v textu požadované informace je schopen odpovídat na otázky 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s doplňkovými materiály, porozumí úryvkům autentických textů převážně informativního charakteru, volná reprodukce přečteného nebo vyslechnutého textu 			36	
<ul style="list-style-type: none"> běžně používá cizojazyčné slovníky a jazykové příručky 	<ul style="list-style-type: none"> Původní materiály ze zemí studovaného jazyka 	Zeměpis, výchova k občanství, samostatné myšlení			

<ul style="list-style-type: none"> • žák hovoří na dané téma, vysloví svůj názor a zdůvodní své postoje 	<ul style="list-style-type: none"> • Samostatně pohovoří na daná témata: svět kolem nás, cestování, životní styl a návyky, vzdělávání a příprava na budoucí život, nakupování prázdniny cestování, svět médií 				
<ul style="list-style-type: none"> • žák ústně reprodukuje přiměřeně náročný text, v textu vyhledá známé výrazy, fráze, odpoví na otázky, odvodí pravděpodobný význam textu 	<ul style="list-style-type: none"> • Použití trpného i činného rodu, časové spojky, rozlišení vět hlavních i vedlejších, podm. způsob, pomocných, modálních i plnovýznamových sloves, skloňování příd. jmen 			27	
<ul style="list-style-type: none"> • žák sestaví písemné sdělení za použití trpného i činného rodu, časové spojky, rozlišení vět hlavních i vedlejších, podm. způsob, pomocných, modálních i plnovýznamových sloves, skloňování příd. jmen 	<ul style="list-style-type: none"> • Dopis, jídelní lístek, popis osoby, dotazník, denní program, plány na prázdniny, zážitky z prázdnin 			24	
<ul style="list-style-type: none"> • žák diskutuje se svými partnery o svém životě, škole, zálibách, o svých názorech a životních postojích 	<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v základních zeměpisných, hospodářských, společenskopolitických, kulturních a historických reáliích, a to i v porovnání s reáliemi mateřské země 			18	

5.4 Španělský jazyk

5.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Povinný předmět španělský jazyk přináší žákům základní znalosti druhého cizího jazyka. Vede je k užívání písemné a mluvené podoby jazyka v nejzákladnějších formách. Žáci zároveň získávají základní informace o španělsky mluvících zemích, rozšiřují si celkový kulturní rozhled, jsou vedeni k tvořivosti a rozvoji představitivosti.

Časové vymezení předmětu:

Předmět španělský jazyk se vyučuje jako druhý cizí jazyk od primy po kvartu vždy po třech hodinách týdně.

Organizační vymezení předmětu:

Ve výuce se používají následující formy: výklad, nácvik dialogů, četba textů a práce s texty, práce ve dvojicích, práce ve skupinách, samostatná práce, nácvik písemného projevu, práce s mapami, audionahrávkami, videonahrávkami, práce se slovníky, interaktivní tabulí a kamerou.

Výchovné a vzdělávací strategie

1. kompetence k učení

- » Žák je motivován k celoživotnímu učení
- » Je schopen samostatně vyhledávat informace z různých zdrojů- odborná literatura, časopisy, internet a třídít je
- » Žák rozumí základním pojmům ze španělské gramatiky a učí se správně ji používat
- » Žák rozumí hlavnímu smyslu běžných promluv o známých situacích, chápe základní smysl informací,
- » Rozumí základním textům, zvládá nejběžnější komunikativní situace, zvládá základní konverzační témata z každodenního života,
- » dokáže jednoduše reprodukovat své vlastní zážitky, umí samostatně vytvořit jednoduchý text
- » Je veden k samostatnému zpracování zadaných úkolů

2. kompetence k řešení problémů

- » Žák rozumí běžné slovní zásobě, dokáže ji tvořivě rozvíjet, se znalostí základní zásoby se dokáže orientovat v základních situacích a pochopit význam promluvy nebo textu i při výskytu dosud neznámých slov a spojení
- » Žák je schopen samostatně řešit základní jazykové situace v běžných životních situacích i mimo školu

3. kompetence komunikativní

- » Žák upevňuje své komunikativní schopnosti během skupinové práce v terénu

4. kompetence sociální a personální

- » Žák se učí aktivní práci ve skupině
- » Žák se učí tolerovat odlišné názory.
- » Žák má radost z vlastního úspěchu i z úspěchu svých spolužáků

5. kompetence občanské

- » Žák chápe základní souvislosti ve vztazích mezi lidmi, národy a lidmi odlišné kultury.
- » Žák se učí tolerovat odlišné názory, zvyky, přístupy k životním situacím

6. kompetence pracovní

- » Žák je veden k pečlivé systematické práci
- » Žák dodržuje pracovní postupy a dbá na bezpečnost práce

5.4.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Španělský jazyk

Ročník: 1. (prima)

Týdenní hodinová dotace: 3 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	Doporuč.	
				počet hodin	Termín
<ul style="list-style-type: none"> žák si osvojuje pravidla španělské výslovnosti čte a vyslovuje jednoduché výrazy a kratší texty, doplňuje texty s vynechanými fonémy 	<ul style="list-style-type: none"> Postupné procvičování výslovnosti a čtení problémových španělských foném: Ca, Que, Qui, Co, Cu, Ga, Gue, Gui, Go Gu, Ch, J, H čtení jednoduchých vět <ul style="list-style-type: none"> pravidla pravidelného a označeného přízvuku ve španělských slovech intonace věty 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání</p>			
<ul style="list-style-type: none"> žák umí přiřadit známé výrazy k obrázkům, rozumí základním výrazům rozumí pokynům týkajících se školního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> rozumí, odkud lidé pochází rozlišuje číslovky 0-30 otázky a pokyny ve škole 	<p><i>Multikulturní výchova</i></p> <p>Multikulturalita: naslouchání druhým</p> <p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování</p>			

<ul style="list-style-type: none"> • žák rozumí pokynům učitele ve třídě a známým otázkám, na které dokáže reagovat naučenou odpovědí, • - rozumí jednoduchým údajům v textu s obrázky 	<ul style="list-style-type: none"> • Pokyny pro práci ve třídě, pro práci s učebnicí, s cvičeními v pracovním sešitě 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozumí jednoduchým, známým větám a výrazům v textu 	<ul style="list-style-type: none"> • Výrazy a texty související se školou, učivem, každodenními činnostmi, rodinou 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Komunikace: cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání</p> <p><i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</i></p> <p>Evropa a svět nás zajímá: život dětí v jiných zemích</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • žák si vede svůj vlastní slovníček s fonetickou transkripcí 	<ul style="list-style-type: none"> • Návčik použití abecedního slovníčku v učebnici 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Rozvoj schopností poznávání: cvičení dovedností zapamatování, dovednosti pro učení a studium</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • žák se umí představit, odpovědět na jednoduché otázky (odkud je, kde bydlí, používá datum) • - používá základní číslovky 0-30 	<p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> • společenské obraty • základní pozdravy • společenské fráze • Představování, španělská jména, odpovědi na otázky: Odkud jsi?, Kde bydlíš? Kolik ti je let? Kdy máš narozeniny? Jaké je tvoje znamení? Kolik máš sourozenců? • Jak vypadá tvoje babička? 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Komunikace: dovednosti pro sdělování verbální, specifické komunikační dovednosti (monolog)</p> <p><i>Multikulturní výchova</i></p> <p>Multikulturalita: vstřícný postoj k odlišnostem, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání</p>			

<ul style="list-style-type: none"> • žák zvládne popsat sám sebe, napsat , kde bydlí, jaké je národnosti, kolik mu je let. 	<ul style="list-style-type: none"> • Písemné procvičování témat: <ul style="list-style-type: none"> ○ Já, jaký jsem ○ Kolik mi je let? ○ Krátký jednoduchý dotazník 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • žák reaguje na známé a jednoduché otázky v rozhovoru 	<ul style="list-style-type: none"> • Tázací zájmena • Osobní zájmena • První slovesa: - vivir • llamarse • tener • ser • hablar • Znalost barev , čísel a předmětů ve škole • popis každodenních činností • vyjádření času 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Komunikace: dovednosti pro sdělování verbální, dialog, komunikace v různých situacích</p> <p><i>Multikulturní výchova</i></p> <p>Multikulturalita: vstřícný postoj k odlišnostem, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání</p>			

Španělský jazyk

Ročník: 2. (sekunda)

Týdenní hodinová dotace: 3 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	Doporuč. počet hodin	Termín
<ul style="list-style-type: none"> žák čte se správnou výslovností – umí rozeznat přízvuk ve slově a větnou intonaci 	<ul style="list-style-type: none"> Pravidelná fonetická cvičení v každém probíraném tématu, procvičování čtení nahlas celých větných celků a odstavců 	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání			
<ul style="list-style-type: none"> žák rozumí základním sdělením týkajících se jeho osoby rozumí poslechu informací týkajících se každodenních činností, školního rozvrhu, etc. rozumí jednoduchému dopisu rozumí poslechu s časovými údaji rozumí jednoduchým in- formacím v textu s obrázky 	Témata: <ul style="list-style-type: none"> škola můj den moje oblíbené věci a činnosti denní činnosti aktivity ve škole kde jsem byl, co jsem viděl Slovesa –časování pravidelné – ar, -er, -ir a několik nepravidelných se změnou kmenové samohlásky Minulý čas složený	<i>Multikulturní výchova</i> Multikulturalita: naslouchání druhým <i>Osobnostní a sociální výchova</i> Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování			
<ul style="list-style-type: none"> žák rozumí pokynům učitele při aktivitách ve třídě 					

<ul style="list-style-type: none"> • žák čte jednoduché texty odpovídající znalosti jeho slovní zásoby a gramatiky 	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidelné procvičování čtecí dovednosti na jednoduchých textech a zpětné vazby porozumění pomocí otázek Pravda/lež 				
<ul style="list-style-type: none"> • žák začíná používat slovník učebnice a dvojjazyčný slovník 	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidelná cvičení na práci s dvojjazyčným slovníkem 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Rozvoj schopností poznávání: cvičení dovedností zapamatování, dovednosti pro učení a studium</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • žák pojmenuje členy své rodiny, představí a popíše své kamarády • popíše průběh dne s časovými údaji • napíše dopis kamarádovi 	<p>Témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodina • jaký jsem • co každý den dělám • popis rozvrhu ve škole • popis domácího mazlíčka • pokus o prezentaci před tabulí 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Komunikace: dovednosti pro sdělování verbální, specifické komunikační dovednosti (monolog)</p> <p><i>Multikulturní výchova</i></p> <p>Multikulturalita: vstřícný postoj k odlišnostem, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • žák samostatně popíše jednoduchý obrázek, přičemž aplikuje své znalosti slovní zásoby a gramatických struktur 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba podle témat • Sloveso Haber /estar /Ser 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Komunikace: dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • žák zvládne popsat svůj den, • Umí vysvětlit písemně, co četl, kde byl, co dělal. 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovesa – denní činnosti • Složený minulý čas • Časování sloves 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p>			

<ul style="list-style-type: none"> • žák odpoví na běžné požadované informace o čase, datu, škole, rodině a zájmech, představí sebe a svou rodinu	<ul style="list-style-type: none"> • Já a moje rodina • Další osobní údaje o rodině a jejích členech (odkud pocházejí, věk, narozeniny, fyzický popis, zaměstnání)	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> Komunikace: dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání			
--	---	--	--	--	--

Španělský jazyk

Ročník: 3. (tercie)

Týdenní hodinová dotace: 3 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby:		Doporuč.	
		mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	počet hodin	Termín
<ul style="list-style-type: none"> žák při poslechu rozlišuje, kde ve slově leží přízvuk a třídí slova podle postavení přízvuku 	<ul style="list-style-type: none"> Nácvik čtení nahlas, práce s hlasem, větou intonací. 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání</p>			
<ul style="list-style-type: none"> žák rozumí základním každodenním výrazům rozumí jednoduchým informacím týkajících se mimoškolních aktivit, města, budov, nakupování... rozumí pokynům týkajících se pohybu ve městě, v obchodech 	<p>Témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> mé koníčky a zájmy okolí naší školy památky našeho města čtvrť, ve které bydlím obchody, nákupy 	<p><i>Multikulturní výchova</i></p> <p>Multikulturalita: naslouchání druhým</p> <p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování</p>			
<ul style="list-style-type: none"> žák vyhledává informace v textu 	<ul style="list-style-type: none"> Nácvik čtení pro vyhledání informace v nabídce programu kin, kulturního domu, obchodu 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování</p>			
<ul style="list-style-type: none"> žák používá dvojjazyčný slovník, 	<p>Práce se slovníkem:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nepravidelná slovesa-pomůcka 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Rozvoj schopností poznávání:</p>			

<p>samostatně vyhledává ve slovníku zadaná slova, objasní význam zkratk v jednotlivých heslech</p>	<p>v závorkách, zkratky rodu podstatných jmen, hledání a použitelnost mnohovýznamových slov úskalí používání elektronických slovníků</p>	<p>cvičení dovedností zapamatování, dovednosti pro učení a studium</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • žák napíše jednoduchý životopis • popíše události z předchozího dne • naplánuje průběh následujícího dne, • vypráví plynule o své rodině • prezentuje písemně i ústně svoji oblíbenou knížku 	<ul style="list-style-type: none"> • Samostatná mluvnická cvičení s prezentací u tabule na každé jednotlivé probírané téma • zřetelný a foneticky správný ústní projev 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Komunikace: dovednosti pro sdělování verbální, specifické komunikační dovednosti (monolog)</p> <p><i>Multikulturní výchova</i></p> <p>Multikulturalita: vstřícný postoj k odlišnostem, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • žák samostatně popíše obrázek a vysvětlí, co osoby dělají a případně budou dělat 	<ul style="list-style-type: none"> • Popis obrázku – nácvik plynulosti projevu 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Komunikace: dovednosti pro sdělování verbální i neverbální</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • žák vytvoří jednoduché sdělení s pokyny pro kamaráda, ve kterém aplikuje pravidla imperativu 	<ul style="list-style-type: none"> • Imperativ • Témata: domácí práce, vzkazy na lednici, pokyny spolužákovi ve třídě 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • žák se zapojí do jednoduché konverzace, neznámé výrazy popisuje vlastními slovy. Umí reagovat na dotaz: „Jak se dostanu do...?“ 	<ul style="list-style-type: none"> • Zahájení a ukončení dialogu ve španělštině • Některé kulturní odlišnosti španělského ústního projevu • Španělská gesta a mimika jako neverbální komunikace 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Komunikace: dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání</p>			

		<i>Multikulturní výchova</i> Multikulturalita: vstřícný postoj k odlišnostem, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání			
--	--	---	--	--	--

Španělský jazyk

Ročník: 4. (kvarta)

Týdenní hodinová dotace: 3 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby:	Poznámky	Doporuč. počet hodin	Termín
		mezipředmětové vztahy, průřezová témata			
<ul style="list-style-type: none"> žák při poslechu rozlišuje výrazné odchylky výslovnosti jihoamerické španělštiny 	<ul style="list-style-type: none"> Pravidelný nácvik čtení s důrazem na správnou větnou intonaci 12 hodin čtení – účast na kulturní akci veřejného čtení ve španělštině 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání</p>			
<ul style="list-style-type: none"> žák je schopen delšího soustředění pro porozumění obsahu jednoduchého sdělení rozumí informacím v jednoduché konverzaci 	<ul style="list-style-type: none"> Důraz na poslechová cvičení v každé probírané lekci a tématu Poslech veřejných rozhlasových nahrávek, kazet a doplňkových materiálů 	<p><i>Multikulturní výchova</i></p> <p>Multikulturalita: naslouchání druhým</p> <p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování</p>			
<ul style="list-style-type: none"> žák hledá v textu informace a na jeho základě odpoví na otázky 	<ul style="list-style-type: none"> Témata: Turistika, cestování, zeměpis Španělska a Jižní Ameriky, škola, Mé sny a plány do budoucna 	<p><i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</i></p> <p>Evropa a svět nás zajímá: život dětí v jiných zemích</p>			
<ul style="list-style-type: none"> žák používá nejen dvojjazyčný slovník knižní i elektronický 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s dvojjazyčným slovníkem knižním a elektronickým 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Rozvoj schopností poznávání: cvičení dovedností</p>			

		zapamatování, dovednosti pro učení a studium			
<ul style="list-style-type: none"> žák samostatně mluví o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> Samostatné prezentace před tabulí na posílení dovednosti ústního projevu: různá probíraná témata 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Komunikace: dovednosti pro sdělování verbální, specifické komunikační dovednosti (monolog)</p> <p>Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p>			
<ul style="list-style-type: none"> žák reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu úrovně A2, promluvy nebo jednoduché konverzace 	<ul style="list-style-type: none"> Popis obsahu vyslechnutého sdělení, konverzace svými slovy Popis obrázku 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Komunikace: dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání</p>			
<ul style="list-style-type: none"> žák vytváří jednoduchá sdělení – aplikuje znalosti různých gramatických struktur 	<ul style="list-style-type: none"> Žák napíše dopis kamarádovi v elektronické podobě, ve kterém popíše své zájmy, koníčky, zajímavosti o sobě Popíše zajímavé památky ve svém okolí- popíše svůj zdravotní stav, obhájí svůj životní styl Analyzuje obsah kamarádova sdělení a reaguje na něj 	<p><i>Multikulturní výchova</i></p> <p>Multikulturalita: vstřícný postoj k odlišnostem, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání</p>			
<ul style="list-style-type: none"> žák diskutuje o svém oblíbeném jídle, hudbě, životním stylu, o škole 	<ul style="list-style-type: none"> Jednoduché diskuze na téma probírané látky Konverzace vedené vyučujícím, dialog se spolužákem 	<p>OSV 8 Komunikace: dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání</p>			

5.5 Francouzský jazyk

5.5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Povinný předmět francouzský jazyk přináší žákům základní znalosti druhého cizího jazyka. Vede je k užívání písemné a mluvené podoby jazyka v nejzákladnějších formách, žáci zároveň získávají základní informace o francouzsky mluvících zemích. Rozšiřuje celkový kulturní obraz žáků, vede je k tvořivosti a rozvoji představivosti.

Časové vymezení předmětu:

Předmět francouzský jazyk se vyučuje jako druhý cizí jazyk od primy po kvartu vždy po třech hodinách týdně ve skupinách vytvořených většinou z jedné poloviny třídy..

Organizační vymezení předmětu:

Ve výuce se používají následující formy: výklad, nácvik dialogů, četba textů a práce s texty, práce ve dvojicích, práce ve skupinách, samostatná práce, nácvik písemného projevu, práce s mapami, audionahrávkami, videonahrávkami, práce se slovníky, interaktivní tabuli.

Výchovné a vzdělávací strategie

1. kompetence k učení

- » Žák je motivován k celoživotnímu učení
- » Je schopen samostatně vyhledávat informace z různých zdrojů odborná literatura, časopisy, internet a třídit je
- » Žák rozumí základním pojmům ze francouzské gramatiky a učí se správně ji používat
- » Žák rozumí hlavnímu smyslu běžných promluv o známých situacích, chápe základní smysl informací, rozumí základním textům, zvládá nejběžnější komunikativní situace, zvládá základní konverzační témata z každodenního života
- » Dokáže jednoduše reprodukovat své vlastní zážitky, umí samostatně vytvořit jednoduchý text
- » Je veden k samostatnému zpracování zadaných úkolů

2. kompetence k řešení problémů

- » Žák rozumí běžné slovní zásobě, dokáže ji tvořivě rozvíjet, i se znalostí základní zásoby se dokáže orientovat v základních situacích a pochopit význam promluvy nebo textu i při výskytu dosud neznámých slov a spojení. Žák je schopen samostatně řešit základní jazykové situace v běžných životních situacích i mimo školu

3. kompetence komunikativní

- » Žák upevňuje své komunikativní schopnosti během skupinové práce v terénu

4. kompetence sociální a personální

- » Žák se učí aktivní práci ve skupině
- » Žák se učí tolerovat odlišné názory.
- » Žák má radost z vlastního úspěchu i z úspěchu svých spolužáků

5. kompetence občanské

- » Žák chápe základní souvislosti ve vztazích mezi lidmi, národy a lidmi odlišné kultury.
- » Žák se učí tolerovat odlišné názory, zvyky, přístupy k životním situacím

6. kompetence pracovní

- » Žák je veden k pečlivé systematické práci
- » Žák dodržuje pracovní postupy a dbá na bezpečnost práce

5.5.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Francouzský jazyk

Ročník: 1. (prima)

Týdenní hodinová dotace: 3 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	Doporuč. počet hodin	Termín
<ul style="list-style-type: none"> žák si osvojuje pravidla francouzské výslovnosti čte a vyslovuje jednoduché výrazy a kratší texty, doplňuje texty s vynechanými fonémy 	<ul style="list-style-type: none"> Postupné procvičování francouzské výslovnosti Čtení jednoduchých vět, pravidla pravidelného a označeného přízvuku Intonace věty 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Sebeovládání a seberegulace – regulace vlastního jednání i prožívání</p>			
<ul style="list-style-type: none"> žák umí přiřadit známé výrazy k obrázkům, rozumí základním výrazům rozumí pokynům týkajících se školního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> Rozumí, odkud lidé pochází Rozlišuje číslovky 0-30 Otázky a pokyny ve škole 	<p><i>Multikulturní výchova</i></p> <p>Multikulturalita: naslouchání druhým</p> <p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Rozvoj schopností_poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování</p>			
<ul style="list-style-type: none"> žák rozumí pokynům učitele ve třídě a známým otázkám, na které dokáže reagovat naučenou odpovědí, 	<ul style="list-style-type: none"> Pokyny pro práci ve třídě, pro práci s učebnicí, s cvičeními v pracovním sešitě 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání,</p>			

<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým údajům v textu s obrázky 		<p>pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozumí jednoduchým, známým větám a výrazům v textu 	<ul style="list-style-type: none"> • Výrazy a texty související se školou, učivem, každodenními činnostmi, rodinou 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Komunikace: cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání</p> <p><i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</i></p> <p>Evropa a svět nás zajímá: život dětí v jiných zemích</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • žák si vede svůj vlastní slovníček s fonetickou transkripcí 	<ul style="list-style-type: none"> • Nácvik použití abecedního slovníčku v učebnici 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Rozvoj schopností poznávání: cvičení dovedností zapamatování, dovednosti pro učení a studium</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • žák se zvládne představit, odpovědět na jednoduché otázky (odkud je, kde bydlí, používá datum) • používá základní číslovky 0-30 	<ul style="list-style-type: none"> • Společenské obraty • Základní pozdravy, společenské fráze • Představování, francouzská jména, odpovědi na otázky: <ul style="list-style-type: none"> ○ Odkud jsi? ○ Kde bydlíš? ○ Kolik ti je let? ○ Kdy máš narozeniny? ○ Jaké je tvoje znamení? ○ Kolik máš sourozenců? ○ Jak vypadá tvoje babička? 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Komunikace: dovednosti pro sdělování verbální, specifické komunikační dovednosti (monolog)</p> <p><i>Multikulturní výchova</i></p> <p>Multikulturalita: vstřícný postoj k odlišnostem, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání</p>			

<ul style="list-style-type: none"> • žák umí popsat sám sebe, napsat , kde bydlí, jaké je národnosti, kolik mu je let 	<ul style="list-style-type: none"> • Písemné procvičování témat: <ul style="list-style-type: none"> ○ Já, jaký jsem, ○ Kolik mi je let? ○ Krátký jednoduchý dotazník 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • žák reaguje na známé a jednoduché otázky v rozhovoru 	<ul style="list-style-type: none"> • Tázací zájmena • Osobní zájmena • První slovesa • Znalost barev , čísel a předmětů ve škole 				

5.5.3 Francouzský jazyk

Ročník: 2. (sekunda)

Týdenní hodinová dotace: 3 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	Doporuč. počet hodin	Termín
<ul style="list-style-type: none"> Žák čte se správnou výslovností – umí rozeznat přízvuk ve slově a větnou intonaci 	<ul style="list-style-type: none"> Pravidelná fonetická cvičení v každém probíraném tématu, procvičování čtení nahlas celých větných celků a odstavců 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání</p>			
<ul style="list-style-type: none"> Žák rozumí základním sdělením týkajících se jeho osoby <ul style="list-style-type: none"> rozumí poslechu informací týkajících se každodenních činností, školního rozvrhu rozumí jednoduchému dopisu rozumí poslechu s časovými údaji rozumí jednoduchým informacím v textu s obrázky 	<ul style="list-style-type: none"> Témata: škola <ul style="list-style-type: none"> Můj den Moje oblíbené věci a činnosti Slovesa –časování <ul style="list-style-type: none"> denních činností aktivity ve škole kde jsem byl, co jsem viděl Minulý čas 	<p>Multikulturní výchova</p> <p>Multikulturalita: naslouchání druhým</p> <p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Rozvoj schopností_poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování</p>			
<ul style="list-style-type: none"> Žák rozumí pokynům učitele při aktivitách ve třídě 					
<ul style="list-style-type: none"> Žák čte jednoduché texty odpovídající znalosti jeho slovní zásoby a gramatiky 	<ul style="list-style-type: none"> Pravidelné procvičování čtecí dovednosti na jednoduchých textech a zpětné vazby porozumění pomocí otázek 				

<ul style="list-style-type: none"> • Žák začíná používat slovník učebnice a dvojjazyčný slovník 	<p>Pravda/lež</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pravidelná cvičení na práci s dvojjazyčným slovníkem 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Rozvoj schopností poznávání: cvičení dovedností zapamatování, dovednosti pro učení a studium</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • Žák pojmenuje členy své rodiny • představí a popíše své kamarády • popíše průběh dne s časovými údaji • -napíše dopis kamarádovi 	<p>Témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodina • já • co každý den dělám • popis rozvrhu ve škole • popis domácího mazlíčka • pokus o prezentaci před tabulí 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Komunikace: dovednosti pro sdělování verbální, specifické komunikační dovednosti (monolog)</p> <p>Multikulturní výchova</p> <p>Multikulturalita: vstřícný postoj k odlišnostem, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • Žák samostatně popíše jednoduchý obrázek přičemž aplikuje své znalosti slovní zásoby a gramatických struktur 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba podle témat • Užití sloves 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Komunikace: dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • Žák umí popsat svůj den, • Umí vysvětlit písemně, co četl, kde byl, co dělal. 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovesa – denní činnosti • Minulý čas • Časování sloves 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • Žák odpoví na běžné požadované informace o čase, datumu, škole, rodině a zájmech, představí sebe a svou rodinu 	<ul style="list-style-type: none"> • Já a moje rodina • Další osobní údaje o rodině a jejích členech (odkud pocházejí, 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Komunikace: dovednosti</p>			

	věk, narozeniny, fyzický popis, zaměstnání)	pro sdělování verbální i neverbální, cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání			
--	---	---	--	--	--

Francouzský jazyk

Ročník: 3. (tercie)

Týdenní hodinová dotace: 3 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby:	Poznámky	Doporuč.	
		mezipředmětové vztahy, průřezová témata		počet hodin	Termín
<ul style="list-style-type: none"> Žák při poslechu rozlišuje, kde ve slově leží přízvuk a třídí slova podle postavení přízvuku 	<ul style="list-style-type: none"> Nácvik čtení nahlas, práce s hlasem, větnou intonací. 	Osobnostní a sociální výchova Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání			
<ul style="list-style-type: none"> Žák rozumí základním každodenním výrazům <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým informacím týkajících se mimoškolních aktivit, města, budov, nakupování... - rozumí pokynům týkajících se pohybu ve městě, v obchodech 	<ul style="list-style-type: none"> Témata: <ul style="list-style-type: none"> - mé koníčky a zájmy - okolí naší školy - památky našeho města - čtvrť, ve které bydlím - obchody, nákupy 	<i>Multikulturní výchova</i> Multikulturalita: naslouchání druhým <i>Osobnostní a sociální výchova</i> Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování			
<ul style="list-style-type: none"> Žák vyhledává informace v textu 	<ul style="list-style-type: none"> Nácvik čtení pro vyhledání informace v nabídce programu kin, kulturního domu, obchodu 	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování			

<ul style="list-style-type: none"> • Žák používá dvojjazyčný slovník, samostatně vyhledává ve slovníku zadaná slova, objasní význam zkratek v jednotlivých heslech 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce se slovníkem: • Nepravidelná slovesa-pomůcka v závorkách, zkratky rodu podstatných jmen, hledání a použitelnost mnohovýznamových slov úskalí používání elektronických slovníků 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Rozvoj schopností poznávání: cvičení dovedností zapamatování, dovednosti pro učení a studium</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • Žák napíše jednoduchý životopis <ul style="list-style-type: none"> - popíše události z předchozího dne - naplánuje průběh následujícího dne - vypráví plynule o své rodině - prezentuje písemně i ústně svoji oblíbenou knížku 	<ul style="list-style-type: none"> • Samostatná mluvnická cvičení s prezentací u tabule na každé jednotlivé probírané téma • zřetelný a foneticky správný ústní projev 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Komunikace: dovednosti pro sdělování verbální, specifické komunikační dovednosti (monolog)</p> <p><i>Multikulturní výchova</i></p> <p>Multikulturalita: vstřícný postoj k odlišnostem, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • Žák samostatně popíše obrázek a vysvětlí, co osoby dělají a případně budou dělat 	<ul style="list-style-type: none"> • Popis obrázku – nácvik plynulosti projevu 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Komunikace: dovednosti pro sdělování verbální i neverbální komunikace, gestikulace</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • Žák vytvoří jednoduché sdělení s pokyny pro kamaráda, ve kterém aplikuje pravidla imperativu 	<ul style="list-style-type: none"> • Imperativ • Témata: domácí práce, vzkazy na lednici, pokyny spolužákovi ve třídě 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Rozvoj schopností_poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • Žák se zapojí do jednoduché konverzace, neznámé výrazy popisuje vlastními slovy. Umí reagovat na dotazy 	<ul style="list-style-type: none"> • Zahájení a ukončení dialogu • Některé kulturní odlišnosti ústního projevu 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Komunikace: dovednosti</p>			

	<ul style="list-style-type: none"> • Gesta a mimika jako neverbální komunikace	pro sdělování verbální i neverbální, cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání <i>Multikulturní výchova</i> Multikulturalita: vstřícný postoj k odlišnostem, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání			
--	---	--	--	--	--

Francouzský jazyk

Ročník: 4. (kvarta)

Týdenní hodinová dotace: 3 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby:	Poznámky	Doporuč.	
		mezipředmětové vztahy, průřezová témata		počet hodin	Termín
<ul style="list-style-type: none"> Žák při poslechu rozlišuje výrazné odchylky výslovnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Pravidelný nácvik čtení s důrazem na správnou větnou intonaci 	Osobnostní a sociální výchova Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání			
<ul style="list-style-type: none"> Žák je schopen delšího soustředění pro porozumění obsahu jednoduchého sdělení, rozumí informacím v jednoduché konverzaci 	<ul style="list-style-type: none"> Důraz na poslechová cvičení v každé probírané lekci a tématu, Poslech veřejných rozhlasových nahrávek, kazet a doplňkových materiálů 	<i>Multikulturní výchova</i> Multikulturalita: naslouchání druhým Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování			
<ul style="list-style-type: none"> Žák umí z textu vyhledat informace a odpovědět na otázky 	<ul style="list-style-type: none"> Témata: Turistika, cestování, zeměpis Francie a zemí mluvících francouzsky, škola, Mé sny a plány do budoucna 	<i>Výchova v evropských a globálních souvislostech</i> Evropa a svět nás zajímá: život dětí v jiných zemích			

<ul style="list-style-type: none"> • Žák používá nejen dvojjazyčný slovník knižní i elektronický 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s dvojjazyčným slovníkem knižním a elektronickým 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Rozvoj schopností poznávání: cvičení dovedností zapamatování, dovednosti pro učení a studium</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • Žák samostatně mluví o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • Samostatné prezentace před tabulí na posílení dovednosti ústního projevu: <ul style="list-style-type: none"> - témata na přání žáků - různá probíraná témata 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Komunikace: dovednosti pro sdělování verbální, specifické komunikační dovednosti (monolog)</p> <p>Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • Žák reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu úrovně, promluvy nebo jednoduché konverzace 	<ul style="list-style-type: none"> • Popis obsahu vyslechnutého sdělení, konverzace svými slovy • Popis obrázku 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Komunikace: dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • Žák vytváří jednoduchá sdělení– aplikuje znalosti různých gramatických struktur 	<ul style="list-style-type: none"> • Žák napíše dopis kamarádovi v elektronické podobě, ve kterém popíše své zájmy, koníčky, zajímavosti o sobě <ul style="list-style-type: none"> ◦ popíše zajímavé památky ve svém okolí ◦ popíše svůj zdravotní stav, obhájí svůj životní styl ◦ analyzuje obsah kamarádova sdělení a reaguje na něj 	<p><i>Multikulturní výchova</i></p> <p>Multikulturalita: vstřícný postoj k odlišnostem, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání</p>			

<ul style="list-style-type: none"> • Žák diskutuje o svém oblíbeném jídle, hudbě, životním stylu, o škole	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduché diskuze na téma probírané látky • Konverzace vedené vyučujícím, dialog se spolužákem	Osobnostní a sociální výchova Komunikace: dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání			
--	---	--	--	--	--

5.6 Latina

Motto

*Ty, bloudící člověče tohoto věku,
zděšený, zmatený, znuděný k vzteku,
nechceš už konečně pochopit, kudy a kam,
proč trpíš, proč tápeš, a že nejsi tu sám?
Chceš. Za slovo беру tvé ano.
Poslouchej. Dávno bylo napsáno:
„Zeptej se starých, radu Ti dají.
Moudří však na Tebe podmínku mají.
Za útěchu, moudrost a potěšení,
chtějí odvahu, sílu, jež nazbyt není.
Za hlubokou radost pro duši Tvou,
srdce otevřené a mysl dobrotivou.“
Nuž vzhůru, človíčku, život ten nepočká,
a každý se, bohužel, radosti nedočká.
Ten jen, kdo miluje snahu a trpělivost,
naděje pln, však pýchy a zloby je prost.*

5.6.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Žáci si ve vyučovacím předmětu Latina osvojují správné používání ústní i písemné podoby jazyka latinského i mateřského. Učí se porozumět různým sdělením, reprodukovat je, interpretovat je, tj. kriticky o nich přemýšlet v širších jazykových i kulturních souvislostech.

Vysoká úroveň jazykové kultury je základní rys intelektuální vyspělosti absolventa gymnázia. Osvojování si klasického jazyka a z něho vyrůstající evropské kultury vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují s porozuměním vnímat různá sdělení, kultivovaně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat nabyté poznatky.

Vedle intelektuálního rozvoje jsou žáci podněcováni k rozvoji správného posuzování hodnot estetických a etických podle humanistických měřítek. Humanitní znalosti formují osobnost žáků ve směru žádoucích postojů občana demokratického státu: úcta k tradicím, vědomí důstojnosti a svobody lidské bytosti a vědomí odpovědnosti za život svůj i celé společnosti.

Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu:

Latina je součástí vzdělávací oblasti další cizí jazyky. Latina úzce spolupracuje s následujícími vyučovacími předměty a vzdělávacími obory:

- » cizí jazyky (Jazyk a jazyková komunikace)
- » dějepis, výchova k občanství (Člověk a společnost)
- » zeměpis (Člověk a příroda)
- » hudební výchova, výtvarná výchova (Umění a kultura)

- » informatika (Informační a komunikační technologie)

Do obsahu vyučovacího předmětu jsou integrována následující **průřezová témata:**

- » osobnostní a sociální výchova
- » výchova demokratického občana
- » výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- » multikulturní výchova
- » mediální výchova

OSMILETÉ STUDIUM – 3 dvouleté etapy

I. etapa:

- Tercie a kvarta: předmět Latina je povinný s dotací 1hod/týden v tercii a 2hod/týden v kvartě.
- Výstupy: žák umí číst latinský text se správnou výslovností, má elementární vhled do morfologického systému latiny, je seznámen se zvláštnostmi osvojování si neživého jazyka, zná latinský původ vybraných cizích slov, zná několik živých latinských úsloví a vybrané, zcela základní reálie z okruhů: vývoj latiny, denní život v antice, dějiny antiky, literatura, mytologie a náboženství, vliv latinské kultury v dalších dějinných epochách.

II. etapa:

- Kvinta a sexta: předmět Latina je povinně volitelný s dotací 1hod/týden v obou ročnících.
- Výstupy: žák získá hlubší znalosti ve všech okruzích uvedených v I. etapě, morfologické i reálií. Dále má žák širší znalosti základů latinské syntaxe, zná základní principy latinské metriky. Součástí jsou též krátkodobé i dlouhodobé projekty a poznávací exkurze.

III. etapa:

- Septima a oktáva: předmět Latina je realizován volitelným dvouletým seminářem s dotací 2hod/týden. Žák má možnost zvolit si předmět Latina jako volitelný maturitní předmět.
- Výstupy: žák má komplexní morfologické a syntaktické znalosti latiny, překládá a interpretuje vybrané jednodušší originální texty za pomoci slovníku, má takové znalosti reálií antického světa a kultury, že je schopen složit maturitní zkoušku i přijímací zkoušku na vysokoškolské studium oboru Latina.

Ve školním vzdělávacím programu pro nižší stupeň gymnázia je zpracován vzdělávací obsah pouze pro první etapu výuky, neboť tyto ročníky se řídí RVP ZV.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K naplnění jednotlivých klíčových kompetencí žáků nižších ročníků 8letého gymnázia směřují učitelé prostřednictvím následujících výchovných a vzdělávacích strategií:

1. Kompetence k učení

- » frontální, skupinová, individuální výuka
- » systematická a promyšlená motivace žáků k aktivnímu přístupu k výuce prostřednictvím zadávání školní i domácí činnosti a tzv. projektů.
- » aktivní práce žáků s různými zdroji informací (výklad, učebnice, odborná literatura, internet)

2. Kompetence k řešení problémů:

- » prezentace vlastní práce žáků – individuální, skupinová práce
- » samostatná školní i domácí práce
- » hodnocení vlastní práce, práce spolužáka nebo skupiny, předávání vlastních zkušeností a poznatků

3. Kompetence komunikativní:

- » referáty, diskuse, mluvní cvičení
- » dramatická výchova – např. přednes uměleckého textu
- » samostatná četba, písemné i ústní formulování vlastních čtenářských zkušeností a prožitků
- » vlastní literární činnost

4. Kompetence sociální a personální:

- » systematická práce v třídním kolektivu, ve skupinách
- » diskuse v malé skupině i debaty celé třídy na rozličná témata
- » výchova k sebevědomému, asertivnímu jednání žáků, schopnost sebekritiky, kritiku vytvářet i přijmout

5. Kompetence občanské:

- » besedy, přednášky s odborníky, návštěvy kulturních akcí
- » výchova k úctě k tradicím a kulturnímu i historickému dědictví, vytváření pozitivního vztahu k umění
- » podpora vlastní tvořivé umělecké činnosti žáků

6. Kompetence pracovní:

- » zadáváním úkolů a vyžadováním jejich plnění
- » systematická výchova k základním pracovním návykům žáka

5.6.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Latina

Ročník: 3. (tercie)

Týdenní hodinová dotace: 1hod.

1/2 I.etapy

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	Doporuč. počet hodin	Termín
<ul style="list-style-type: none"> žák ovládá jeden z typů výslovnosti orientuje se v základní probrané jazykové terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> latinská abeceda zvuková a grafická stránka jazyka vývoj latiny základy morfologie (časování nebo skloňování) 	<p>vývoj latinky</p> <p>osobnostní rozvoj: jak se učit jazyky</p>		8	1.Q
<ul style="list-style-type: none"> žák určuje věcné významy a druhy slov a základní probírané gramatické kategorie žák zná 100 latinských výrazů 	<ul style="list-style-type: none"> základy morfologie: mluvnické kategorie jmen a sloves lexikum postup při překladu lat. věty 	<p>využívání slov ve slohových a literárních útvarech</p>	souhrnné ověřování znalostí	7	2.Q
<ul style="list-style-type: none"> žák ovládá probraná paradigmata (deklinace, konjugace) zná některá živá lat. úsloví 	<ul style="list-style-type: none"> rozvíjení základů morfologie vybrané antické reálie zápor 	<p>dějepis, výtvarná výchova</p> <p>informatika</p> <p>multikulturní výchova</p> <p>zdokonalování mluveného projevu</p>		8	3.Q
<ul style="list-style-type: none"> žák překládá přiměřené latinské učebnicové věty a určuje základní větné 	<ul style="list-style-type: none"> pořádek slov ve větě základy morfologie: 1. a 2. 	<p>využití znalostí ve vyhledávání</p>	souhrnné ověřování znalostí	7	4.Q

členy • ovládá probírané deklinace a konjugace • má pasivní slovní zásobu 200 slov	deklinace, 1. konjugace; zájmena přivlastňovací • některé předložky	zajímavých textů			
--	---	------------------	--	--	--

Latina

Ročník: 4. (kvarta)

Týdenní hodinová dotace: 1hod.

2/2 I.etapy

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby:		Doporuč.	
		mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	počet hodin	Termín
<ul style="list-style-type: none"> žák ovládá 3 konjugace a 3 deklinace, chápe užívání předložek v latině 	<ul style="list-style-type: none"> základy morfologie: 3.konjugace, 3. deklinace předložky, předpony 	skloňování slov cizího původu v češtině, počestování lat. substantiv		15	1.Q
<ul style="list-style-type: none"> žák určuje, analyzuje a překládá frekventované jevy probírané latinské syntaxe na některých anglických slovech (příp. na lexiku románských jazyků) a na slovech cizího původu umí demonstrovat příbuznost indoevropských jazyků 	<ul style="list-style-type: none"> participium prézentu aktiva a jeho překlad adjektiva 3. deklinace věta jednoduchá (oznamovací, vyjádření rozkazu a zákazu) základní pádová syntax: ablativ časový sloveso esse a složeniny 	gramatické kategorie v latině i jiných jazycích	souhrnné ověřování znalostí	14	2.Q
<ul style="list-style-type: none"> žák pracuje s přiměřeným textem a překládá jej žák umí využívat nabyté znalosti reálií 	<ul style="list-style-type: none"> osobní a přivlastňovací zájmena stupňování adjektiv vybrané antické reálie pádová syntax: ablativ srovnávací, genitiv celkový 	antická literatua dramatická výchova evropské kulturní kořeny a hodnoty		15	3.Q
<ul style="list-style-type: none"> žák zná frekventovaná latinská úsloví a citáty ovládá časování přítomného kmene v indikativu, inf. a imp. má pasivní slovní zásobu 600 slov 	<ul style="list-style-type: none"> citáty, rčení adverbia 4. konjugace, 4. deklinace vazba místních jmen římská jména 	využití znalostí ve vyhledávání zajímavých textů, interpretace úsloví a citátů	souhrnné ověřování znalostí	14	4.Q

5.7 Matematika

5.7.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět matematika prolíná celým základním vzděláváním a již svojí podstatou:

- » rozvíjí logické, abstraktní a kritické myšlení
- » vede k myšlenkové samostatnosti
- » přispívá k intelektuálnímu rozvoji
- » formuje volní a charakterové rysy osobnosti.
- » řeší problémové úlohy a situace z běžného života

Časové vymezení předmětu:

1.ročník - 4 hodin týdně, 1 vyučovací hodina bude dělena na skupiny

2.ročník - 4 hodiny týdně

3.ročník - 4 hodiny týdně

4.ročník - 4 hodin týdně, 1 vyučovací hodina bude dělena na skupiny

Organizační vymezení předmětu:

Ve výuce se využívají následující formy a metody práce :

- » frontální výuka propojená řízeným rozhovorem s využitím demonstračních pomůcek
- » samostatná práce žáků a řešení problémových situací
- » práce ve skupinách
- » didaktické hry, počítařské soutěže
- » dostupné prostředky výpočetní techniky (kalkulátory, výukový program CABRI)

Obsah vyučovacího předmětu matematika je spjat s vyučovacími předměty :

- » fyzika , chemie, zeměpis (Člověk a příroda)
- » informatika (Informační a komunikační technologie)

Vyučovacím předmětem matematika prolíná průřezové téma Osobnostní a sociální výchova, které přispívá k rozvoji osobnosti žáka v oblasti vědomostí, dovedností, schopností a pomáhá rozvíjet osobnost žáka v oblasti postojů a hodnot, klade důraz na formování volných a charakterových rysů, rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, tvořivost.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení

Učitel :

- » rozvíjí schopnost samostatně vyhledávat informace, třídít je a využívat
- » rozvíjí soutěživost, zařazuje vhodné problémové úkoly, matematické hádanky
- » zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů při řešení reálné situace
- » vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě
- » rozvíjí paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů a matem. algoritmů
- » podporuje účast žáků v soutěžích a olympiádách, kde má možnost srovnávat své vědomosti s jinými žáky, učí se sebehodnocení.

2. Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- » provádí se žáky rozbor úlohy, vede je k vytvoření plánu jeho řešení, odhadu řešení a ověřování správnosti výsledku
- » rozvíjí samostatné uvažování a vyvozování logických závěrů
- » vede žáky k argumentaci, k diskusi, k obhajobě svých výroků
- » učí žáky užívat různé postupy řešení a obhajovat svůj postup řešení
- » rozvíjí získané vědomosti a dovednosti při objevování různých variant řešení
- » pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- » zařazuje takové úkoly, u kterých žáci mohou použít známé a osvědčené postupy řešení

3. Kompetence komunikativní:

Učitel:

- » vede žáky k přesnému vyjadřování myšlenek v logickém sledu, ke kultivovanému písemnému a ústnímu projevu
- » vede žáky k matematickému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- » učí žáky pracovat s informacemi, provádět situační náčrty, rozumět údajům sestavených do tabulek a grafů, používat různých textů a obrazových materiálů
- » rozvíjí dovednost přesného a estetického rýsování
- » zadává úkoly, které žáci řeší s využitím moderní informační a komunikační technologie
- » žáky vede ke komunikaci při řešení navozeného problému (umět vyjádřit své myšlenky, obhájit svůj názor, hodnotit argumentaci jiných)
- » vede žáka k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace

4. Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- » učí žáky pracovat ve skupinách
- » seznamuje žáky s pravidly spolupráce v týmu

- » vytváří příznivou atmosféru ve třídě a dodává žákům sebedůvěru
- » vede žáky :
- » k dodržování dohodnutých postupů
- » k utváření pocitu zodpovědnosti za své jednání
- » k vzájemné spolupráci se spolužáky při řešení daného úkolu
- » k hodnocení vlastních výsledků a výsledků skupiny

5. Kompetence občanské:

Učitel:

- » vede žáky k tomu, aby :
- » respektovali názory spolužáků
- » znali svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- » dodržovali pravidla slušného chování
- » zařazováním úloh s ekologickou problematikou vede žáky k chápání ekologických souvislostí
- » připomínáním významných matematických osobností vede žáky k přesvědčení o významném postavení matematiky jako vědy ve společnosti

Kompetence pracovní:

Učitel:

- » na úlohách z praxe vede žáky k přesvědčení, že matematické vědomosti a dovednosti :
- » jsou předpokladem pro další vzdělávání a budoucí povolání
- » mají uplatnění v každodenních situacích (míry, váhy, nakupování, cestování a volný čas)
- » vyžaduje od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, přesnost, úplné dokončení práce
- » vede žáky k pečlivé a systematické práci

5.7.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Matematika

Ročník: 1. (prima)

Týdenní hodinová dotace: 4 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	Doporuč. počet hodin	Termín
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje početní operace v celém oboru přirozených čísel – narýsuje základní rovinné útvary a využívá potřebnou matem. Symboliku • sestrojí rovnoběžky a kolmice • rozlišuje a narýsuje kruh a kružnici • provádí odhady a převody délkových jednotek a jednotek obsahu • řeší slovní úlohy z praxe s využitím vzorců pro obsah, obvod čtverce a obdélníka <ul style="list-style-type: none"> • třídí a analyzuje vlastnosti základních prostorových těles podle jejich modelů 	<p>Úvodní opakování</p> <ul style="list-style-type: none"> • přirozená čísla opakování • množiny • základní rovinné útvary • vzájemná poloha dvou přímk • geom. pojmy a jejich symbolika • kružnice, kruh • další rovinné obrazce • obvod obrazce • jednotky obsahu • obvod, obsah čtverce, obdélníka • tělesa a jejich sítě 	<p>Estetická výchova – přesnost, grafický projev, grafická úprava</p> <p>F – měření délky</p> <p>Obsah pokoje, pozemku,...</p> <p>Vv-prostorová představivost</p>	<p>Počítačový program GEOGEBRA</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • zobrazí deset. číslo na číselné ose • vyjádří vztah částí k celku zlomkem a desetinným číslem • porovnává , zaokrouhluje deset. čísla na daný řád 	<p>Desetinná čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> • zlomek, deset. číslo, znázornění • zobrazení na číselné ose • porovnávání desetinných čísel • zaokrouhlování deset. čísel • sčítání a odčítání deset. čísel 	<p>Fyzika - převody jednotek</p> <p>Dějepis – Babylón – jednotky času</p>			

<ul style="list-style-type: none"> • provádí početní operace s deset. čísly umí násobit a dělit 10, 100, ... • provádí převody jednotek délky, hmotnosti a obsahu pomocí deset. čísel • účelně využívá kalkulátor • řeší slovní úlohy z praxe, provádí odhady, kontrolu, zaokrouhluje 	<ul style="list-style-type: none"> • násobení deset. čísel • dělení deset. čísel • užití kalkulátoru • slovní úlohy z praxe • souhrnná cvičení 			
<ul style="list-style-type: none"> • Konkretizuje užití záporných čísel v praxi • Dovede zapsat a znázornit na číselné ose čísla kladná i záporná. • Porovná dvě celá i desetinná čísla, určí a ukáže na číselné ose číslo opačné k danému číslu. • Určí absolutní hodnotu čísel pomocí číselné osy. • Sčítá, odčítá, násobí a dělí dvě celá čísla. • Své poznatky využívá k řešení a tvoření jednoduchých slovních úloh z praxe. 	<p>Kladná a záporná čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čísla kladná, nula, čísla záporná. • Porovnávání celých čísel • uspořádání celých čísel • zobrazení na číselné ose. • Operace s celými čísly. • Absolutní hodnota 			
<ul style="list-style-type: none"> • Určuje násobky a dělitele daného čísla. • Používá znaky dělitelnosti 2, 3, 5, 10, 9, 6, 4, (8, 25, 100). • Najde nejmenší společný násobek 2 – 3 čísel, největšího společného dělitele těchto čísel. • Rozpozná čísla soudělná a nesoudělná. • Dělitelnosti přirozených čísel využívá k řešení slovních úloh z praxe. 	<p>Dělitelnost přirozených čísel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Násobek, dělitel, znaky dělitelnosti • Prvočísla a čísla složená, • rozklad čísla na součin prvočísel.. • Společný dělitel, největší společný dělitel. • Soudělná a nesoudělná čísla. • Společný násobek, nejmenší společný násobek. 			
<ul style="list-style-type: none"> • Pomocí průsvitného papíru i měřením ověří vlastnosti shodných geometrických obrazců. 	<p>Shodnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • Shodnost útvarů v rovině. • Osová souměrnost, osa souměrnosti, samodružné body, 	<p>Využití znalostí o hmotném středu tělesa ve fyzice</p> <p>Výtvarná výchova – souměrnost,</p>		

<ul style="list-style-type: none"> • Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině. • Sestrojí obraz v osově i středové souměrnosti. <ul style="list-style-type: none"> • Určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce a střed souměrnosti ve středově souměrných rovinných útvarech. 	<p>samodružné přímky,</p> <ul style="list-style-type: none"> • konstrukce obrazu. • Osově souměrné útvary, • osa úsečky, počet os souměrnosti rovinného útvaru. • Středová souměrnost, střed souměrnosti, samodružný bod, samodružné přímky, konstrukce obrazu. <ul style="list-style-type: none"> • Středově souměrné útvary. 	<p>asymetrie</p> <p>Biologie – souměrnosti v přírodě</p> <p>Fyzika – zobrazování v optice</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje početní operace v celém oboru přirozených čísel – narýsuje základní rovinné útvary a využívá potřebnou matem. Symboliku • sestrojí rovnoběžky a kolmice • rozlišuje a narýsuje kruh a kružnici • provádí odhady a převody délkových jednotek a jednotek obsahu • řeší slovní úlohy z praxe s využitím vzorců pro obsah, obvod čtverce a obdélníka • třídí a analyzuje vlastnosti základních prostorových těles podle jejich modelů 	<p>Úvodní opakování</p> <ul style="list-style-type: none"> • přirozená čísla opakování • množiny • základní rovinné útvary • vzájemná poloha dvou přímek • geom. pojmy a jejich symbolika • kružnice, kruh • další rovinné obrazce • obvod obrazce • jednotky obsahu • obvod, obsah čtverce, obdélníka • tělesa a jejich sítě 	<p>Estetická výchova – přesnost, grafický projev, grafická úprava</p> <p>F – měření délky</p> <p>Obsah pokoje, pozemku,...</p> <p>Vv-prostorová představivost</p>	<p>Počítačový program GEOGEBRA</p>		

Matematika

Ročník: 2. (sekunda)

Týdenní hodinová dotace: 4 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	Doporuč. počet hodin	Termín
<ul style="list-style-type: none"> • užívá pojem zlomek a smíšené číslo, vyjadřuje • s jejich pomocí vztah mezi částí a celkem, počítá s nimi, zná vlastnosti početních operací a využívá je při výpočtech, ví, co jsou navzájem převrácená čísla • užívá pojem periodické číslo, umí ho zapsat a porovnat s jinými čísly 	<p>Racionální čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> • zlomky, smíšená čísla, periodická čísla, složené zlomky, • racionální čísla na číselné ose <ul style="list-style-type: none"> ○ rozšiřování a krácení zlomků ○ sčítání, odčítání, násobení a dělení v množině racionálních čísel s výjimkou periodických čísel 				
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje část celku v procentech nebo promile, • řeší jednoduché úlohy s procenty či promile 	<p>Procenta a promile</p> <ul style="list-style-type: none"> • procento, základ, procentová část, počet procent, úrok, promile • procenta ve sdělovacích prostředcích 	<p>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, člověk a svět práce, bankovníctví,</p> <p>široké prolnutí do mnoha oborů lidské činnosti</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • rýsuje, rozpoznávat a pojmenovává 	<p>Trojúhelníky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vnitřní, vnější úhly 	<p>Fyzika - těžiště, těžnice</p>	<p>Počítačový program GEOGEBRA</p>		

<p>trojúhelník a další útvary s ním spjaté, užívá jejich vlastnosti při řešení různých úloh</p> <ul style="list-style-type: none"> • užívá trojúhelníkovou nerovnost • dovede použít věty o shodnosti trojúhelníků při sestrojení trojúhelníků, ve výpočtech i v důkazových úlohách o shodnosti útvarů • spočítá obvod i obsah trojúhelníku • čte a používá běžné symbolické zápisy týkající se tohoto učiva 	<ul style="list-style-type: none"> • střední příčky, těžnice, výšky trojúhelníku • kružnice trojúhelníku opsaná a vepsaná • obvod a obsah trojúhelníku • shodnost trojúhelníků, • konstrukce trojúhelníku • trojúhelník rovnoramenný a rovnostranný • pravidelné mnohoúhelníky 				
<ul style="list-style-type: none"> • narýsuje, rozpozná a pojmenuje nekonvexní čtyřúhelník a další útvary s ním spjaté, využívá jejich vlastnosti při řešení různých úloh • spočítá obvod čtyřúhelníku a obsah lichoběžníku a rovnoběžníku • čte a používá běžné symbolické zápisy týkající se tohoto učiva 	<p>Čtyřúhelníky</p> <ul style="list-style-type: none"> • konvexní čtyřúhelníky, lichoběžníky, rovnoběžníky, jejich obvod, obsah, sestrojení 	<p>Fyzika – skládání a rozklad sil</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • určuje pomocí Tabulek pro ZŠ co nejpřesněji druhou a třetí mocninu a odmocninu čísla • vyjadřuje číslo ve zkráceném i rozvinutém tvaru • s pomocí mocnin deseti spočítá hodnotu i složitějších číselných výrazů • používá Pythagorovu větu při výpočtu délky třetí strany pravouhlého trojúhelníku • pomocí obrácené Pythagorovy věty rozhoduje o pravouhlosti trojúhelníku 	<p>Číselné výrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> • pravidla pro počítání s číselnými výrazy • druhá a třetí mocnina a odmocnina, vyšší mocniny a počítání s nimi • Pythagorova věta • iracionální čísla, reálná čísla a číselná osa 	<p>Dějepis – Pythagoras</p>			

<ul style="list-style-type: none"> • užívá posloupnost množin všech přirozených, celých, racionálních a reálných čísel • propočítává číselné výrazy s mocninami a odmocninami 					
<ul style="list-style-type: none"> • doplňuje tabulky výrazů s proměnnými • rozpozná mnohočlen, jeho členy, mnohočleny • sčítá, odčítá, násobí, dělí mnohočlen jednočlenem 	<p>Mnohočleny</p> <ul style="list-style-type: none"> • - výrazy s proměnnými, dosazování do nich • - sčítání, odčítání, násobení mnohočlenů, dělení mnohočlenů jednočlenem 	Fyzika - vzorce a jejich úprava			
<ul style="list-style-type: none"> • odliší hranol od ostatních těles, dovede ho charakterizovat, načrtnout i narýsovat, umí • narýsovat jeho síť, vypočítat jeho povrch i objem • čte a používá běžné symbolické zápisy týkající se těles 	<p>Hranoly</p> <ul style="list-style-type: none"> • hranol, pravidelný n-boký hranol, kvádr, krychle, jejich zobrazení ve volném rovnoběžném promítání, jejich síť, • povrch a objem 	Fyzika – objemy dutých těles			

Matematika

Ročník: 3. (tercie)

Týdenní hodinová dotace: 4 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	Doporuč. počet hodin	Termín
<ul style="list-style-type: none"> rozliší rovnost a rovnici, řeší rovnici pomocí ekvivalentních úprav, provádí zkoušku formuluje reálný problém pomocí rovnice a řeší ho tak podle počtu řešení rozpozná lineární rovnici 	<p>Rovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> rovnost, rovnice ekvivalentní úpravy rovnic počet řešení rovnice lineární rovnice výpočet neznámé ze vzorce slovní úlohy řešené rovnicemi 	<p>Fyzika – vyjádření neznámé ze vzorce, slovní úlohy o pohybu</p> <p>Široké užití v mnoha dalších oborech</p>			
<ul style="list-style-type: none"> rýsuje, rozpozná a pojmenuje kružnici a kruh a další útvary s nimi spjaté, využívá jejich vlastnosti při řešení různých úloh rozhoduje o vzájemné poloze přímky a kružnice nebo kruhu i o vzájemné poloze dvou kružnic či kruhů provádí odhady i výpočty s požadovanou přesností, účelně 	<p>Kružnice, kruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> poloměr, průměr, tětiva středový úhel kruhová úseč, výseč, mezikružní vzájemná poloha kružnice (kruhu) a přímky, vzájemná poloha dvou kružnic, kruhů Thaletova kružnice i věta délka kružnice i oblouku, obsah 	<p>Dějepis – Thales Milétský, Ludolfovo číslo</p>			

<p>využívá kalkulačku</p> <ul style="list-style-type: none"> • spočítá délku kružnice i oblouku, obsah kruhu i jeho částí 	<p>kruhu, kruhové výseče a mezikruží</p>				
<ul style="list-style-type: none"> • odliší válec od ostatních těles, dovede ho charakterizovat, načrtnout, umí narýsovat jeho síť, • vypočítat jeho povrch i objem 	<p>Válce</p> <ul style="list-style-type: none"> • válec, jeho síť, povrch, objem 				
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje vztah mezi celkem a jeho částmi poměrem, i postupným, spočítá neznámý člen úměry • rozpozná přímou a nepřímou úměrnost, zachytí je v tabulce, vztahem i grafem • řeší trojčlenkou jednoduché úlohy s úměrnostmi, pracuje s měřítkem mapy, plánu i výkresu • orientuje se v sloupkových i kruhových diagramech, vytváří je i čte z nich 	<p>Úměrnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • poměr, úměra, postupný poměr • přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka • měřítko • diagramy 	<p>Zeměpis – měřítko mapy</p> <p>Výtvarná výchova – Zlatý řez a jiná kompoziční pravidla</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • umocňuje jednočleny, dvojčleny umocňuje na • druhou pomocí vzorců pro 2.mocninu součtu a rozdílu, rozkládá mnohočleny na součin pomocí • vytýkání i vzorců pro 2.mocniny 	<p>Mnohočleny II</p> <ul style="list-style-type: none"> • výrazy s proměnnými, dosazování do nich • sčítání, odčítání, násobení mnohočlenů, dělení mnohočlenů jednočlenem • odčítání s mocninami, umocňování mnohočlenu • rozklad na součin pomocí 				

	vytýkání i jednoduchých vzorců				
<ul style="list-style-type: none"> • užívá pojem množina bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru i k řešení polohových i nepolohových úloh • provádí rozbor konstrukční úlohy, zapisuje postup konstrukce, podle něj rýsuje, rozezná počet řešení úlohy a zkouškou ověřuje správnost svého postupu • zobrazuje útvar v daném posunutí 	<p>Konstrukční úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> • množiny bodů dané vlastnosti, polohové i nepolohové úlohy • posunutí 	<p>Výchova k postupnému řešení nejrůznějších problémů</p>			

Matematika

Ročník: 4. (kvarta)

Týdenní hodinová dotace: 4 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	Doporuč. počet hodin	Termín
<ul style="list-style-type: none"> řeší různými metodami soustavy dvou rovnic se dvěma neznámými formuluje reálné problémy pomocí rovnic a jejich soustav a řeší je 	Rovnice a jejich soustavy <ul style="list-style-type: none"> rovnice s více neznámými slovní úlohy o směsích, o pohybu, i jiné řešené rovnicemi 	Chemie – úlohy o směsích Fyzika – úlohy o pohybu Široké užití v technice			
<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje reálné situace pomocí funkčních vztahů, tabulek, grafů, řeší tak i slovní úlohy používá funkci jako závislost závisle a nezávisle proměnné veličiny pracuje se statistickým souborem, jednotkou, znakem, četností čte a používá běžné symbolické zápisy týkající se funkcí 	Funkce <ul style="list-style-type: none"> závislosti veličin, přímá a nepřímá úměrnost lineární funkce, konstantní funkce grafické řešení problémů, spojnicové diagramy, základy statistiky 	Fyzika – grafické znázorňování fyzikálních závislostí Široké uplatnění v technické praxi			
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná podobné útvary, rozhoduje o podobnosti trojúhelníků podle tří 	Podobnost <ul style="list-style-type: none"> podobnost útvarů, podobnost trojúhelníků, užití podobnosti 	Výtvarná výchova – návrh a realizace výtvarných děl			

<p>vět o podobnosti trojúhelníků, využívá jich při výpočtech</p> <ul style="list-style-type: none"> • užívá podobnosti při řešení slovních úloh • čte a používá běžné symbolické zápisy týkající se podobnosti 		<p>Fyzika – optika Zeměpis – plán, mapa</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • se orientuje v prostoru, rozhoduje o vzájemné poloze i odchylce přímek a rovin, rozvíjí svou prostorovou představivost • charakterizuje kužel, jehlan, komolý kužel, komolý jehlan, kouli, používá jejich náčrty, sítě kuželů a jehlanů i komolých, vypočítá jejich povrch i objem, spočítá povrch i objem koule 	<p>Tělesa</p> <ul style="list-style-type: none"> • přímky a roviny v prostoru, kolmost přímek a rovin • vzdálenosti a odchylky • jehlany, kužely, komolé kužely, komolé jehlany, koule 	<p>Dějepis – pyramidy</p>			

5.8 Informatika, výpočetní technika

5.8.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Předmět Informatika a výpočetní technika je vyučován v primě 1 hodinu týdně. Informatika integruje vzdělávací oblast **Informační a komunikační technologie** a části vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce** (celý okruh **Design a konstruování** je integrován v 1. a ve 2. ročníku, ve 3. ročníku je integrován celý tematický okruh **Práce s laboratorní technikou** a část tematického okruhu **Využití digitálních technologií**).

Vyučovací předmět Informatika přináší poznatky a dovednosti v ovládnutí moderních informačních technologií, orientaci ve světě informací, tvořivou práci s informacemi a jejich využití při vzdělávání i v praktickém životě. Získané dovednosti jsou nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce, proto je integrace obou vzdělávacích oborů naprosto přirozená. Vzdělávací obsah integrovaných oborů se neodděluje a je žákům předáván v širších souvislostech.

Vzdělávací obor *Člověk a svět práce* je zaměřen na praktické pracovní dovednosti a návyky, využívá tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Žáci se učí plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu, dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny.

Dovednosti získané ve vzdělávací oblasti *Informační a komunikační technologie* mají široký přesah a úzce souvisí s celou škálou vzdělávacích oblastí základního vzdělávání, stávají se jejich součástí. Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů používají elektronickou poštu a další formy digitální komunikace.

Žáci jsou pro výuku předmětu Informatika a výpočetní technika děleni na skupiny.

Nejdůležitější integrovaná průřezová témata:

- » *Mediální výchova* (v návaznosti na kritické posuzování získaných informací, jejich hodnoty a způsobů jejich ověřování)
- » *Osobnostní a sociální výchova* (zdokonalování dovedností týkajících se spolupráce a komunikace v týmu v různých situacích, rozvoj kreativity)
- » *Enviromentální výchova* (využití výpočetní techniky při zjišťování aktuálních informací o stavu prostředí, možnost výměny informací, navazování kontaktů)
- » *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech* (použití Internetu pro získávání informací o Evropě i světě i jako prostředku komunikace)

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení

- » zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.
- » učí žáka vyhledávat, třídit a zpracovávat potřebné informace
- » tím, že žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech, se žáci učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

2. Kompetence k řešení problémů

- » žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi
- » budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je víc vyučující v roli konzultanta
- » žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce.

3. Kompetence komunikativní

- » žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- » při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)
- » spolupráce v týmu, role v týmu, řešení konfliktů

4. Kompetence sociální a personální

- » při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- » žáci jsou přizváni k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

5. Kompetence občanské

- » žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)
- » při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

6. Kompetence pracovní

- » žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla
- » žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

5.8.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Informatika, výpočetní technika

Ročník: 1. (prima)

Týdenní hodinová dotace: 1 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	Doporuč. počet hodin	Termín
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Respektuje pravidla daná řádem počítačové pracovny • dbá na pořádek a logickou strukturu ve svých složkách • dokáže chránit svůj počítač před viry, dodržuje pravidla preventivní ochrany před viry • rozpozná funkce jednotlivých částí PC - operační paměť, procesor, harddisk, vnitřních a dalších periférií, orientuje se v základních parametrech PC, • uvede příklady operačních systémů, • rozpozná různé druhy softwaru • provádí základní operace se soubory a složkami (kopírování, přesouvání, 	<p>Řád pracovní počítačů</p> <p>Bezpečnost v pracovně</p> <p>Ochrana dat</p> <ul style="list-style-type: none"> • zabezpečení PC a dat před zneužitím cizí osobou, před poruchou PC, chybou obsluhy, před počítačovými viry, antivirové programy, péče o PC <p>Základy práce s počítačem</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opakování znalostí z 1. stupně • Rozšíření znalostí o hardwaru a softwaru – funkce hardwaru Rozdělení softwaru Operační systémy • Využití výukového softwaru 				

<p>mazání, přejmenování ..)</p> <ul style="list-style-type: none"> • chápe rizika různých závislostí na PC, zhodnotí klady a zápory počítačových her, • je informován o negativních jevech Internetu • Popíše stručně vznik internetu • Rozpozná rozdíl mezi pojmy internet a intranet, zhodnotí různé možnosti připojení k Internetu <ul style="list-style-type: none"> • Na webu dokáže vyhledat stránku o určitém tématu. vyhledá potřebné informace s užitím WWW vyhledávačů • odpovědně přistupuje k nevhodným obsahům na stránkách • Dokáže si založit emailovou schránku • Dokáže napsat zprávu, přečíst si došlou zprávu, smazat zprávu <ul style="list-style-type: none"> • Dokáže zpracovat dané téma z různých zdrojů , dokáže ověřit důvěryhodnost informačního zdroje a prezentovat jen seriózně získané údaje k danému tématu • Ve Wordu dokáže ovládat postupy vytvoření, přejmenování, kopírování, 	<p>Práce s PC a naše zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky <p>Vyhledávání informací a komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> • Počítačové sítě – Internet a jeho fungování, možnosti připojení • Metody a nástroje vyhledávání informací • Služby internetu • Základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování) • Praktická cvičení • Zpracování a využití informací <p>Opakování funkcí textového editoru</p> <p>Textový editor Word</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozšíření učiva : • písmo , kopírování a přesun textu pomocí Schránky, stránka (vlastnosti, záhlaví a zápatí), zobrazení stránky, odstavec a jeho vlastnosti, struktura dokumentu (styly odstavců, 			
--	--	--	--	--

<p>přesunu a odstranění složky či souboru</p> <ul style="list-style-type: none"> • upravuje vlastnosti textu, stránky, dokumentu • zařazuje vhodně do textu další objekty – obrázky, tabulky, grafy , vytváří různé typy dokumentů – formuláře, životopis, přihlášky, dopis <p>• vytvoří a upraví tabulky s využitím součtů, průměrů, řazení v tabulkovém editoru (např.: Excel)</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla • uvědomuje si problémy spojené s autorskými právy, zásadami etiky, výhody registrace programů <p>• Dokáže zpracovat získané informace ze seriózních zdrojů, informace dále</p>	<p>šablona), objekty v textu (obrázek, tabulka),</p> <p>Tabulky a grafy</p> <p>Tabulkový kalkulátor Excel</p> <ul style="list-style-type: none"> • tabulka (matematické, statistické) • buňka (číslo, text, výraz, funkce), formát buňky (zarovnání, písmo, barva podkladu, formát čísel), • grafy (prvky a oblasti grafu, typy grafů), • seznamy (řazení, filtrování) <p>Pravidla pro estetickou úpravu textu</p> <p>aragrafy a počítače – vznik programu a náklady spojené s jeho tvorbou, autorská práva, licence, multilicence, výhody registrovaného uživatele, výhody a kontrola užívání legálního softwaru ochrana před nelegálním kopírováním</p> <p>Vytváření a publikování prezentací</p> <p>Základy práce s prezentačním programem Powerpoint, vlastnosti prezentací, vkládání objektů (text, grafika, diagramy)</p>			
--	---	--	--	--

zpracovává pomocí příslušných programů a prezentuje zadaný úkol v programu pro tvorbu prezentací (např.: PowerPoint)					
--	--	--	--	--	--

5.9 Výchova k občanství

5.9.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět výchova k občanství obsahuje celý vzdělávací obor a dále je v něm integrován vzdělávací obor Člověk a svět práce - tematický okruh Svět práce, jenž je zařazen do 3. a 4. ročníku. Předmět výchova k občanství obsahuje vzdělávací oblast Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec, Stát a hospodářství, Stát a právo, Mezinárodní právo, Globální svět, Svět práce.

Časové vymezení předmětu:

Předmět výchova k občanství je vyučován v 1. - 3. ročníku s hodinovou dotací, předmět občanská výchova a integrovaný vzdělávací obor Člověk a svět práce ve 4. ročníku s dvouhodinovou dotací.

Organizační vymezení předmětu:

Ve výuce se používají následující formy: výkladové hodiny, samostudium, práce ve skupině, prezentace vlastních názorů v diskusi, exkurze, projekty, přednášky, výstavy.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení

- » Žák je motivován k celoživotnímu učení, má pozitivní vztah k učení.
- » Je schopen samostatně vyhledávat informace z různých zdrojů (odborná literatura, časopisy, internet) a třídit je.
- » Je schopen zpracovat informace a formou referátu s nimi seznámit ostatní.
- » Žák rozumí základním termínům a umí je správně používat.
- » Žák konfrontuje své vědomosti s jinými žáky, učí se sebehodnocení.
- » Je veden k samostatnému domácímu zpracovávání zajímavých úkolů.

2. Kompetence k řešení problémů

- » Žák je schopen sdělit své stanovisko ostatním žákům a v diskusi ho obhájit.

3. Kompetence komunikativní

- » Žáci upevňují svou schopnost komunikace během referátů a diskuse.
- » Žáci umí používat moderní informační technologie.

4. Kompetence sociální a personální

- » Žáci se učí pracovat ve skupině.
- » Učí se tolerovat odlišný názor.
- » Má radost ze svého úspěchu i úspěchů ostatních.

5. Kompetence občanské

- » Žák chápe význam vzájemné solidarity mezi lidmi.
- » Kriticky hodnotí své chování i chování jiných lidí ve vztahu k životnímu prostředí.
- » Uvědomuje si odpovědnost člověka za zachování života na Zemi.
- » Uvědomuje si přínos spolupráce lidí při řešení cílů v rodině, škole, v obci.
- » Odmítá rasistické a extremistické názory a respektuje různorodost lidské populace.

6. Kompetence pracovní

- » Žák je veden k vytváření vlastních postojů a názorů z hlediska všeobecně platných principů morálky.

5.9.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Výchova k občanství

Ročník: 1. (prima)

Týdenní hodinová dotace: 1 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	Doporuč.	Termín
				počet hodin	
Žák <ul style="list-style-type: none"> vysvětluje čím jsou způsobeny přírodní cykly rozlišuje činnosti možné vykonávat nezávisle na ročním období a činnosti možné vykonávat jen v určitý čas 	Člověk v rytmu času <ul style="list-style-type: none"> podmínky vzniku kalendáře, pojmy sezónní činnosti, přírodní cyklus, pranostika přírodní a umělé cykly 	<i>Enviromentální výchova</i> Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Aktuality	3	

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětluje význam rodiny a postavení rodiny v dnešní společnosti uvádí příklady typů rodiny a vysvětluje rozdíly mezi základní, neúplnou a rozšířenou rodinou zformuluje a na příkladech vysvětlí jednotlivé funkce rodiny charakterizuje role jednotlivých členů rodiny nakreslí rodokmen a používá správné názvy označující příbuzenské vztahy rozumí pojmům polygamie, registrované partnerství, církevní a civilní sňatek na příkladech uvede odlišné postoje k manželství a sňatkům v různých kulturách vlastními slovy popíše některé svatební zvyky uvede příklady vyhovující náhradní rodiny a vysvětlí význam náhradní rodičovské péče pro děti bez vlastní rodiny 	<p>Rodina</p> <ul style="list-style-type: none"> typy rodiny, rodinné vztahy, rodokmen, funkce rodiny manželství a podmínky uzavření sňatku náhradní výchova, pěstounská péče, výchovná zařízení 	<p><i>Multikulturní výchova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Lidské vztahy Vztahy mezi kulturami 	<p>Aktuality</p>	<p>8</p>	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> Objasňuje, proč je třeba své chování a jednání ve škole podřizovat školnímu řádu a z něj vyplývajícím pravidlům Vysvětluje, jaký význam má vzdělání pro jeho vlastní vývoj a budoucí život v dospělosti 	<p>Naše škola</p> <ul style="list-style-type: none"> Život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy Společná pravidla a normy Vklad vzdělání pro život Tradice školy 	<p><i>Výchova demokratického občana</i></p> <p>Občanská společnost a stát: Vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti</p>	<p>Aktuality</p>	<p>4</p>	

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uvádí příklady místních tradic, zdůrazňuje, proč je dobré je dodržovat • Na příkladech popíše, čím se zabývá obecní (místní, městský) úřad a s jakými problémy se na něj můžeme obracet • Vysvětluje, jak důležité funkce a úkoly plní správní úřady obce • Vlastními slovy vyjádří, jaký význam mají komunální volby • Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci • Vysvětluje, čím se od sebe liší jednotlivé regiony, co je typické pro region vlastní • Uvádí příklady nejvýznamnějších měst a památek, události osobnosti regionu • Popisuje nejdůležitější regionální zvyky a obyčeje v průběhu roku a zdůvodňuje, proč je slavíme 	<p>Naše obec, region, kraj</p> <ul style="list-style-type: none"> • Důležité instituce, zajímavá a památná místa • Významní rodáci • Místní tradice, zvyklosti, zvláštnosti • Ochrana kulturních památek • Kulturní život naší obce • Naše obec v minulosti a přítomnosti • Místní pověsti • Správní orgány obce • Demokratické prvky při řízení obce, komunální volby 	<p>Environmentální výchova</p> <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí: Umožňuje pochopení souvislosti mezi lokálními globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí. Ukazuje modelové příklady jednání z hledisek životního prostředí.</p>	<p>Aktuality</p>	<p>11</p>	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyjadřuje, co nás navzájem spojuje v národ • Rozumí pojmu vlast a vlastenectví • Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání • Rozlišuje projevy vlastenectví od projevu nacionalismu 	<p>Náš národ, naše vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pověsti o počátcích národa • Slavní předkové, národní hrdost • Národní bohatství, zvyklosti, tradice • Rok v jeho proměnách a slavnostech • Tradice české státnosti, státní instituce, symboly 	<p>Multikulturní výchova</p> <p>Lidské vztahy, Etnický původ, Princip sociálního smíru a solidarity: Napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí.</p>	<p>Průběžně zařazovány referáty, besedy na aktuální a zajímavá témata</p>	<p>7</p>	

Výchova k občanství

Ročník: 2. (sekunda)

Týdenní hodinová dotace: 1 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby:	Poznámky	Doporuč.	
		mezipředmětové vztahy, průřezová témata		počet hodin	Termín
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje vhodné a nevhodné projevy chování jednotlivce Charakterizuje na příkladech základní součásti kultury a vyjadřuje, jaký význam mají v životě člověka Na příkladech popisuje kulturní život svého bydliště (regionu) Uvádí příklady činnosti důležitých kulturních institucí Objasňuje možná nebezpečí působení masmédií a masové kultury na člověka Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají Kriticky přistupuje k mediálním informacím a reklamě Uvádí, jak se jedinec může podílet na ochraně kulturních památek 	<p>Kulturní život</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozmanitost kulturních projevů Kulturní hodnoty, jejich ochrana Kulturní tradice, dědictví Kulturní instituce Masová kultura Prostředky masové komunikace Masmédia 	<p>Multikulturní výchova Princip sociálního smíru a solidarity: Poskytuje znalost některých základních pojmů multikulturní terminologie: kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus aj.</p> <p><i>Mediální výchova</i> Fungování a vliv médií ve společnosti</p>		8	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> Objasňuje, jaké místo má majetek mezi dalšími životními hodnotami Vysvětluje vznik rodinného rozpočtu a hospodaření s ním 	<p>Majetek, vlastnictví, hospodaření</p> <ul style="list-style-type: none"> Místo peněz a majetku v životě člověka a mezi dalšími životními hodnotami Tvorba majetku, jeho ochrana 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i> Osobnostní rozvoj</p>		8	

<ul style="list-style-type: none"> • Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení 	<ul style="list-style-type: none"> • Rodinný (obecní, státní) rozpočet • Majetková nerovnost • Sociální rozdíly mezi lidmi • Životní úroveň, rozdíly • Racionální způsoby hospodaření (s časem, penězi, přírodními zdroji) 				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje typické vlastnosti a charakteristické rysy režimů demokratických a totalitních • Objasňuje rozdíly v činnosti zákonodárných, výkonných a soudních orgánů • Objasňuje význam voleb v demokratické společnosti a úlohu občana v nich • Uvádí příklady důležitých politických stran v ČR, rozlišuje jejich programy 	<p>Člověk a stát, právo</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vznik státu • Typy státu – demokratický, totalitní, despotie • Dělbá moci – výkonná (prezident, vláda), zákonodárná (parlament), soudní • Volby • Pluralita politického života společnosti 	<p><i>Výchova demokratického občana</i></p> <p>občana</p> <p>Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů, v politickém životě</p> <p>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, Demokracie jako protívaha diktatury a anarchie, Principy demokracie, Participace občana v politickém životě, Demokratické volby a účast občana v nich, Komunální a parlamentní volby</p>		8	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysvětluje, jaký význam pro občana mají ústavní zákony • Uvádí, jaká má jedinec základní práva a základní povinnosti • Vysvětluje, jak je ve společnosti důležité chovat se podle principů morálky a pravidel 	<p>Člověk a právo</p> <ul style="list-style-type: none"> • Všeobecná deklarace • Ústava ČR • Práva (právní normy) a povinnosti občanů • Právo a morálka • Respektování lidských práv • Problémy v oblasti lidských práv 	<p>Výchova demokratického občana</p> <p>Občan, společnost a stát, Občan jako odpovědný člen společnosti – jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat a přijímat odpovědnost za své postoje a činy</p>	<p>Průběžně zařazovány referáty, besedy na aktuální a zajímavá témata.</p>	8	

Výchova k občanství

Ročník: 3. (tercie)

Týdenní hodinová dotace: 1 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	Doporuč.	Termín
				počet hodin	
Žák <ul style="list-style-type: none"> • Stručně charakterizuje hlavní etapy životního cyklu člověka • Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života • Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů a překonávání překážek 	Člověk a dospívání <ul style="list-style-type: none"> • Fáze lidského života • Vývoj jedince, tělesné a duševní změny • Proměny člověka v období dospívání • Osobní vlastnosti, dovednosti, nedostatky • Charakter člověka • Sebehodnocení, sebepoznání • Působení velkých a malých sociálních skupin 	<i>Výchova demokratického občana</i> Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování: Učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti. Přispívá k utváření hodnot jako je spravedlnost svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost.		7	
Žák <ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i druhých lidí • Kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání • Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, 	Člověk a citový život <ul style="list-style-type: none"> • Podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení, jednání • Vnitřní svět člověka - vnímání, posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, stereotypy v posuzování druhých 	<i>Mediální výchova</i> Fungování a vliv médií: Napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace.		7	

<p>překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na příkladech správně rozlišuje přátelství vhodné a nevhodné, rozpozná možné následky nesprávné osobní volby pro vlastní život • Na příkladech uvádí, jak se vyrovnat s běžným stresovými situacemi 	<ul style="list-style-type: none"> • Osobní rozvoj - životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, význam vůle, aktivity, osobní kázně, motivace při rozvoji • Citové vztahy člověka – muž a žena, přátelství, vrstevnické vztahy, party • Náročné životní situace – stres, vyrovnávání se se stresem 				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Objasňuje, jaký význam má rozumná životospráva a vyvážený režim dne pro tělesné a duševní zdraví dospívajícího člověka 	<p>Zdravý způsob života</p> <ul style="list-style-type: none"> • Životospráva – vhodné, nevhodné potraviny • Zdravý životní styl – Pěstování zdravého způsobu života 			6	
<ul style="list-style-type: none"> • Objasní potřebu tolerance ve společnosti • Zaujímá tolerantní postoje k menšinám • Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti • Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, obci 	<p>Člověk a řád</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lidská práva v zrcadle dějin (od současnosti) • Deklarace práv člověka a občana do současnosti) • Problémy v oblasti lidských práv – rasismus, xenofobie, intolerance, egoismus • Morálka a mravnost • Pravidla chování • Spolupráce lidí 	<p><i>Multikulturní výchova</i></p> <p>Lidské vztahy, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity: Pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám.</p> <p><i>Výchova demokratického občana</i></p> <p>Občan, občanská společnost a stát: Napomáhá uvědomovat si neslučitelnost rasové, náboženské či jiné intolerance s principy života v demokratické společnosti.</p>	<p>Průběžně zařazovány referáty, besedy na aktuální a zajímavá témata.</p>	13	

Výchova k občanství

Ročník: 4. (kvarta)

Týdenní hodinová dotace: 2 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	Doporuč.	
				počet hodin	Termín
Žák <ul style="list-style-type: none"> Vysvětluje, jaký význam má pro člověka dodržování pravidel občanského soužití Uvádí, jaké má člověk základní práva a povinnosti Orientuje se v ústavním zákoně, objasňuje původ a význam Listiny základních práv a svobod Vyjmenuje národnosti menšiny ČR a zaujímá k nim tolerantní postoj 	Člověk a právo <ul style="list-style-type: none"> Člověk jako občan Práva a povinnosti občana Ústava ČR Listina práv a svobod Všeobecná deklarace Národnostní menšiny v ČR 	Výchova demokratického občana Občanská společnost a stát: Vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod. Vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti.		6	
Žák <ul style="list-style-type: none"> Vysvětluje, jakou funkci má práce v životě člověka a společnosti Popisuje dělbu práce v rodině a společnosti Rozlišuje tržní vztahy a mechanismy Uvědomuje si, co znamená sociální politika státu a její význam Chápe, co v praxi znamená státní rozpočet, k čemu jsou daně Na příkladu - prodávající, kupující – vyloží podstatu fungování trhu 	Stát a hospodářství <ul style="list-style-type: none"> Lidské potřeby Směna zboží Význam peněz Dělba práce Tržní mechanismy Státní rozpočet Daňový systém Sociální politika státu Podnikání Mzda, pracovní doba 			5	
Žák <ul style="list-style-type: none"> Uvede příklady některých projevů 	Globální problémy lidstva <ul style="list-style-type: none"> Přelidnění, civilizační choroby, ničení 	<i>Enviromentální výchova</i> Lidské aktivity a problémy		4	

<p>globalizace, porovná jejich klady a zápory</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva 	<p>přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skleníkový efekt, jaderné katastrofy • Ekologie x ekonomika 	<p>životního prostředí: Umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí.</p>			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU • Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství a jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy 	<p>Světové organizace</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evropská unie, OSN, NATO, WHO, UNESCO, UNICEF, Červený kříž, ekumenismus (RVHP, Varšavská smlouva) 	<p><i>Výchova k myšlení</i> <i>v evropských a globálních souvislostech</i></p> <p>Jsme Evropané</p>		4	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, způsoby chování, zájmy, zaujímá tolerantní postoj k menšinám • Rozpoznává netolerantní, rasistické, extrémistické, xenofobní projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášlivosti 	<p>Výchova k demokracii</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mezilidské vztahy • Tolerance x intolerance • Egoismus • Rasismus, xenofobie • Náboženská nesnášlivost 	<p>Výchova demokratického občana</p> <p>Občanská společnost a škola: Vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností. Přispívá k utváření hodnot jako je solidarita, spravedlnost, tolerance, svoboda, odpovědnost.</p>	<p>Průběžně zařazovány referáty, besedy na aktuální a zajímavá témata.</p>	4	

5.10 Dějepis

5.10.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti. Důraz je kladen na poznání kořenů současných společenských jevů, uplatňuje se zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Zahrnuje vybranou problematiku všech průřezových témat.

Časové vymezení předmětu:

Předmět je vyučován v primě - kvartě nižšího gymnázia s dvouhodinovou týdenní dotací.

Organizační vymezení předmětu:

Ve výuce budou využívány následující formy: výkladové hodiny, samostudium, práce ve skupině, prezentace vlastních názorů v referátech a v diskusi, exkurze, projekty, přednášky, výstavy v muzeu, spolupráce s pracovníky archívu .

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení

- » Žák je motivován k zájmu o současnost a minulost vlastního národa, k utváření pozitivního hodnotového systému.
- » Je schopen samostatně vyhledávat informace z různých zdrojů (literatura, časopisy, internet) a třídit je.
- » Je schopen zpracovat informace a formou referátu, ve vyšších ročnících formou prezentace na dataprojektoru, s nimi seznámit ostatní.
- » Žák rozumí základním termínům z oblasti historie a umí je správně používat.
- » Žák se účastní soutěží a olympiád, konfrontuje své vědomosti s jinými žáky, učí se sebehodnocení.
- » Žák se učí poznávat paralely mezi minulými a současnými událostmi v evropském měřítku.
- » Je veden k samostatnému domácímu zpracovávání zajímavých úkolů.

2. Kompetence k řešení problémů

- » Žák vyhledává společné a rozdílné znaky historických, etických, politických, právních a ekonomických faktorů.

- » Řeší problémová historická témata předkládaná vyučujícím v podobě úkolů nebo formou dlouhodobých projektů či miniprojektů.
- » Žák je schopen sdělit své stanovisko ostatním žákům a v diskusi ho obhájit.

3. Kompetence komunikativní

- » Žák rozvíjí a upevňuje schopnost komunikace během ústního zkoušení, referátů a diskuse.
- » Žák umí používat moderní informační technologie k vyhledávání, zpracování a prezentaci historických událostí.

4. Kompetence sociální a personální

- » Žák se učí pracovat ve skupině.
- » Učí se tolerovat odlišný názor.
- » Má radost ze svého úspěchu i úspěchů ostatních.

5. Kompetence občanské

- » Žák chápe základní historické události a jejich souvislosti.
- » Odmítá rasistické názory a respektuje různorodost lidské populace.

6. Kompetence pracovní

- » Žák je veden k pečlivé systematické práci.

5.10.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Dějepis

Ročník: 1. (prima)

Týdenní hodinová dotace: 2 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	Doporuč.	Termín
				počet hodin	
Žák <ul style="list-style-type: none"> • aplikuje dějepisné poznatky na konkrétních historických událostech • osvojuje si práci s časovou přímkou, historickou mapou • orientuje se v periodizaci dějin • rozlišuje pojmy prostor a čas a pracuje s nimi • jmenuje a charakterizuje instituce, kde jsou prameny shromažďovány 	Pravěk <ul style="list-style-type: none"> • úvod do studia dějepisu (paměť lidstva, periodizace dějin) • získávání základních informací o dějinách • historické prameny 		Seznámení s archivem, muzeem, knihovnami v regionu	4	•
Žák <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu 	Starší doba kamenná <ul style="list-style-type: none"> • způsob života jednotlivých vývojových typů 	Zeměpis – světadíly, světové strany Výtvarná výchova – pravěké malby Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj Multikulturní výchova princip sociálního smíru a solidarity	Obrazový materiál	8	

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • chápe význam zemědělské výroby pro lidskou společnost, podmínky přechodu k uselému způsobu života, důsledky • zdůvodňuje význam zpracování kovů a podmínky vzniku řemesel 	<p>Mladší doba kamenná</p> <ul style="list-style-type: none"> • – způsob života a obživy pravěkých zemědělců – počátky řemesel – situace v našich zemích 	<p>Zeměpis – zemědělské oblasti</p>	<p>Archeologické kultury v regionu – použití dějepisných atlasů, nástěnných tabulí</p> <p>Archeologické nálezy – obrazový materiál</p>	<p>8</p>	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • pochopí důsledky oddělení řemeslné výroby od zemědělské jako podmínku pro vznik a rozvoj jednoduchého obchodu 	<p>Doba kovů</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj řemesel a obchodu • zánik rodové společnosti 	<p>Zeměpis – orientace na mapě</p>	<p><i>Projekt</i></p> <p>Výroba replik pravěkých artefaktů</p>	<p>3</p>	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa • chápe k • kulturní rozmanitost civilizací 	<p>Naše země v období pravěku</p>		<p>Dějepisné atlasy, tabule – archeologické nálezy</p>		
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států, prvních velkých zemědělských civilizací • orientuje se v otázkách společenského uspořádání • seznámí se s náboženskými představami 	<p>Starověk</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblasti starověkého východu (Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína, Fénicie, Palestina) • charakteristika jednotlivých oblastí • vývoj společnosti • náboženské představy • nejdůležitější objevy a vynálezy 	<p><i>Výchova demokratického občana</i></p> <p>Formy participace občanů v politickém životě</p> <p><i>Mediální výchova</i></p> <p>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělen</p>	<p>použití obrazového materiálu nástěnné tabule videodokumenty encyklopedie (Kronika lidstva, Dějiny od počátku lidstva)</p>	<p>12</p>	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • demonstruje na konkrétních příkladech přínos antická kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislosti s judaismem • uvede příklady památek starověkého Řecka 	<p>Antické státy</p> <p>Řecko</p> <ul style="list-style-type: none"> • příchod řeckých kmenů, doba mykénská, homérská, archaická • velká řecká kolonizace • Athény a Sparta • peloponéská válka 	<p><i>Výchova demokratického občana</i></p> <p>Principy demokracie</p> <p><i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</i></p> <p>Kořeny a zdroje evropské</p>	<p>použití nástěnné mapy, obrazových materiálů, encyklopedie, videonahrávky kresba antických sloupů návrh rodokmene olympských bohů</p>	<p>28</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • připraví vyprávění o vybraném hrdinovi z dějin starověkého Řecka • vyhledá rozdíly mezi Spartou a Athénami • na příkladech popíše druhy antických sloupů • porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech • vysvětlí podstatu antické demokracie • rozhodne, které události vedly k oslabení starověkého Řecka • uvede příklady o vyspělosti Etrusků • vyjmenuje postupně změny způsobu vlády a státního zřízení v Římě a porovná je • zdůvodní, proč nacházíme římské stavební památky nejen v Itálii ale i v jiných zemích Evropy • uvede významné osobnosti a důležité kulturní památky Římské říše 	<ul style="list-style-type: none"> • řecká vzdělanost a kultura • Makedonie- Alexandr Veliký • helénismus <p>Řím</p> <ul style="list-style-type: none"> • Etruskové • Řím republikou, boj o Apeninský poloostrov • puncké války • správa římské říše • triumvirát, císařství • římská vzdělanost a kultura 	civilizace	<p>dějepisné atlasy obrazové materiály <i>PROJEKT</i> významná osobnost starověkého Říma – myšlenky a činy</p>		
--	--	------------	--	--	--

Dějepis

Ročník: 2. (sekunda)

Týdenní hodinová dotace: 2 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	Doporuč. počet hodin	Termín
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> popíše příčiny zániku římské říše 	<p>Opakování</p> <ul style="list-style-type: none"> krize a rozpad římské říše počátky křesťanství 		dějepisné mapy a atlasy	6	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> chápe historicko-politické změny v Evropě, které nastaly po příchodu nových etnik, christianizaci, vznik nových států porovnává základní rysy západoevropské, byzantské, slovanské a islámské kultury objasňuje podmínky vzniku Velkomoravské říše, vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropském kontextu vymezí úlohu křesťanství a víry, konflikty mezi církevní a světskou mocí chápe postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti uvádí příklady románské a gotické kultury 	<p>Raný středověk</p> <ul style="list-style-type: none"> nový etnický obraz Evropy utváření států ve východo-evropském a západoevropském okruhu a jejich specifický vývoj islám a islámské říše (Arabové a Turci) Velká Morava a český stát, jejich vývoj a upevnění moci v Evropě křesťanství a papežství, císařství, křížové výpravy struktura středoevropské společnosti, funkce jednotlivých společenských vrstev románská, gotická kultura a vzdělanost 	<p>Výtvarná výchova – byzantské a arabské umění románský sloh</p> <p>Český jazyk – první písemné památky, české pověsti, kroniky, legendy</p> <p>Občanská výchova – národ, vlast, první čeští patroni</p> <p><i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</i></p> <p>Evropa a svět nás zajímá: Formování evropských států vznik Svaté říše římské křížové výpravy</p>	<p>použití obrazového materiálu</p> <p>audio</p> <p>dějepisné atlasy</p> <p>nástěnné tabule</p>	23	

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • chápe změny politické, hospodářské, sociální a kulturní • seznamuje se s politickým a územním rozmachem českého státu a jeho historickým významem ve střední Evropě • vysvětluje myšlenky žádající reformu církve (reakce církve na tyto požadavky) • vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život 	<p>Vrcholný středověk</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst, jejich význam – český stát za vlády posledních Přemyslovců • nástup Lucemburků a vláda • životní styl jednotlivých vrstev obyvatelstva • konflikt mezi Anglií a Francií (stoletá válka) • kritika poměrů v církvi • husitství v Čechách 	<p>Český jazyk – kroniky, doba Karla IV. (rozvoj vzdělání) J. Hus (rozvoj češtiny) Výtvarná výchova – gotické umění Hudební výchova – husitské písně (chorály) Občanská vých. – region</p> <p><i>Výchova demokratického občana</i></p> <p>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování: Magna charta (vznik parlamentu)</p>	<p>J. Hus – osobnost (různé vědecké interpretace)</p>	<p>23</p>	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlení žádající reformu církve • popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky • objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy (mocenská a náboženská centra) • pochopí postavení českého státu uvnitř Habsburské monarchie 	<p>Pozdní středověk</p> <ul style="list-style-type: none"> • renesance, humanismus • reformace • zámořské objevy a počátky dobývání světa • český stát • doba jagellonská • shrnutí • český stát a velmoci v 15.- 16.stol. • doba předbělohorská a pobělohorská 	<p>Výtvarná výchova – pozdní gotika</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>Objevujeme Evropu a svět: mírové poselství Jiřího z Poděbrad</p> <p>Výchova demokratického občana</p> <p>Občan, občanská společnost a</p>	<p>dějepisné atlasy nástěnné tabule obrazový materiál audio použití obrazového materiálu atlas</p> <p><i>PROJEKT</i> osobnosti středověku a</p>	<p>20</p>	

<ul style="list-style-type: none"> objasní příčiny a důsledky třicetileté války a důsledky posoudí – na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus 		<p>stát: Formy participace občanů v politickém životě</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Morální rozvoj</p> <p><i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</i></p> <p>Evropa a svět nás zajímá</p>	<p>životní styl doby</p>		
---	--	---	--------------------------	--	--

Dějepis

Ročník: 3. (tercie)

Týdenní hodinová dotace: 2 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Doporuč.		
			Poznámky	počet hodin	Termín
Žák • se orientuje v historickém čase a prostoru: na časové ose a v historické mapě	Opakování • třicetiletá válka a její důsledky pro naše země a střední Evropu		seznámení s prací archiváře	2	
Žák • se orientuje v historickém čase a prostoru: na časové ose a v historické mapě • na příkladech evropských dějin • konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus • rozpozná základní znaky baroka a uvede jeho představitele a příklady kulturních památek, charakterizuje životní styl jednotlivých společenských vrstev • charakterizuje postavení českých zemí v habsburské monarchii	Evropa v 17. století • občanská válka v Anglii • Francie za Ludvíka XIV. • Rusko za prvních Romanovců – vláda Petra I. • habsburská monarchie a české země po třicetileté válce – upevňování nadvlády Habsburků, hospodářské, náboženské, národnostní a kulturní poměry • barokní kultura • rozvoj vědy a techniky • zeměpisné objevy	– člověk a příroda: vědecké a technické vynálezy 17. století – umění a kultura: baroko – český jazyk a literatura: V. Kaplický: Kladivo na čarodějnice	<i>PROJEKT</i> významná historická osobnost našeho kraje, našeho města, obce apod.	15	
Žák • se orientuje v historickém čase a prostoru: na časové ose a v historické mapě • objasní vliv osvícenství na hospodářský, společenský a kulturní rozvoj našich zemí a ostatních států Evropy	Evropa a svět v 18. století, osvícenství • osvícenství: rozvoj vzdělanosti, vědy, techniky, umění • osvícenský absolutismus • vývoj v Evropě – Rusko, Prusko, válečné konflikty, průmyslová revoluce v Anglii, střet	Člověk a příroda: vědecké a technické vynálezy 18. století Umění a kultura: klasicismus Výchova k občanství: osvícenství, konstituce, formy	regionální historie: důsledky války	18	

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatu osvětského absolutismu, chápe rozdíl mezi absolutismem a parlamentarismem, vysvětlí na příkladech vývoje evropských zemí vysvětlí význam vzniku USA a zejména ústavy vysvětlí podstatu klasicismu a jeho projevy 	<ul style="list-style-type: none"> parlamentarismu s absolutismem habsburská monarchie a české země: vláda a reformy Marie Terezie a Josefa II., hospodářský a kulturní rozvoj českých zemí vznik USA vědecký a technický pokrok klasicismus 	<p>vlády Zeměpis: místopis</p> <p><i>Výchova demokratického občana</i></p> <p>Občan, občanská společnost a stát</p> <p><i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</i></p> <p>Objevujeme Evropu a svět</p>			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> se orientuje v historickém čase a prostoru: na časové ose a v historické mapě charakterizuje vládu Ludvíka XVI. a vyvodí příčiny všeobecné nespokojenosti francouzské společnosti popíše průběh francouzské revoluce na mapě ukáže země, kam směřovaly Napoleonovy výboje a místa významných bitev zhodnotí význam francouzské revoluce a Napoleonovy vlády pro ostatní Evropu 	<p>Velká francouzská revoluce a formování občanské společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> VFR:příčiny, průběh, výsledky Napoleonské války Vídeňský kongres a Svatá aliance 	<p>Zeměpis: politická mapa současné Evropy: Balkán, Belgie apod.</p> <p><i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</i></p> <p>Jsme Evropané: – klíčové mezníky evropské historie</p>	regionální historie	12	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> objasní podstatu revolučních nepokojů v Evropě před rokem 1848 popíše průběh revolucí v roce 1848 v jednotlivých zemích vysvětlí, jaké byly snahy českých obrozenců v 1. polovině 19. století (jazykový charakter počátku obrození) 	<p>Národní hnutí evropských národů</p> <ul style="list-style-type: none"> Habsburská monarchie v době metternichovského absolutismu Revoluce roku 1848 v Evropě Revoluční události v habsburské monarchii a českých zemích Národní obrození 	<p><i>Multikulturní výchova</i></p> <p>Etnický původ: Rovnocennost všech etnických skupin a kultur</p> <p><i>Výchova demokratického občana</i></p> <p>Občan, občanská společnost a stát: Základní principy a hodnoty</p>		12	

<ul style="list-style-type: none"> zpracuje krátký referát o vybrané osobnosti národního obrození 		demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace různorodost)			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> stručně charakterizuje podstatu jednotlivých politických proudů a - demonstruje na konkrétních příkladech v Anglii, Francii, USA apod. popíše události vedoucí ke sjednocení Německa a Itálie popíše důvody rozpadu habsburské říše a vzniku Rakouska-Uherska 	<p>Politické proudy 19. století</p> <ul style="list-style-type: none"> konservatismus liberalismus demokratismus socialismus Viktoriánská Anglie Francie za Napoleona III. Sjednocení Německa a Itálie Občanská válka v USA Habsburská monarchie v 2. polovině 19. století, vznik Rakouska-Uherska Rusko a Balkán v 19. století 	<p>Výchova demokratického občana</p> <p>Občan, občanská společnost a stát: Základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace různorodost)</p> <p><i>Výchova demokratického občana</i></p> <p>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování: Principy demokracie</p>			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> uvede, kam směřovala expanzivní politika evropských velmocí a zhodnotí význam kolonií 	<p>Imperialismus a kolonialismus</p>	<p><i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</i></p> <p>Objevujeme Evropu a svět, Evropa a svět nás zajímá</p>		4	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> srovná první a druhou průmyslovou revoluci vyjmenuje významné vynálezy a jejich objevitele charakterizuje spojenecké vztahy mezi velmocemi před první světovou válkou (Trojspolek, Dohoda) 	<p>Technicko-vědecká revoluce, politika velmocí</p> <ul style="list-style-type: none"> 2. průmyslová revoluce Konflikty mezi velmocemi, vznik Trojspolku a Dohody 	<p><i>Environmentální výchova</i> Lidské aktivity a problémy životního prostředí: Průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí)</p>		12	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje jednotlivé historizující slohy a 	<p>Kulturní rozrůzněnost 2. poloviny 19.století</p>	<p><i>Multikulturní výchova</i></p> <p>Multikulturalita:</p>		15	

<p>uvede hlavní stavitele, spisovatele, malíře, hudební skladatele apod.</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpozná budovy ND a NM, seznámí se s jejich architekty		<p>multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování</p>			
--	--	--	--	--	--

Dějepis

Ročník: 4. (kvarta)

Týdenní hodinová dotace: 2 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	Doporuč. počet hodin	Termín
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • se učí chápat 1. pol 20. stol. jako období dvou nejničivějších světových válek • žák na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky • charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení a důsledky jejich existence pro svět • uvědomí si souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby • žák na příkladech vysvětluje rasismus, antisemitismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv • zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech • orientuje se v historickém čase a prostoru: na časové ose a v historické mapě 	<p>Moderní doba</p> <p>Situace v letech 1914-1948</p> <ul style="list-style-type: none"> • první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky • nové politické uspořádání Evropy • vznik ČSR, její hospodářský a politický vývoj, sociální a národnostní problémy • mezinárodní politická situace ve 20. a 30. letech • totalitní systémy: komunismus, fašismus, nacismus • druhá světová válka, holocaust, situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj • politické, mocenské a ekonomické důsledky války 	<p><i>Multikulturní výchova</i></p> <p>Kulturní diference, lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>Výchova demokratického občana</p> <p>Občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě</p> <p>principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>Z – orientace na mapě</p> <p>ČJ – literatura 1. pol. 20. stol.</p> <p>Vv, Hv – umění 1. pol. 20. stol.</p> <p>Vo –problematika lidské nesnášenlivosti</p>	<p>Návštěva archivu, knihovny, Besedy, referáty</p>	<p>46</p>	<p>9. - 3.</p>

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • se seznámí s postavením ČSR v mezinárodních souvislostech • vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků • posoudí postavení rozvojových zemí • posoudí vliv médií na každodenní život a politické dění • prokáže základní orientaci v problémech současného světa • orientuje se v historickém čase a prostoru: na časové ose a v historické mapě 	<p>Dějiny od poloviny 20. stol. do současnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • studená válka • rozdělení světa do vojenských – bloků – politické, hospodářské, sociální, ideologické soupeření států • vývoj ČSR do 1989, vznik ČR • rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět • technika, věda a kultura ve 2. pol. 20. stol. • evropská integrace, globalizace 	<p><i>Mediální výchova</i></p> <p>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p><i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</i></p> <p>Jsme Evropané</p> <p>Evropa a svět nás zajímá</p> <p>OV – mezinárodní organizace, mezinárodní vztahy</p> <p>ČJ – literatura 2. pol. 20. stol. Vv, Hv – umění 2. pol. 20. stol.</p>	<p>34</p>	<p>4. -6.</p>
---	---	---	------------------	---------------

5.11 Fyzika

5.11.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět fyzika patří do komplexu vyučovacích předmětů ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, který vede žáka k poznání přírody jako systému, směřuje k poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí. Vede žáky k získávání a využívání osvojených poznatků a dovedností při řešení fyzikálních problémů a úloh, při objasňování podstaty fyzikálních jevů jak v přírodě, v denním životě tak i v technické oblasti. Rozvíjí experimentální stránku dovedností, vyvozovat z nich závěry a směřuje k vytváření otevřeného myšlení, logického uvažování. Učí žáky osvojovat si základní fyzikální pojmy a odbornou terminologii.

Časové vymezení předmětu:

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 2., 3. a 4. ročníku s dvouhodinovou dotací a v 1. ročníku s jednohodinovou dotací.

Organizační vymezení předmětu:

Ve výuce se užívají formy a metody práce podle charakteru učiva a vzdělávacího cíle – výkladová hodina, frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinové práce, samostatné pozorování, krátkodobé projekty, exkurze, počítačové, výukové programy.

Laboratorní řád fyziky je součástí vybavení učebny, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení

- » učí žáka vyhledávat, třídit a zpracovávat potřebné informace
- » vede žáka k hledání souvislostí mezi získanými daty
- » vede žáka k pozorování a experimentování, porovnávání získaných výsledků a k vyvození závěrů
- » směřuje žáka k používání odborné terminologie

2. Kompetence k řešení problémů

- » zadává takové úlohy a úkoly, které umožňují žákovi najít více postupů řešení
- » učí rozvíjet schopnosti, objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- » při měření a experimentování podporuje samostatnost, tvořivost a učí žáka základním krokům objevitelské práce

3. Kompetence komunikativní

- » práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- » učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

4. Kompetence sociální a personální

- » využívání skupinového a inkluzivního vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- » učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- » učitel vede žáky k ochotě pomoci

5. Kompetence občanské

- » učitel vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- » učitel podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)

6. Kompetence pracovní

- » učitel vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

5.11.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Fyzika

Ročník: 1. (prima)

Týdenní hodinová dotace: 1 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	Doporuč. počet hodin	Termín
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s významem fyziky jako vědy • je schopen jednoduše vyjádřit vztah fyziky a ostatních přírodních či dalších věd 	<p>O fyzice</p> <ul style="list-style-type: none"> • význam fyziky • fyzika a ostatní vědy 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Osobnostní rozvoj rozvoj schopností poznávání</p>			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje pojem látka a těleso, uvádí konkrétní příklady • rozeznává prakticky vlastnosti látek a těles • popíše rozdíl mezi pevnou, kapalnou a plynnou látkou • má představu o tom, • z čeho se skládá • atom 	<p>Látka a těleso</p> <p>Stavba látek</p> <ul style="list-style-type: none"> • tělesa a látky • vlastnosti pevných, plyných a kapalných látek • změny skupenství • vzájemné působení těles, síla • gravitační síla, gravitační pole • částicové složení látek, pohyb částic 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Osobnostní rozvoj rozvoj schopností poznávání</p>			

<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady jevů dokazujících, že se částice neustále pohybují a vzájemně • na sebe působí (např. difúze) 	<ul style="list-style-type: none"> • vzájemné silové působení částic, přitažlivé síly • částicová stavba látek, krystaly • atomy a molekuly, prvky 				
<ul style="list-style-type: none"> • Žák • popíše elektrování těles • popíše a vymodeluje model atomu • chápe pojem elektrická síla, pole, vzájemné působení 	<p>Elektrické vlastnosti látek</p> <ul style="list-style-type: none"> • elektrování při vzájemném dotyku • elektrické pole • model atomu • elektrování těles 				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • zjistí, zda na těleso působí magnetická síla • u konkrétního magnetu dokáže pokusně určit druh pólu a graficky znázornit indukční čáry • ověří existenci magnetického pole • dokáže popsat využití magnetické síly v praxi 	<p>Magnetické vlastnosti látek</p> <ul style="list-style-type: none"> • magnetická síla, vlastnosti magnetu • magnetické pole • magnetování látek, výroba magnetu • indukční čáry magnetického pole • magnetické pole Země, kompas 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <p>rozvoj schopností</p> <p>poznávání</p>			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládá značky a jednotky základních veličin • vyjádří hodnotu veličiny a přiřadí jednotku • změří délku tělesa, výsledek zapsat a vyjádřit v různých jednotkách • změří hmotnost pevných a kapalných těles na sklonných a rovníramenných vahách a výsledek zapíše ve vhodné jednotce • změří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce a zapsat výsledek 	<ul style="list-style-type: none"> • Fyzikální veličiny • délka • hmotnost • objem • teplota • teplotní roztažnost těles • čas 	<p>M- převody jednotek, převodní vztahy</p> <p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <p>rozvoj schopností</p> <p>poznávání</p>			

Školní vzdělávací program GPJP

<ul style="list-style-type: none"> • změří teplotu pomocí teploměrů, určí rozdíl teplot z naměřených hodnot • předpoví, zda se délka či objem tělesa při změně teploty zvětší nebo zmenší • změří časový úsek pomocí stopek a orientuje se na ciferníku hodin 					
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná, zda na dané těleso působí síla a pomocí prodloužené pružiny porovná podle • velikosti dvě působící síly • změří sílu siloměrem • užívá s porozuměním vztah mezi gravitační • silou působící na těleso a hmotností tělesa • $F=m \cdot g$ při řešení jednoduchých úloh 	<ul style="list-style-type: none"> • Síla působící na těleso • gravitační síla, gravitační pole 	<p>Z - sluneční soustava, vliv Měsíce, slapové jevy</p> <p>M - jednoduché výpočty</p> <p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <p>rozvoj schopností</p> <p>poznávání</p>			

Fyzika

Ročník: 2. (sekunda)

Týdenní hodinová dotace: 2 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	Doporuč. počet hodin	Termín
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže vyjádřit fyzikální veličiny v různých jednotkách (d, V, m, t, t) z hmotnosti a objemu vypočítá hustotu, s porozuměním používá vztah $\rho = m/V$, měří hustoměrem, pracuje s tabulkami rozeznává jednotlivé druhy sil změří třecí sílu užívá s porozuměním poznatek, že třecí síla závisí na druhu materiálu a drsnosti třecích ploch, ale nikoli na jejich obsahu navrhne způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů 	<ul style="list-style-type: none"> Fyzikální veličiny hustota síla třecí síla skládání sil výslednice sil 	<p>M – výpočet neznámé ze vzorce, jednoduché rovnice</p>			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> určí pokusně těžiště tělesa a pro praktické situace využívá fakt, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese využívá Newtonovy zákony k vysvětlení nebo předvídání změn pohybu tělesa při působení sil 	<ul style="list-style-type: none"> Těleso a jeho pohyb těžiště tělesa Newtonovy pohybové zákony (první, druhý a třetí) otáčivé účinky síly páka pevná kladka 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Osobnostní rozvoj: rozvoj schopností poznávání, kreativita</p> <p><i>Environmentální výchova</i></p>			

<ul style="list-style-type: none"> • rozhodne, zda je dané těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu • změří dráhu uraženou tělesem a odpovídající čas • určí průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas-používá s porozuměním vztah $v=s/t$ pro rychlost rovnoměrného pohybu tělesa při řešení úloh • znázorní grafem závislost dráhy rovnoměrného pohybu na čase a určí z něj k danému času dráhu a naopak 	<ul style="list-style-type: none"> • pohyb a klid tělesa, jejich relativnost • dráha a čas • okamžitá a průměrná rychlost rovnoměrného pohybu 	<p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>M – výpočet neznámé ze vzorce, jednoduché rovnice</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • využívá poznatky o podmínkách rovnovážné polohy na páce a pevné kladce pro vysvětlení praktických situací • zjistí zda na těleso působí magnetická síla • dokáže popsat využití magnetické síly v praktických situacích • ověří existenci magnetického pole • u konkrétního magnetu dokáže pokusně určit druh pólu a graficky znázornit indukční čáry 	<p>Magnetické vlastnosti látek</p> <p>Magnetické pole</p>	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Osobnostní rozvoj: rozvoj schopností poznávání, kreativita</p> <p><i>Výchova k myšlení</i></p> <p><i>v evropských a globálních souvislostech</i></p>			

Fyzika

Ročník: 3. (tercie)

Týdenní hodinová dotace: 2 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	Doporuč. počet hodin	Termín
Žák <ul style="list-style-type: none"> • v jednoduchých případech určí velikost a směr působící tlakové síly • užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, takovou silou a obsahem plochy na níž síla působí • užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení • vysvětlí vznik hydrostatického tlaku a s porozuměním používá vztah $p=h \rho g$ k řešení problémů a úloh • objasní vznik vztlakové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci • porovnáním vztlakové a gravitační síly dokáže předpovědět, zda se těleso potopí v kapalině, zda se v ní bude vznášet nebo zda bude plovat na hladině • vysvětlí vznik atmosférického tlaku, změří ho a určí tlak plynu v uzavřené nádobě 	<ul style="list-style-type: none"> • Tlak, tlakové síly • tlaková síla • tlak • Pascalův zákon • hydrostatický tlak • vztlaková síla působící na tělesa v kapalině • plování, vznášení se a potápění těles v kapalině • atmosférický tlak • tlak plynu v uzavřené nádobě 	Z – atmosféra Země, předpověď počasí, znečištění ovzduší, exhalace			
Žák <ul style="list-style-type: none"> • chápe pojem práce v souvislosti se 	Práce, výkon, energie <ul style="list-style-type: none"> • Práce při přemístění tělesa, jednotka 	M – výpočet neznámé ze vzorce, jednoduché rovnice			

<p>silovým působením</p> <ul style="list-style-type: none"> • umí uvést hlavní jednotku práce a energie, některé díly a násobky této jednotky • chápe souvislost mezi konáním práce a změnou polohové či kinetické energie • charakterizuje s porozuměním vztah mezi výkonem, prací a časem • dokáže určit velikost energie na základě hmotnosti a rychlosti tělesa 	<p>práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • Práce vykonaná při zvedání tělesa • Výkon, jednotka • Výpočet práce z výkonu a času • Pohybová energie tělesa • Polohová energie tělesa • Vzájemná přeměna energií 				
<ul style="list-style-type: none"> • Žák • charakterizuje vnitřní energii tělesa jako polohovou a pohybovou energii částic • vysvětlí souvislost mezi teplotou tělesa a jeho vnitřní energií • charakterizuje teplo jako změnu vnitřní energie při tepelné výměně • rozpozná formy tepelné výměny v přírodě a v praktickém životě • osvojí si vzorec pro výpočet množství tepla • chápe pojem měrná tepelná kapacita jako materiálovou konstantu v souvislosti s množstvím odevzdaného či přijatého tepla • orientuje se v MFCHT 	<p>Vnitřní energie, teplo</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vnitřní energie tělesa, teplota • Změna vnitřní energie konáním práce • Změna vnitřní energie tepelnou výměnou • Teplo, jednotka tepla • Měrná tepelná kapacita, kalorimetr • Výpočet množství tepla, kalorimetrická rovnice • Zvětšení vnitřní energie při absorpci tepelného záření • Využití energie slunečního záření 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Osobnostní rozvoj: rozvoj schopností poznávání kreativita</p> <p><i>Environmentální výchova</i></p> <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>M – výpočet neznámé ze vzorce, jednoduché rovnice Z – Slunce a vesmír</p>			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje a rozpozná základní skupenské přeměny • umí využít poznatků při objasňování dějů v přírodě a praktickém životě (meteorologické děje, anomálie vody, pasterizace, sterilizace) • orientuje se v MFCHT při hledání 	<p>Změny skupenství látek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skupenství látek, změny • Tání a tuhnutí, skupenské teplo, anomálie vody • Vypařování 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Osobnostní rozvoj: rozvoj schopností poznávání kreativita</p> <p><i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</i></p>			

Fyzika

Ročník: 4. (kvarta)

Týdenní hodinová dotace: 2 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	Doporuč. počet hodin	Termín
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • spojuje pojmy elektrický náboj, částice s nábojem ve stavbě atomu, částice s nábojem ve stavbě látek, elementární náboj • chápe chování vodiče a nevodiče v elektrickém poli, rozliší pokusně vodič od izolantu 	<p>Elektrický náboj, elektrické pole</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elektrický náboj, jednotka • Elektrické pole, elektrická síla, siločára • Vodič a izolant v elektrickém, elektrostatická indukce 				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • umí rozlišit elektrický proud jako jev a jako veličinu • umí popsat elektrické zdroje stejnosměrného napětí • sestaví elektrický obvod podle schématu a pomocí měřících přístrojů změří napětí i proud • vysloví Ohmův zákon a používá jej při výpočtech veličin U, I, R v úlohách • chápe závislost odporu vodiče na délce, průřezu a na materiálu ze kterého je vyroben • používá s porozuměním zákonitosti při zapojování rezistorů v elektrickém obvodu • dokáže použít reostat jako měnič proudu v obvodu, potenciometr jako 	<p>Vedení elektrického proudu v kovech</p> <ul style="list-style-type: none"> • Co víme o elektrickém proudu • Vznik elektrického proudu • Elektrický zdroj • Elektrické napětí, jednotka, měření elektrického napětí • Elektrický proud, jednotka, měření elektrického napětí • Mechanismus vedení proudu, směr proudu, stejnosměrný proud • Ohmův zákon • Elektrický odpor, závislost na vlastnostech a teplotě vodiče • Odpory spojené za sebou • Odpory spojené vedle sebe • Rezistor, reostat, potenciometr • Tepelné účinky elektrického 	<p>Osobnostní a sociální výchova -osobnostní rozvoj- rozvoj schopností poznávání kreativita</p> <p>Přes M – jednoduché rovnice, vyjádření neznámé ze vzorce</p> <p>Přes Bi –pomoc při zásahu elektrickým proudem</p>			

<p>měníč napětí</p> <ul style="list-style-type: none"> • znalost vztahu pro výpočet elektrické práce a výkonu umí použít při řešení praktických úloh • dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními, objasní nebezpečí vzniku zkratu a popíše možnosti ochrany před zkratem 	<p>proudu, spotřebiče, pojistka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elektrická práce, elektrická energie • Elektrický příkon a výkon 				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí, co je v jeho okolí zdrojem zvuku, • pozná, že k šíření zvuku je nezbytnou podmínkou látkové prostředí • chápe odraz zvuku jako odraz zvukového vzruchu od překážky a dovede objasnit vznik ozvěny • využívá s porozuměním poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým se zvuk šíří • zjistí, že výška tónu je tím větší, čím větší je jeho kmitočet • rozumí pojmu hlasitost zvuku a má představu, jak hlasité jsou různé zdroje zvuku v jeho okolí • určí možnosti, jak omezit nepříznivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka 	<p>Akustika</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvuk, zdroj zvuku • šíření zvuku • odraz zvuku • tón, výška tónu • kmitočet tónu • hlasitost zvuku 	<p>Hv – tón, výška tónu</p>			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpozná ve svém okolí různé zdroje světla • rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo pouze odráží • využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu • vyhledá hodnotu rychlosti světla • v tabulkách pro vakuum a pro další optická prostředí 	<p>Světlo</p> <ul style="list-style-type: none"> • světlo, zdroj světla • přímočaré šíření světla • rychlost světla • odraz světelného paprsku • zrcadla • lom světla na optickém rozhraní • optické čočky • rozklad světla 				

<ul style="list-style-type: none"> • využívá zákona odrazu světla na rozhraní dvou optických prostředí k nalezení obrazu v rovinném zrcadle • pokusně určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a dokáže uvést příklad jejich využití v praxi • najde pokusně ohnisko dutého zrcadla • rozhodne na základě znalostí o rychlostech světla ve dvou prostředích, zda se světlo při přechodu z jednoho prostředí do druhého bude lámat ke kolmici nebo od kolmice • rozliší pokusně spojku a rozptylku, najde pokusně ohnisko tenké spojky a určí její ohniskovou vzdálenost • dokáže popsat, z čeho jsou složeny jednoduché optické přístroje a jak se využívají v běžném životě • porozumí pojům krátkozrakost a dalekozrakost a způsobu nápravy těchto očních vad brýlemi • pokusně objasní rozklad bílého světla optickým hranolem, vysvětlí vznik duhy v přírodě 					
<ul style="list-style-type: none"> • popíše Sluneční soustavu a má představu o pohybu vesmírných tělesna základě poznatků o gravitačních silách) • odliší planetu a hvězdu • popíše hlavní součásti Sluneční soustavy (planety, měsíce, planetky, komety) • má představu, jaké děje se odehrávají na Slunci 	<p>Vesmír Sluneční soustava</p>				

Školní vzdělávací program GPJP

• objasní střídání dne a noci, ročních období a vznik jednotlivých měsíčních fází					

5.12 Zeměpis

5.12.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu zeměpis směřuje k:

- » k získávání geografických vědomostí, dovedností a návyků s ohledem na své zapojení do občanského života a prostředí, které ho obklopuje
- » rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání různých poznávacích metod
- » získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroj i geografických informací
- » pochopení územních rozdílů, zvláštností, jedinečností, ale i zákonitostí v prostorovém rozmístění geografických objektů, jevů a procesů
- » vytvoření mezipředmětových vztahů mezi geografii a ostatními vědními obory,
- » respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- » chápání zvláštností různých lidských ras, národů a kultur
- » rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- » rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování - posuzovat a porovnávat změny, jevy a procesy v místní krajině a vlastní zemi s jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku

Časové vymezení předmětu:

Dvě hodiny týdně ve všech ročnících nižšího gymnázia

Organizační vymezení předmětu:

Ve výuce se využívají následující formy a metody práce :

- » frontální výuka propojená řízeným rozhovorem s využitím demonstračních pomůcek a obrazového materiálu
- » prezentace vlastních názorů v diskusi, referátech, projektech
- » práce ve skupinách (s využitím map, odborné literatury, časopisů, internetu)
- » zeměpisné vycházky, exkurze, projekty, návštěvy v muzeu a hvězdárně

Obsah vyučovacího předmětu zeměpis je velmi úzce spjat s vyučovacími předměty :

- » fyzika , přírodopis, chemie (Člověk a příroda)
- » dějepis, výchova k občanství (Člověk a společnost)
- » matematika (Matematika a její aplikace)

- » informatika (Informační a komunikační technologie)

Ve vyučovacím předmětu zeměpis jsou realizována tato průřezová témata :

- » environmentální výchova
- » výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- » mediální výchova
- » multikulturní výchova
- » výchova demokratického občana
- » osobnostní a sociální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení

Učitel :

- » rozvíjí schopnost samostatně vyhledávat informace, třídít je a zpracovávat
- » vede žáky k používání odborné terminologie s porozuměním
- » rozvíjí schopnost zpracovat informace formou referátu nebo prezentace
- » vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě
- » vhodnou a systematickou motivací rozvíjí pozitivní vztah k učení
- » podporuje účast žáků v soutěžích , kde mají možnost srovnávat své vědomosti s jinými žáky, učí se sebehodnocení.
- » rozvíjí schopnost geograf. jevy, procesy a objekty kriticky posuzovat, porovnávat, nalézat souvislosti, samostatně formulovat logické závěry a tak vytvářet postoje k okolnímu světu

2. Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- » vede žáky k vyhledávání a kombinování informací k danému problému z různých informačních zdrojů
- » rozvíjí schopnost pochopit problém, vyhledat k němu různé informace, diskutovat o různých možnostech řešení
- » vede žáky k argumentaci, k diskusi, k obhajování vlastních výroků a postupů řešení
- » vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a konfrontuje je s praxí

3. Kompetence komunikativní

Učitel:

- » vede žáky k přesnému vyjadřování myšlenek pomocí geograf. terminologie, ke kultivovanému písemnému a ústnímu projevu
- » rozvíjí dovednost pracovat s geograf. informacemi, používat mapy, provádět situační náčrty, rozumět údajům sestavených do tabulek a grafů, používat různých textů a obrazových materiálů

- » rozvíjí schopnost odpovídat na geograf. otázky, předkládat geograf. informace ve formě ústních a písemných zpráv, doplněných mapami a nákresy
- » zadává úkoly, které žáci řeší s využitím moderní informační a komunikační technologie
- » rozvíjí schopnost komunikace (umět vyjádřit své myšlenky, obhájit svůj názor, hodnotit argumentaci jiných)
- » vede žáka k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace, k naslouchání a respektování názorů druhých

4. Kompetence sociální a personální

Učitel:

- » učí žáky pracovat ve skupinách
- » seznamuje žáky s pravidly spolupráce v týmu
- » vytváří příznivou atmosféru ve třídě a dodává žákům sebedůvěru
- » vede žáky :
- » k dodržování dohodnutých postupů
- » k utváření pocitu zodpovědnosti za své jednání
- » k hodnocení vlastních výsledků a výsledků skupiny

5. Kompetence občanské

Učitel:

- » vede žáky k vytváření osobních představ o geograf. a životním prostředí
- » rozvíjí schopnost chápat odlišnosti různých lidských ras, národů a kultur a jejich přínos pro rozvoj lidské společnosti
- » vede je k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- » rozvíjí zájem o cestování a poznávání vlasti a regionů světa s cílem chránit jedinečnost přírodních objektů a lidských výtvorů

6. Kompetence pracovní

Učitel:

- » rozvíjí individuální schopnosti, pracovat samostatně , provádět různá pozorování v terénu a vyhodnocovat je s využitím vlastních vědomostí
- » vyžaduje od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce
- » vede žáky k dodržování pravidel bezpečného chování ve volné přírodě

5.12.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Zeměpis

Ročník: 1. (prima)

Týdenní hodinová dotace: 2 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	Doporuč. počet hodin	Termín
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> Charakterizuje zeměpis (geografii) jako vědu, zná oblasti, kterými se zeměpis zabývá Umí vysvětlit význam zeměpisu pro lidskou společnost a život lidí Rozumí propojení zeměpisu a ostatních vědních oborů 	<p>Úvod do předmětu</p>	<p>Souvislost zeměpisu a ostatních vědních oborů (F, Ch, B, D, Vo, Tv, ...)</p>			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> Charakterizuje na elementární úrovni vesmír, Galaxii a sluneční soustavu a její části Ovládá základní terminologii Chápe základní procesy a děje ve vesmíru, jejich důsledky pro život na Zemi Popíše postavení Země ve vesmíru, tvar a rozměry Země 	<p>Vesmír a planeta Země</p> <ul style="list-style-type: none"> Vesmír, vývoj a poznání vesmíru Slunce a sluneční soustava Měsíc Významní astronomové a astronauti Země jako vesmírné těleso, tvar a rozměry Země, pohyby Země Důsledky pohybů Země 	<p>F – sluneční soustava, astronomické jednotky, fyzikální zákony a veličiny, současný průzkum kosmu</p> <p>Př – možnost existence života ve vesmíru, roční období, změny v přírodě</p> <p>Ch – chemické složení vesmírných těles</p> <p>D – stáří a historie poznávání</p>	<p>Návštěva místní hvězdárny</p>		

<ul style="list-style-type: none"> • Prokáže na praktických příkladech znalosti o kulatosti Země • Popíše pohyby Země, vyjmenuje jejich důsledky a hodnotí jejich vliv na praktický život na Zemi • Rozumí pojmu zeměpisná síť a lokalizuje její části • Pracuje s tematickými mapami, grafy a tabulkami 		<p>vesmíru, heliocentrická a geocentrické teorie, mocenské soupeření během studené války</p> <p>M – jednotky vzdálenosti, porovnávání velikosti a vzdálenosti vesmírných těles, geometrické tvary a tělesa</p> <p>ICT – hledání aktuálních informací na internetu</p> <p>Vo – kalendář, letopočet, režim dne</p> <p>Čj – mnohoznačnost pojmů, psaní velkých písmen</p> <p><i>Výchova k myšlení</i> <i>v evropských a globálních souvislostech</i></p> <p>Evropa a svět nás zajímá: Důsledky pohybů Země pro život lidí na Zemi</p> <p><i>Osobnostní a sociální výchova</i> Osobnostní rozvoj: Orientace v přírodě podle Slunce</p>			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje základní pojmy a umí s nimi 	<p>Čas a časová pásma</p>	<p>M – výpočet času</p> <p>D – průmyslová revoluce</p>			

<p>pracovat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Objasní příčiny rozdílného času na různých místech zeměkoule • Chápe zavedení a význam pásmového času • Pracuje s mapou časových pásem • Chápe důsledky rozdílného času na Zemi pro praktický život 		<p><i>Výchova k myšlení</i> <i>v evropských a globálních souvislostech</i></p> <p>Evropa a svět nás zajímá: Časová pásma, letní čas</p>			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pracuje se zeměpisnou sítí a zeměpisnými souřadnicemi • Ovládá základní kartografickou terminologii, umí s danými pojmy pracovat • Rozlišuje obecně- zeměpisnou (fyzicky-geografickou) mapu a tematickou mapu, zná některé tematické mapy a jejich obsah, vybírá nejvhodnější mapu pro praktické použití v různých situacích • Pracuje se školním atlasem světa, ví, k čemu slouží, co v něm najde, jak ho používat, používá rejstřík • Umí pracovat s mapou • Prakticky používá mapy i všech informací při pobytu v přírodě 	<p>Mapy a znázorňování na mapách</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zeměpisná síť, zeměpisné souřadnice • Určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti • Nadmořská výška • Měřítko a obsah map a plánů • Druhy map • Tvorba map • Orientace na mapě, práce s mapou 	<p>M – převody jednotek, přepočty měřítek, poměr délek úseček (grafického měřítko), koule, výpočet nadmořské výšky, určování úhlu pochodu</p> <p>D – historické mapy</p> <p>Vv- tvorba mapy, grafické zpracování mapy</p> <p>ICT- GPS, aktuální informace, používání digitálních map na internetu</p> <p>Tv – orientace v přírodě, pochod podle buzoly</p>			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Chápe propojení jednotlivých přírodních sfér pro fungování Země jako celku • Charakterizuje jednotlivé složky krajinné sféry a ovládá základní terminologii • Rozumí procesům probíhajících v jednotlivých složkách, vysvětluje jejich důsledky 	<p>Krajinná sféra</p> <ul style="list-style-type: none"> • Litosféra • Atmosféra • Hydrosféra • Pedosféra • Biosféra 	<p>Př – krajinná sféra s procesy v ní probíhající z hlediska biologie, člověk</p> <p>F – fyzikální děje a veličiny (teplota, tlak, hustota, změny skupenství)</p> <p>M – koule a její části, práce s grafy a tabulkami, nadmořská</p>			

<ul style="list-style-type: none"> • Pracuje s tematickými mapami • Pracuje s grafy a tabulkami 		<p>výška</p> <p>D – vznik a vývoj života na Zemi z časového hlediska</p>			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umí vysvětlit současnou situaci Afrického kontinentu v historických souvislostech • Orientuje se na mapě Afriky a lokalizuje významné geografické pojmy, se kterými se seznámí • Charakterizuje přírodní poměry a jejich význam pro život lidí • Charakterizuje společensko-ekonomickou situaci daného kontinentu, umí vysvětlit její příčiny • Lokalizuje na mapě jednotlivé regiony a státy • Charakterizuje jednotlivé regiony z hlediska přírodních i společensko-ekonomických podmínek, rozumí problematice jednotlivých regionů a diskutuje o jejich dopadech a důsledcích pro místní region i pro zbytek světa, hodnotí přínos regionů pro zbytek světa • Hodnotí začlenění a postavení daných regionů v rámci celého světa • Pracuje s grafy a tabulkami • Pracuje s tematickými mapami 	<p>Afrika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poloha, historické souvislosti • Přírodní podmínky (členitost, povrch, vodstvo, podnebí, vegetační poměry, fauna a flora, ochrana životního prostředí, přírodní problémy a rizika) • Společensko-ekonomická charakteristika (obyvatelstvo, urbanizace, hospodářství, kultura, sociální problémy) • Charakteristika jednotlivých regionů 	<p>D – dějiny afrického, amerického a evropského kontinentu (kolonizace, otroctví, objevy), význam zemědělství, vznik obchodu</p> <p>Vo – kultura původních obyvatel, mezinárodní organizace, svátky a tradice, globalizace, společenské problémy (vyspělost a chudoba států, soužití odlišných kultur a národů, války, boj o vodu, nemoci, vzdělání, lidská práva, zneužívání lidí, dětská práce), demokratický způsob řešení konfliktů, mezilidské vztahy, řešení problémů, poznávání lidí</p> <p>M- práce s grafy a tabulkami</p> <p>Př – ochrana životního prostředí, vliv osídlení na krajinu, přírodní rizika, ohrožené druhy zvířat a rostlin, podmínky života na Zemi, nerostné suroviny, podmínky pro zemědělství</p> <p>Vv, Hv - kultura</p> <p>Rv – životní styl</p>			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umí vysvětlit současnou situaci v tomto 	<p>Austrálie a Oceánie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poloha, historické 	<p>D – dějiny Austrálie a Evropy (kolonizace, objevy, zámořská</p>			

<p>regionu v historických souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se na mapě Austrálie a Oceánie a lokalizuje významné geografické pojmy, se kterými se seznámí • Charakterizuje přírodní poměry a jejich význam pro život lidí • Charakterizuje společensko-ekonomickou situaci daného kontinentu, umí vysvětlit její příčiny • Lokalizuje na mapě jednotlivé regiony, státy a teritoria • Charakterizuje jednotlivé regiony z hlediska přírodních i společensko-ekonomických podmínek, rozumí problematice jednotlivých regionů a diskutuje o jejích dopadech a důsledcích pro místní region i pro zbytek světa, hodnotí přínos regionů pro zbytek světa • Hodnotí začlenění a postavení daných regionů v rámci celého světa • Pracuje s grafy a tabulkami • Pracuje s tematickými mapami 	<p>souvislosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přírodní podmínky (členitost, povrch, vodstvo, podnebí, vegetační poměry, fauna a flora, ochrana životního prostředí, přírodní problémy a rizika) • Společensko-ekonomická charakteristika (obyvatelstvo, urbanizace, hospodářství, kultura, sociální problémy) • Charakteristika jednotlivých regionů 	<p>území)</p> <p>Vo – kultura původních obyvatel, svátky a tradice, globalizace, fungování státu, forma vlády a státní zřízení, multikulturní společnost, problematika původního obyvatelstva, mezilidské vztahy, řešení problémů, poznávání lidí</p> <p>M- časová pásma, práce s grafy a tabulkami</p> <p>Ch – využití nerostných surovin</p> <p>Př – ochrana životního prostředí, vliv osídlení na krajinu, přírodní rizika, ohrožené druhy zvířat a rostlin, podmínky života na Zemi, nerostné suroviny</p> <p>Vv, Hv - kultura</p> <p>Rv – životní styl</p>			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vymezí polární oblasti • Lokalizuje významné geografické pojmy, s kterými se seznámí • Charakterizuje přírodní poměry polárních oblastí • Jmenuje některé významné objevitele a jejich objevy • Posoudí význam a postavení Arktidy a Antarktidy • Diskutuje o významu mezinárodní politické a vědecké spolupráce při výzkumu a využívání polárních oblastí 	<p>Arktida a Antarktida</p>	<p>Př – podmínky pro život, ochrana životního prostředí, globální oteplování</p> <p>D – objevy</p> <p>Ch- využití nerostných surovin</p> <p>Vo – mezinárodní spolupráce, strategická území, vztahy mezi státy</p> <p><i>Environmentální výchova</i> využívání přírodních zdrojů,</p>			

• Pracuje s grafy, tabulkami a tematickými mapami		podmínky pro osídlení, možnost ohrožení podmínek pro život na Zemi			
---	--	--	--	--	--

Zeměpis

Ročník: 2. (sekunda)

Týdenní hodinová dotace: 2 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	Doporuč. počet hodin	Termín
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenuje některé významné mořeplavce a objevitele, jejich objevy, vysvětlí význam těchto objevů pro společnost a jejich důsledky 	<p>Objevitelé a mořeplavci</p>	<p>D – objevitelské plavby, původní obyvatelstvo, kultura původních civilizací</p>			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umí vysvětlit současné rozdělení, uspořádání a postavení Amerického kontinentu v historických souvislostech • Orientuje se na mapě Ameriky a lokalizuje významné geografické pojmy, se kterými se seznámí • Charakterizuje přírodní poměry a jejich význam pro život lidí • Charakterizuje společensko-ekonomickou situaci daného kontinentu, umí vysvětlit její příčiny • Lokalizuje na mapě jednotlivé regiony a státy • Charakterizuje jednotlivé regiony z hlediska přírodních i společensko-ekonomických podmínek, rozumí problematice jednotlivých regionů a diskutuje o jejich dopadech a důsledcích 	<p>Amerika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poloha, historické souvislosti • Přírodní podmínky (členitost, povrch, vodstvo, podnebí, vegetační poměry, fauna a flora, ochrana životního prostředí, přírodní problémy a rizika) • Společensko-ekonomická charakteristika (obyvatelstvo, urbanizace, hospodářství, kultura, sociální problémy) • Charakteristika jednotlivých regionů: <ul style="list-style-type: none"> ◦ USA a Kanada ◦ Mexiko ◦ Střední Amerika ◦ Jižní Amerika 	<p>D – dějiny amerického, evropského a afrického kontinentu</p> <p>Vo – kultura původních obyvatel, svátky a tradice, globalizace, fungování státu, forma vlády a státní zřízení, multikulturní společnost, problematika původního obyvatelstva, mezilidské vztahy, řešení problémů, poznávání lidí</p> <p>M- časová pásma, práce s grafy a tabulkami</p> <p>Ch – využití nerostných surovin</p> <p>Aj – původní názvy geografických jevů, americké reálie</p>			

<p>pro místní region i pro zbytek světa, hodnotí přínos regionů pro zbytek světa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hodnotí začlenění a postavení daných regionů v rámci celého světa • Pracuje s grafy, tabulkami a tematickými mapami 		<p>ICT – vznik a rozšíření internetu Př, Vo – problém drog Hv – americká hudba Vv- kultura a architektura</p>			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umí vysvětlit současné rozdělení, uspořádání a postavení Asijského kontinentu v historických souvislostech • Orientuje se na mapě Asie a lokalizuje významné geografické pojmy, se kterými se seznámí • Charakterizuje přírodní poměry a jejich význam pro život lidí • Charakterizuje společensko-ekonomickou situaci daného kontinentu, umí vysvětlit její příčiny • Lokalizuje na mapě jednotlivé regiony a státy • Charakterizuje jednotlivé regiony z hlediska přírodních i společensko-ekonomických podmínek, rozumí problematice jednotlivých regionů a diskutuje o jejich dopadech a důsledcích pro místní region i pro zbytek světa, hodnotí přínos regionů pro zbytek světa • Hodnotí začlenění a postavení daných regionů v rámci celého světa • Pracuje s grafy, tabulkami a tematickými mapami 	<p>Asie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poloha, historické souvislosti • Přírodní podmínky (členitost, povrch, vodstvo, podnebí, vegetační poměry, fauna a flora, ochrana životního prostředí, přírodní problémy a rizika) • Společensko-ekonomická charakteristika (obyvatelstvo, urbanizace, hospodářství, kultura, sociální problémy) • Asie – charakteristika jednotlivých regionů <ul style="list-style-type: none"> ◦ Jižní Asie ◦ Jihozápadní Asie ◦ Čína ◦ Japonsko a Korea ◦ Střední Asie a Zakavkazsko ◦ Blízký východ 	<p>D – dějiny asijského kontinentu (první civilizace, význam zemědělství, obchod, objevy)</p> <p>Vo – společenské problémy (vyspělost a chudoba států, soužití odlišných kultur a národů, války, boj o vodu, nemoci, vzdělání, lidská práva, zneužívání lidí, dětská práce), mezinárodní organizace, svátky a tradice, globalizace, demokratický způsob řešení konfliktů, mezilidské vztahy, řešení problémů, poznávání lidí</p> <p>M- čas a časová pásma, práce s grafy a tabulkami</p> <p>Př – ochrana životního prostředí, vliv osídlení na krajinu, přírodní rizika, ohrožené druhy zvířat a rostlin, podmínky života na Zemi, podmínky pro zemědělství</p> <p>Ch – využití nerostných surovin</p> <p>Vv, Hv - kultura</p> <p>Rv – životní styl</p> <p>ICT – technický pokrok</p>			

Zeměpis

Ročník: 3. (tercie)

Týdenní hodinová dotace: 2 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	Doporuč. počet hodin	Termín
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> S pomocí mapy vymezí asijský kontinent Na základě znalostí s předešlého ročníku regionálně rozdělí asijský kontinent a lokalizuje na mapě jednotlivé státy Shrne fyzicko-geografické a socioekonomické podmínky Asie a komentuje jejich dopady na život lidí 	<p>Opakování – Asie</p> <ul style="list-style-type: none"> Geografická poloha a regionální dělení Asie Významné fyzicko-geografické a socioekonomické charakteristiky asijského regionu 	<p>D – dějiny asijského kontinentu</p> <p>Př - ochrana životního prostředí, vliv osídlení na krajinu, přírodní rizika, podmínky života na Zemi, podmínky pro zemědělství</p>			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> Lokalizuje na mapě Rusko Charakterizuje fyzicko-geografické podmínky regionu a jejich význam pro život lidí Okomentuje rozdíly v rozmístění obyvatel a přírodních zdrojů v asijské a evropské části Ruska Diskutuje postavení Ruska v SNS a ve světě Zhodnotí současné vybrané socioekonomické problémy Ruska (mortalitní krize, environmentální problémy, terorismus atd.) 	<p>Rusko</p> <ul style="list-style-type: none"> Geografická poloha Ruska Fyzicko-geografická charakteristika Ruska, nerostné bohatství Socioekonomická charakteristika a postavení Ruska v SNS, Evropě a ve světě Demografická charakteristika Ruska, rozmístění obyvatel a sídel Současné problémy Ruska 	<p>D – dějiny Ruska</p> <p>Př – ochrana životního prostředí, vliv osídlení na krajinu, přírodní rizika</p> <p>Ch – využití nerostných surovin</p> <p>Vo – globální problémy lidstva, výchova k demokracii, společenské problémy, mezinárodní organizace, svátky a tradice, mezilidské vztahy, strategická území</p>			

		<p><i>Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí</i></p> <p><i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět</i></p>			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stručně charakterizuje vývoj Evropy v historických souvislostech • Vymezí s pomocí mapy hranice Evropy • Orientuje se v mapě Evropy a lokalizuje jednotlivé státy • Charakterizuje fyzicko-geografické podmínky a jejich význam pro život lidí • Lokalizuje na mapě vybrané fyzicko-geografické prvky • Charakterizuje evropský kontinent ze socioekonomického hlediska • Stručně popíše vznik, vývoj a fungování Evropské Unie • Charakterizuje obyvatelstvo Evropy z hlediska základních demografických ukazatelů • Lokalizuje na mapě hlavní centra koncentrace obyvatel a sídel 	<p>Evropa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geografická poloha Evropy, regionální rozdělení, historické souvislosti • Fyzicko-geografická charakteristika Evropy • Socioekonomická charakteristika Evropy, postavení Evropy ve světě, Evropská Unie • Demografická charakteristika Evropy, rozmístění obyvatel a sídel 	<p>D – dějiny Evropy, imperialismus a kolonialismus, technicko-vědecká revoluce, politika velmocí</p> <p>Př – ochrana životního prostředí, vliv osídlení na krajinu, přírodní rizika</p> <p>Vo – kulturní život, člověk a právo, stát a hospodářství, globální problémy lidstva, světové organizace, výchova k demokracii</p> <p>M – práce s grafy a tabulkami</p> <p>Ch – využití nerostných surovin</p> <p>ICT – technický pokrok, hledání aktuálních informací na internetu</p> <p>Rv – životní styl</p> <p>Vv, Hv – životní styl</p> <p><i>Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah</i></p>			

		<p>člověka k prostředí</p> <p><i>Multikulturní výchova – lidské vztahy, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity</i></p> <p><i>Výchova demokratického občana – principy demokracie jako formy vlády a způsob rozhodování</i></p> <p><i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané</i></p>			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje státy východní Evropy z hlediska fyzicko-geografických a socioekonomických podmínek • Vysvětlí význam těžkého průmyslu v regionu východní Evropy a na mapě lokalizuje významná průmyslová centra • Orientuje se na mapě východní Evropy a lokalizuje vybrané fyzicko-geografické prvky a centra koncentrace obyvatelstva • Zdůvodní značný vliv Ruska v regionu východní Evropy 	<p>Charakteristika jednotlivých regionů Evropy:</p> <p>Východní Evropa</p>				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje státy jihovýchodní Evropy z hlediska fyzicko-geografických a socioekonomických podmínek • Na mapě lokalizuje vybrané fyzicko-geografické prvky a významná centra koncentrace obyvatel, hospodářství a 	<p>Jihovýchodní Evropa</p>				

<p>cestovního ruchu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na pozadí historických souvislostí popíše náboženské a národnostní složení obyvatelstva Balkánského poloostrova a komentuje s tím spjaté problémy regionu 					
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje státy střední Evropy z hlediska fyzicko-geografických a socioekonomických podmínek • Na mapě lokalizuje vybrané fyzicko-geografické prvky a významná centra koncentrace obyvatel, hospodářství a cestovního ruchu • Komentuje postavení zemí střední Evropy v EU 	<p>Střední Evropa</p>				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje státy severní Evropy z hlediska fyzicko-geografických a socioekonomických podmínek • Na mapě lokalizuje vybrané fyzicko-geografické prvky a významná centra koncentrace obyvatel, hospodářství a cestovního ruchu • Vysvětlí úzký vztah mezi pobaltskými státy a Ruskem 	<p>Severní Evropa</p>				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje státy západní Evropy z hlediska fyzicko-geografických a socioekonomických podmínek • Na mapě lokalizuje vybrané fyzicko-geografické prvky a významná centra koncentrace obyvatel, průmyslu, služeb a cestovního ruchu 	<p>Západní Evropa</p>				

<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí roli zemí západní Evropy v procesu evropské integrace • Přiřadí k některým zemím západní Evropy jejich bývalé kolonie; zhodnotí současný vliv koloniálních mocností v jejich bývalých državách 					
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje státy jihozápadní Evropy z hlediska fyzicko-geografických a socioekonomických podmínek • Na mapě lokalizuje vybrané fyzicko-geografické prvky a významná centra koncentrace obyvatel, hospodářství a cestovního ruchu • Přiřadí k zemím jihozápadní Evropy jejich bývalé kolonie; zhodnotí současný vliv koloniálních mocností v jejich bývalých državách 	<p>Jihozápadní Evropa</p>				

Zeměpis

Ročník: 4. (kvarta)

Týdenní hodinová dotace: 2 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	Doporuč. počet hodin	Termín
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> Lokalizuje na mapě ČR a zhodnotí na mapě Evropy postavení ČR v Evropě a ve světě Na základě historických souvislostí popíše vývoj státního území Vysvětlí důležitost některých významných dat v české historii v kontextu s událostmi, které se staly, a komentuje jejich dopady pro český stát Jmenuje a na mapě ČR lokalizuje vybrané památky zapsané na seznamu UNESCO Uvede příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států 	<p>Česká republika</p> <p>Poloha ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> Zeměpisná poloha, rozloha, přírodní poměry a zdroje Vývoj státního území, postavení ČR v EU a ve světě 	<p>D – vývoj CSR do roku 1989, vznik ČR</p> <p>Př – ochrana přírody, geologická stavba</p> <p>M – práce s grafy a tabulkami</p> <p>Rv – životní styl</p> <p>Vv, Hv – kultura</p> <p><i>Výchova k myšlení</i> <i>v evropských a globálních souvislostech - Jsme Evropané</i></p>			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> Popíše průběh geologického vývoje ČR v období starohor, prvohor, druhohor, třetihor a čtvrtohor 	<p>Přírodní poměry ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> Geologický vývoj, nerostné suroviny Povrch – Česká vysočina, Západní Karpaty 	<p>Př – ochrana životního prostředí, vliv osídlení na krajinu, přírodní rizika, utváření zemského povrchu, geologická stavba ČR, ekologické důsledky těžby</p>			

<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí, jak vznikla ložiska černého a hnědého uhlí a lokalizuje významná centra jejich výskytu v ČR • Komentuje environmentální dopady těžby hnědého a černého uhlí • Vyjmenuje další významné nerostné suroviny ČR a s pomocí mapy je lokalizuje • Charakterizuje přírodní podmínky ČR a jejich význam pro život lidí • Zakreslí do slepé mapy významné horopisné celky, řeky, jezera, rybníky, přehradní nádrže a chráněná území ČR • Zhodnotí a vlastními slovy vyjádří, jaký by měl být přístup lidí k životnímu prostředí a dlouhodobě udržitelnému rozvoji 	<ul style="list-style-type: none"> • Podnebí, vodstvo, půdy, ochrana přírody a krajiny 	<p>nerostných surovin, ekologie – příčiny zhoršování životního prostředí, chráněná území</p> <p>M – práce s klimadiagramy</p> <p>F – atmosférické prvky</p> <p><i>Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k přírodě</i></p> <p><i>Osobnostní a sociální výchova – kreativita, kooperace a kompetice</i></p>			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popíše vývoj obyvatelstva ČR na pozadí historických souvislostí • Charakterizuje ČR z hlediska přirozené i mechanické měny • Charakterizuje národnostní a náboženské složení obyvatel ČR • Vyjmenuje a na mapě lokalizuje významná centra koncentrace obyvatel • Okomentuje věkovou pyramidu ČR • Popíše vývoj sídelní struktury a rozmístění sídel ČR 	<p>Obyvatelstvo a sídla</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní demografické charakteristiky obyvatel ČR a jejich vývoj • Národnostní a náboženská struktura obyvatel ČR • Prostorové rozmístění obyvatel ČR • Sídelní struktura a změny v sídelním systému ČR 	<p>D – vznik a vývoj měst, urbanizace</p> <p>Př – vliv osídlení na krajinu</p> <p>M – práce s grafy a tabulkami</p> <p>ČJ – nářečí</p> <p><i>Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj: národnostní menšiny, rasismus, xenofobie, naslouchání, vlastní názor</i></p>			

		<p><i>Multikulturní výchova</i> lidské vztahy: kultura a tradice</p>			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na pozadí historických souvislostí popíše vývoj hospodářství ČR před a po roce 1989 • Shrne transformační změny v hospodářství ČR po roce 1989 • Popíše odvětvovou strukturu ekonomiky ČR • Lokalizuje významná centra zemědělství, průmyslu, služeb a cestovního ruchu 	<p>Hospodářství ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hospodářský vývoj ČR, odvětvová struktura ekonomiky a její transformační změny po roce 1989 • Zemědělská výroba, lesní a vodní hospodářství • Průmysl • Doprava, spoje, služby, cestovní ruch a rekreace, zahraniční obchod 	<p>D – historie průmyslu</p> <p>Př – produkty rostlinné a živočišné výroby, fosilní paliva, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl</p> <p>Ch – využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie</p> <p>F – typy elektráren</p> <p>ICT – technický pokrok, hledání aktuálních informací na internetu</p> <p><i>Environmentální výchova - vliv hospodářství na životní prostředí: těžba, průmyslové závody, doprava, cestování</i></p> <p><i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - postavení hospodářství v rámci EU a světa, rozvoj služeb</i></p>			
<p>Žák</p>	<p>Regionální členění ČR</p>	<p>D – historie a významné</p>			

<ul style="list-style-type: none"> • S pomocí mapy rozčlení území ČR na regiony na základě administrativního dělení • Orientuje se v mapě ČR, zakreslí do slepé mapy kraje ČR • Zařadí do krajů okresy a obce s rozšířenou působností • Charakterizuje z hlediska přírodních a společensko-ekonomických podmínek jednotlivé kraje ČR • Porovná kraje ČR na základě vybraných ukazatelů • Vymezí a lokalizuje místní region • Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům 	<ul style="list-style-type: none"> • Administrativní dělení ČR – kraje, okresy, obce s rozšířenou působností, regiony NUTS • Charakteristika jednotlivých krajů: <ul style="list-style-type: none"> • Středočeský kraj • Jihočeský kraj • Plzeňský kraj • Karlovarský kraj • Ústecký kraj • Liberecký kraj • Královéhradecký kraj • Pardubický kraj • Kraj Vysočina • Jihomoravský kraj • Zlínský kraj • Olomoucký kraj • Moravskoslezský kraj • Praha – místní region 	<p>památky jednotlivých regionů</p> <p>M – práce s grafy a tabulkami</p> <p>ICT – práce s internetem, power pointem</p> <p>Rv – životní styl</p> <p>Vv, Hv – kultura</p> <p><i>Osobnostní a sociální výchova – Kreativita, Kooperace a kompetice</i></p> <p><i>Mediální výchova</i></p> <p>sběr, třídění, hodnocení údajů, srovnání regionů</p> <p><i>Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí</i></p> <p><i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - euroregiony, spolupráce v rámci EU,</i></p>			
--	---	---	--	--	--

		postavení oblasti v rámci regionu			
--	--	-----------------------------------	--	--	--

5.13 Biologie

5.13.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

Obsah předmětu Biologie obsahuje celý vzdělávací obor Biologie ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a vzdělávací oblasti Výchova ke zdraví. Dále tento předmět integruje vybrané tématické okruhy průřezového tématu Environmentální výchova a Osobnostní a sociální výchova. Praktické dovednosti si žáci doplní v nepovinném předmětu Práce s laboratorní technikou, který bude otevřen podle možnosti školy.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Biologie je vyučován v 1. - 3. ročníku s dvouhodinovou dotací ve 4. ročníku je vyučována 1 hodina.

Organizační vymezení předmětu:

Ve výuce se používají následující formy: výkladové hodiny, samostudium, práce ve skupině, prezentace vlastních názorů v diskusi, exkurze, projekty, přednášky, výstavy, přírodovědné vycházky.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení

- » Žák je motivován k celoživotnímu učení, má pozitivní vztah k učení.
- » Je schopen samostatně vyhledávat informace z různých zdrojů (literatura, časopisy, internet) a třídit je.
- » Je schopen zpracovat informace a formou referátu s nimi seznámit ostatní.
- » Žák rozumí základním termínům z biologie a umí je správně používat.
- » Žák se účastní soutěží a olympiád, konfrontuje své vědomosti s jinými žáky, učí se sebehodnocení.
- » Žák se učí poznávat přírodniny a zakládat sbírky.
- » Je veden k samostatnému domácímu zpracovávání zajímavých úkolů.

2. Kompetence k řešení problémů:

- » Žák vyhledává na přírodninách společné a rozdílné znaky a zařazuje je do systému.
- » Řeší problémová biologická témata předkládaná vyučujícím v podobě úkolů nebo formou dlouhodobých projektů či miniprojektů.
- » Žák je schopen sdělit své stanovisko ostatním žákům a v diskusi ho obhájit.
- » Žák je schopen řešit praktické úkoly při přírodovědných vycházkách.

3. Kompetence komunikativní:

- » Žáci upevňují svou schopnost komunikace během ústního zkoušení, referátů a diskuse.
- » Žáci umí používat moderní informační technologie.

4. Kompetence sociální a personální:

- » Žáci se učí pracovat ve skupině.
- » Učí se tolerovat odlišný názor.
- » Má radost ze svého úspěchu i úspěchů ostatních.

5. Kompetence občanské:

- » Žák chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy.
- » Kriticky hodnotí své chování i chování jiných lidí ve vztahu k životnímu prostředí.
- » Uvědomuje si odpovědnost člověka za zachování života na Zemi.
- » Uvědomuje si nutnost ochrany svého zdraví i zdraví ostatních občanů.
- » Odmítá rasistické názory a respektuje různorodost lidské populace.

6. Kompetence pracovní:

- » Žák je veden k pečlivé systematické práci.
- » Dodržuje přesné pracovní postupy a dbá na bezpečnost práce.

5.13.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Biologie

Ročník: 1. (prima)

Týdenní hodinová dotace: 2 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby:		Doporuč.	
		mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	počet hodin	Termín
Žák <ul style="list-style-type: none"> rozliší základní projevy živých organismů popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel třídí organismy (a zařadí je) do říší, bezobratlé do kmenů objasní princip výživy rostlinné a živočišné buňky, fotosyntéza, dýchání Vysvětlí význam a nebezpečí bakterií pro člověka 	Obecná biologie <ul style="list-style-type: none"> Rozmanitost a projevy života; výživa, dýchání rozmnožování, reakce na podněty. Základní struktura života – buňka, orgány, orgánové soustavy; organismy jednobuněčné a mnohobuněčné Viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití 	Chemie – princip fotosyntézy <i>Environmentální výchova</i> <i>Osobnostní a sociální výchova</i>			
Žák <ul style="list-style-type: none"> připraví preparát kvasinky, mikroskopuje uvede význam kvasinek a jejich praktické využití rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby a porovná je podle 	Biologie hub <ul style="list-style-type: none"> Houby – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami Lišejníky – stavba, výskyt, význam. 	<i>Environmentální výchova</i> <i>Osobnostní a sociální výchova</i>			

<p>charakteristických znaků</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovná různé způsoby výživy hub, jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích • objasní funkci a význam soužití dvou organismů ve stélce lišejníků 					
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpozná podle charakteristických znaků jednobuněčné řasy – zelenivka, krásnoočka • uvede příklad mnohobuněčných řas a objasní obecnou představu vzniku mnohobuněčných organismů 	<p>Biologie rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> • systém rostlin – poznávání daných zástupců běžných druhů řas • význam rostlin 	<p><i>Environmentální výchova</i></p> <p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p>			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpozná významné zástupce prvoků • objasní způsob života některých prvoků (trypanozóma, krvíkavka), jejich význam • porovná vnitřní a vnější stavbu bezobratlých živočichů, vysvětlí funkce jednotlivých orgánových soustav • rozlišuje a porovná podle diakritických znaků jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • vysvětlí význam živočichů v přírodě • připraví senný nálev, mikroskopuje 	<p>Biologie živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> • vývoj a systém bezobratlých živočichů – významní zástupci žahavců, ploštěnců, hlístic, měkkýšů, kroužkovců, členovců • rozšíření, význam živočichů a projevy jejich chování • stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, orgánové soustavy, rozmnožování 	<p><i>Environmentální výchova</i></p> <p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p>			
<p>Žák</p> <p>systematizuje získané poznatky a třídí dle vlastních potřeb</p>	<p>Shrnutí a opakování učiva</p>			3	

Biologie

Ročník: 2. (sekunda)

Týdenní hodinová dotace: 2 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	Doporuč. počet hodin	Termín
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • mikroskopuje rostlinné buňky, vysvětlí význam prùdùchù • vysvětlí význam pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti, znalosti využije při množení pokojových rostlin 	<p>Obecná biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní struktura života – buňky, pletiva, orgány, orgánové soustavy • rozmnožování 	<p><i>Environmentální výchova</i></p> <p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p>			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a odvodí na základě jeho pozorování jeho uspořádání od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům • Uvede příklady funkcí jednotlivých orgánů • Vysvětlí princip základních rostl. fyziolog. procesů • Rozlišuje podle diakritických znaků základní systemat. skupiny rostlin a určuje základní zástupce podle klíče a atlasu 	<p>Biologie rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) • Fyziologie rostlin – princip fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování • Systém rostlin – poznávání a zařazování rostlin běžných druhů řas, mechů, kaprad'orostů, nahosemenných a krytosemenných rostlin 	<p><i>Environmentální výchova</i></p> <p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p>			

<ul style="list-style-type: none"> • Odvodí na základě zkušeností z pozorování přírody závislost a přizpůsobení rostlin podmínkám • Zhotoví herbář 					
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovná vnější a vnitřní stavbu živočichů a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů • rozlišuje a porovnává podle diakritických znaků jednotlivé skupiny živočichů (obratlovců), určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • objasní způsob života živočichů a přizpůsobení danému prostředí • vysvětlí význam živočichů v přírodě • pozoruje vejce, ptačí pero a rybí šupinu 	<p>Biologie živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin obratlovců (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci) • stavba těla, stavba a funkce jednotlivých orgánů a orgánových soustav • Rozšíření, význam a ochrana živočichů 	<p><i>Environmentální výchova</i></p> <p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p>			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • systematizuje získané poznatky a třídí dle vlastních potřeb 	<p>Shrnutí a opakování učiva</p>			<p>3</p>	

Biologie

Ročník: 3. (tercie)

Týdenní hodinová dotace: 2 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata		Doporuč.	
		Poznámky	počet hodin	Termín	
Žák <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem genetika, gen, proměnlivost, chromozom. graficky zakreslí pohlavní rozmnožování (dědičnost s úplnou a neúplnou dominancí). vysvětlí princip přenosu dědičných vlastností. vysvětlí využití genetiky v šlechtitelství, chovatelství, kriminalistice. 	Obecná biologie <ul style="list-style-type: none"> geny, genetika. rozmnožování organismů. J. G. Mendel. proměnlivost a dědičnost. 	<i>Environmentální výchova</i> <i>Osobnostní a sociální výchova</i>			
Žák <ul style="list-style-type: none"> popíše kostru a orgánové soustavy vybraných savců. porovná kostry a orgánové soustavy savců s kostrami a orgánovými soustavami ryb, plazů, ptáků. vyhledá v atlase a určí nejčastější savce ČR pozná kriticky ohrožené savce světa. vyhledá samostatně literaturu, vypracuje z ní výpisky, připraví si 	Biologie živočichů <ul style="list-style-type: none"> přizpůsobení savců prostředí, získávání potravy, vzájemné vztahy. stavba kostry a vnitřních orgánů savců na příkladu kočky domácí. kriticky ohrožené druhy savci ČR savci jednotlivých světových biomů 	<i>Environmentální výchova</i> <i>Osobnostní a sociální výchova</i>			

<p>referát</p> <ul style="list-style-type: none"> • zařadí k jednotlivým světovým biomům typické savce • dokáže vyprávět o životě vybraných druhů savců, jejich přizpůsobování prostředí, o jejich výživě. 					
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše stavbu kosterní a svalové soustavy • určí základní kosti lebky, trupu končetin. • složí jednotlivé modely kostí do funkčních celků (lopatka + klíční kost, stehenní kost + pánev). • provede jednoduché cviky proti bolestem páteře, prevence ploché nohy • provede předlékařskou 1. pomoc při zlomeninách. • popíše srdce a jeho části, největší tepny a žíly. • vysvětlí funkci oběhové soustavy • vysvětlí funkci červených krvinek, bílých krvinek a krevních destiček, dokáže tato tělíska odlišit (práce s mikroskopem) a nakreslit • zná princip zástavy krvácení umí ošetřit krvácivé zranění • umí poskytnout první pomoc při zástavě srdce a dechu • popíše základní orgány dýchací soustavy, vysvětlí jejich funkci. • popíše některá onemocnění DS (chřipka, TBC, astma), vysvětlí princip 	<p>Biologie člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> • opěrná a pohybová soustava (stavba a funkce). • předlékařská první pomoc při zlomeninách. • péče o zdravou kostru a svaly. • funkce červených krvinek, bílých krvinek a krevních • krvácení, ošetření krvácejícího poranění • oběhová soustava (stavba a funkce). • imunita, transfuze, krevní skupiny. • zástava krvácení. • civilizační choroby (prevence). • první pomoc při zástavě srdce. • mikroskopování krevního roztěru. • dýchací soustava (stavba a funkce). • umělé dýchání při zástavě dechu. • trávicí soustava (stavba a funkce). • přeměna látek a energií. • racionální výživa, zdravý životní styl • vylučovací soustava (stavba a funkce). • rozmnožovací soustava (stavba a funkce). • odpovědné rodičovství. • nebezpečí pohlavních chorob, AIDS. • ontogenetický vývoj, puberta. 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopnosti poznávání</p> <p><i>Environmentální výchova</i></p> <p>Vztah člověka k prostředí</p>	<p>Exkurze Hrdličkovo muzeum Praha</p>		

<p>kapénkové infekce</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše základní orgány trávicí soustavy a jejich funkci • popíše stavbu trvalého a mléčného chrupu • vysvětlí vliv výživy a ústní hygieny na zdravotní stav chrupu • vyjmenuje zásady racionální výživy • zná potravinové zdroje vitamínů A, D, E, K, B, C a choroby z jejich nedostatku • vysvětlí význam zdravého životního stylu (pohybové aktivity, zdravé výživy, duševní hygieny) jako prevenci civilizačních onemocnění • popíše základní orgány vylučovací a rozmnožovací soustavy, vysvětlí jejich funkci • dodržuje zásady hygieny orgánů vylučovací soustavy a pohlavních orgánů, dívky zejména v období menstruace • vysvětlí rizika nechráněného pohlavního styku, popíše příznaky nejčastějších pohlavně přenosných chorob • umí vyhledat lékaře specialistu • stručně rozliší jednotlivá období ontogenetického vývoje. • popíše stavbu a funkci kůže • umí chránit kůži před poškozením (opalování - UV) • prozkoumá své otisky prstů • stručně popíše stavbu a funkci orgánů nervové soustavy 	<ul style="list-style-type: none"> • kůže, nebezpečí poškození. • řídicí soustavy (nervová a hormonální) - stavba a funkce. • hormony. • smyslová soustava • pozorování činnosti oka. • nemoc, vstupní brány nemoci. • nakažlivé nemoci, prevence, epidemie, karanténa. • vlivy kouření, stresu na lidský organismus. • úrazy, první pomoc. 				
---	--	--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • nakreslí a popíše neuron • uvědomuje si negativní dopad alkoholu a drog na činnost nervové soustavy (zejm. mozečku) • vyvodí vztah mezi nervovou a hormonální soustavou • popíše funkci základních hormonů, vyvodí poruchy z jejich nedostatku/přebytku. • popíše základní části oka, ucha, vysvětlí jejich funkci. • zjistí pokusem existenci slepé skvrny v oku a zornicového reflexu • pozoruje jazyk a chuťové pohárky, zjistí jejich nerovnoměrné rozmístění • popíše činnost čichového ústrojí. • objasní pojmy infekce, obranyschopnost, očkování, epidemie, karanténa. • zachovává zásady prevence různých onemocnění • vyhledá samostatně informace o onemocnění vybraných soustav, o důsledcích kouření, zpracuje je, seznámí s problematikou spolužáky. 					
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • systematizuje získané poznatky a třídí dle vlastních potřeb 	<p>Shrnutí a opakování učiva</p>			<p>3</p>	

Biologie

Ročník: 4. (kvarta)

Týdenní hodinová dotace: 1 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby:		Doporuč.	
		mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	počet hodin	Termín
Žák <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka. • diskutuje o názorech na vznik člověka (stvoření x vývoj). • vyhledá publikace s názory na vznik života. • připraví referát. 	Biologie člověka <ul style="list-style-type: none"> • vznik a vývoj člověka (fylogeneze). • názory na vznik člověka. • živočišný předchůdce, australopiték, Homo erectus, Homo habilis, Homo sapiens, Homo sapiens sapiens 	<i>Environmentální výchova</i> <i>Osobnostní a sociální výchova</i>			
Žák <ul style="list-style-type: none"> • diskutuje o základních názorech na vznik Země a složení vesmíru. • popíše stavbu Země (jádro, plášť, kůra). • vysvětlí pojmy: geologie, mineralogie, petrologie, paleontologie • vysvětlí rozdíl mezi minerálem a horninou. • určí základní fyzikální a chemické vlastnosti nerostu • určí nejběžnější druhy minerálů. • pracuje s klíči pro určování minerálů. 	Neživá příroda <ul style="list-style-type: none"> • planeta Země, vznik, stavba, vývoj. • geologické vědy. • nerosty, fyzikální a chemické vlastnosti, třídění. • vyvřelé, přeměněné, usazené horniny. • utváření zemského povrchu, vnitřní a vnější geologické děje, zvětrávání, pohyby kontinentů. • pedologie, vznik, typy půd a půdních organismů. • geologická stavba České republiky 	<i>Environmentální výchova</i> <i>Osobnostní a sociální výchova</i>			

<ul style="list-style-type: none"> • zhotoví mikroskopický preparát štěpnosti nerostu, mikroskopuje. • určí běžné druhy hornin (zejména z okolí) a vysvětlí jejich původ. • vysvětlí původ zemětřesení a sopečné činnosti, vyhledá potřebné údaje, připraví referát. • chápe vzájemnou propojenost vnitřních a vnějších geologických dějů. • vysvětlí vlivy zemské přitažlivosti, vody, větru, člověka na utváření zemského povrchu. • vysvětlí pojmy zvětrávání, krasové jevy, zlom, vrásnění, pokles. • rozliší některé typy půd a objasní jejich vznik. • určí a zařadí některé půdní organismy. • pracuje s geologickou mapou České republiky. • zakreslí místa výskytu významných hornin a nerostných surovin v České republice do geologické mapy. • stručně charakterizuje jednotlivé geologické éry, vývoj organismů. Připraví referát. • diskutuje o názorech na vznik života. • pracuje se zkamenělinami a modely zkamenělin, určuje podle atlasů, zakreslí, zařadí organismy do systému. 	<p>(Český masív, Karpatská soustava), suroviny, ekologické důsledky těžby.</p> <ul style="list-style-type: none"> • paleontologie, vznik života, vývoj organismů. 				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem ekologie, ekosystém • popíše různé potravní řetězce různých biomů • popíše změny v přírodě vyvolané 	<p>Základy ekologie</p> <ul style="list-style-type: none"> • organismy a prostředí – vzájemné vztahy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému • přirozené změny v přírodě a změny 	<p><i>Environmentální výchova</i></p> <p>Ekosystémy</p> <p>Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního</p>			

<p>člověkem, objasní jejich důsledky pro kvalitu životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • navrhne způsoby, jak se aktivně podílet na zlepšení stavu životního prostředí • efektivně třídí odpady • vyhledá informace o globálních ekologických problémech současného světa, zaujme k nim stanovisko 	<p>vyvolané člověkem.</p> <ul style="list-style-type: none"> • příčiny zhoršování životního prostředí, možná náprava • chráněná území 	<p>prostředí</p> <p>Vztah člověka k prostředí</p>			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • systematizuje získané poznatky a třídí dle vlastních potřeb 	<p>Shrnutí a opakování učiva</p>				

5.14 Chemie

5.14.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět **Chemie** je jedním z vyučovacích předmětů ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě, rozvíjení dovedností experimentovat, vyvozovat z experimentů závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat.

Časové vymezení předmětu:

Předmět **Chemie** je vyučován ve 3. a 4. ročníku s dvouhodinovou dotací

Organizační vymezení předmětu:

Ve výuce se používají následující formy: výkladové hodiny, samostudium, práce ve skupině, prezentace vlastních názorů v diskusi, exkurze, projekty, přednášky, výstavy

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení

- » učí žáky různým metodám poznávání přírodních procesů, vlastností a jevů
- » učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- » podporuje používání výpočetní techniky
- » umožňuje žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- » učí žáka správně zaznamenat a zdokumentovat experiment

2. Kompetence k řešení problémů

- » učí předcházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů
- » učí poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- » učí základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů
- » učí rozvíjet schopnosti objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- » podporuje netradiční (originální) způsoby řešení problémů
- » podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- » podporuje využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů
- » učí, jak některým problémům předcházet

3. Kompetence komunikativní

- » vede k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- » učí žáka stručně, přehledně i objektivně sdělovat výsledky svých pozorování a experimentů
- » vede žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořeným logickými argumenty
- » podporuje přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem

4. Kompetence sociální a personální

- » vede žáky ke spolupráci ve skupině a ke společnému hledání řešení problému
- » učí žáky kriticky hodnotit práci skupiny, svou práci i práci ostatních členů skupiny
- » podporuje vzájemnou pomoc žáků
- » učí žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky a mezi žáky a učiteli

5. Kompetence občanská

- » společně s žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- » vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- » předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- » vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)

6. Kompetence pracovní

- » vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- » vyžaduje dodržování vymezených pravidel / povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- » zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

5.14.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Chemie

Ročník: 3. (tercie)

Týdenní hodinová dotace: 2 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	Doporuč.	
				počet hodin	Termín
Žák <ul style="list-style-type: none"> zařadí chemii mezi přírodní vědy uvede, čím se chemie zabývá rozlíší fyzikální tělesa a látky rozpozná u běžně známých dějů, zda dochází k přeměnám látek uvede příklady chemické výroby ve svém okolí, zhodnotí význam i případná rizika pro společnost a pro obyvatele v okolí chemických závodů 	Úvod do chemie <ul style="list-style-type: none"> vymezení předmětu chemie látky a tělesa chemické děje chemická výroba 	<i>Enviromentální výchova</i> Vztah člověka k prostředí <i>Osobnostní a sociální výchova</i> Rozvoj poznání			1.Q
Žák <ul style="list-style-type: none"> uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek rozlíší známe látky podle jejich různých vlastností rozpozná skupenství látek a jejich změny vyhledá v tabulkách (u vybraných látek) hodnoty hustoty, teploty varu a orientuje se v jejich hodnotách 	Vlastnosti látek <ul style="list-style-type: none"> vlastnosti látek barva, skupenství, rozpustnost ve vodě, kujnost, tepelná a elektrická vodivost, hustota změny skupenství tání, tuhnutí vypařování, sublimace 				

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> vede zásady bezpečné práce v chemické pracovně, poskytne a přivolá první pomoc při úrazu (poleptání, popálení, pořezání) 	<p>Bezpečnost při experimentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> zásady bezpečné práce v laboratoři první pomoc při úrazu v laboratoři (poleptání, popálení, pořezání) 	<p>Člověk a zdraví</p>			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> rozliší směsi a chemické látky rozliší různorodé a stejnorodé směsi rozliší suspenzi, emulzi, pěnu, dým a mlhu a uvede jejich příklady z běžného života uvede příklad skupenství směsí vypočítá složení roztoků, použije správně pojmy rozpuštěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost, koncentrovanější, zředěnější, nasycený 	<p>Směsi</p> <ul style="list-style-type: none"> různorodé a stejnorodé (roztoky) složky směsi složení roztoků hmotnostní zlomek 				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> vypočítá složení roztoků (hmotnostní zlomek) na příkladech vysvětlí vlivy ovlivňující rozpouštění látek 	<p>Složení roztoků</p>	<p>M – výpočty, jednoduché rovnice</p>			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> pojmenuje různé druhy vody (uvede příklady výskytu a použití) objasní výrobu pitné vody a úpravu odpadní vody uvede vztah mezi činností člověka a znečištěním vody navrhne opatření a způsoby likvidace znečištění specifikuje zdravotní rizika plynoucí ze znečištění 	<p>Voda</p>	<p><i>Environmentální výchova</i> Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Bi, Z – koloběh vody v přírodě</p>			<p>2.Q</p>
<ul style="list-style-type: none"> Vyjmenuje hlavní složky čistého vzduchu uvede příklady znečištění vzduchu 	<p>Vzduch</p>	<p><i>Environmentální výchova</i> Lidské aktivity a problémy</p>			

<ul style="list-style-type: none"> • uvede vztah mezi činností člověka a znečišťováním vzduchu • objasní pojmy: smog, teplotní inverze, ozónová díra • navrhne opatření k zlepšení stavu ovzduší a posoudí návrhy druhých • vyvodí obecné závěry z důsledků znečištění vody a ovzduší 		<p>životního prostředí</p> <p>Vztah člověka k prostředí</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • Popíše stavbu atomů • objasní vztahy mezi počty protonů, elektronů • používá PSP k uvedení vztahu mezi zařazením prvku a stavbou atomu, najde princip uspořádání PSP • vyvodí obecné závěry o vlastnostech prvků podle postavení v PSP 	<p>Částicové složení látek</p>	<p>F - atom</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • vyvodí obecné závěry o vlastnostech prvků podle postavení v PSP • uvede český a latinský název a značku vybraných prvků • určí výskyt, výrobu, vlastnosti a použití : H, O, N, vzácné plyny • rozumí pojmům: kovy, nekovy, polokovy • určí výskyt, výrobu, vlastnosti a použití: kovů, C, S, P, Si • definuje rozdíl mezi prvkem a sloučeninou • určí počet atomů a prvků ve vzorci sloučeniny 	<p>Prvky</p>				
<ul style="list-style-type: none"> • objasní pojmy elektronegativita a chemická vazba, uvede mezi nimi vztah, rozhodne typ vazby ve sloučenině 	<p>Chemická vazba</p>				
<ul style="list-style-type: none"> • Pojmenuje v chemické rovnici výchozí látky a produkty 	<p>Chemická reakce Klasifikace chemických reakcí</p>				

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojmy slučování a rozklad dokáže zapsat jednoduché chemické rovnice (hoření, slučování prvků, ...) 					
<ul style="list-style-type: none"> Najde halogeny v PSP porovná vlastnosti a použití halogenů ve vztahu k postavení v PSP uvede chem. značky halogenů zapiše vzorce halogenidů a vzorce halogenidů pojmenuje rozlíší jednotlivé skupiny halogenid porovná vlastnosti a použití vybraných halogenidů 	Halogeny a halogenidy	<i>Environmentální výchova</i> Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí			
<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí pojem oxid používá pravidla názvosloví oxidů k zápisu vzorců a pojmenování vzorců porovná vlastnosti a použití vybraných oxidů 	Oxidy				
<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí pojem sulfid používá pravidla názvosloví sulfidů k zápisu vzorců a pojmenování vzorců porovná vlastnosti a použití vybraných sulfidů 	Sulfidy				
<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí pojem hydroxid používá pravidla názvosloví hydroxidů k zápisu vzorců a pojmenování vzorců porovná vlastnosti a použití vybraných hydroxidů zvládne provést první pomoc při poleptání hydroxidy 	Hydroxidy	<i>Environmentální výchova</i> Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Bi – první pomoc			
<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí pojem kyselina používá pravidla názvosloví kyselin k zápisu vzorců a pojmenování vzorců porovná vlastnosti a použití vybraných 	Kyseliny	<i>Environmentální výchova</i> Lidské aktivity a problémy životního prostředí			

<p>hydroxidů</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládne provést první pomoc při poleptání kyselinou 		<p>Vztah člověka k prostředí</p> <p>Bi – první pomoc</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojmy: kyselost a zásaditost • načrtne stupnici pH a orientuje se na ní • používá pH-papírky k měření a na základě naměřeného rozhodne, zda je látka kyselá nebo zásaditá povahy • porovná pH předložených látek • vysvětlí vznik kyselých dešťů, posoudí jejich vliv na životní prostředí, navrhne opatření k jejich předcházení 	<p>Kyselost a zásaditost roztoků</p>				
<ul style="list-style-type: none"> • Definuje neutralizaci, uvede příklad reaktantů a produktů • navrhne využití neutralizace v praxi 	<p>Neutralizace</p>				
<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí pojem sůl • používá pravidla názvosloví solí k zápisu vzorců a pojmenování vzorců • porovná vlastnosti a použití vybraných solí 	<p>Soli</p>	<p>Bi – soli v přírodě</p>			

Chemie

Ročník: 4. (kvarta)

Týdenní hodinová dotace: 2 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	Doporuč.	
				počet hodin	Termín
	Opakování učiva tercie				
Žák <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojmy oxidace a redukce určí, které ze známých reakcí patří mezi redoxní reakce popíše princip výroby železa a oceli vysvětlí pojem koroze, uvede příklady činitelů ovlivňujících jejich rychlost, uvede způsoby ochrany ocelových výrobků před korozi předpoví vliv různých činitelů na průběh koroze rozliší podstatu galvanických článků a elektrolýzy a uvede příklady jejich praktického využití 	Redoxní reakce <ul style="list-style-type: none"> oxidace a redukce výroba železa a oceli galvanický článek elektrolýza koroze 	<i>Environmentální výchova</i> Lidské aktivity a problémy životního prostředí			1.Q
Žák <ul style="list-style-type: none"> rozliší, které ze známých reakcí jsou exotermické a které endotermické uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv, popíše jejich vlastnosti a zhodnotí jejich využívání posoudí vliv spalování různých paliv (včetně motorových paliv) na životní prostředí 	Energie a chemická reakce <ul style="list-style-type: none"> – exotermické a endotermické reakce – obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie – fosilní paliva (uhlí, ropa, zemní <ul style="list-style-type: none"> plyn) – průmyslově vyráběná paliva 	<i>Environmentální výchova</i> Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Bi - ekologie			2.Q

<ul style="list-style-type: none"> • rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie • rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s těmito látkami • uvede, jak postupovat při vzniku požáru, zná tel. číslo pro přivolání hasičů, poskytne první pomoc při popáleninách 		Bi - výchova ke zdraví			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozliší anorganické a organické sloučeniny • rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a jejich použití • vyhledá a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu 	<p>Uhlovodíky</p> <ul style="list-style-type: none"> • alkany, alkeny, alkiny, areny (methan, ethan, propan, butan, ethylen, benzen, naftalen) • průmyslové zpracování ropy 	<p><i>Environmentální výchova</i></p> <p>Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>Vztah člověka k prostředí</p>			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem deriváty • rozliší a uvede zástupce nejjednodušších derivátů uhlovodíků • uvede příklad jejich vlastností, použití a zdrojů • rozliší reaktanty a produkty esterifikace • klasifikuje esterifikaci jako další typ chemické reakce • objasní pojem fotosyntéza • rozliší výchozí látky, produkty a podmínky fotosyntézy • rozliší sacharidy, tuky, bílkoviny, vitamíny, uvede příklady jejich zdrojů pro člověka • přiřadí produkty k biochemickému zpracování bílkovin, tuků, sacharidů v těle člověka • klasifikuje potraviny z hlediska 	<p>Deriváty</p> <ul style="list-style-type: none"> • Halogenderiváty • Alkoholy • Karbonylové sloučeniny • Organické kyseliny • Estery <p>Fotosyntéza a přírodní sloučeniny</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sacharidy • Tuky • Bílkoviny 	<p><i>Environmentální výchova</i></p> <p>Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>Vztah člověka k prostředí</p>			

uznávaných zásad zdravé výživy					
Žák <ul style="list-style-type: none"> • určí plasty • uvede příklad použití a vlastností plastů • posoudí vliv používání plastů na životní prostředí • uvede příklady použití a vlastností syntetických vláken • provede rozbor výhod a nevýhod použití přírodních a syntetických vláken 	Plasty Syntetická vlákna	<i>Environmentální výchova</i> Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí			
Žák <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady chemických reakcí • používá pojmy reaktanty a produkty • vysvětlí zákon zachování hmotnosti, použije ho při řešení úloh • vyčíslí jednoduchou chem. reakci • definuje látkové množství • vypočítá molární hmotnost sloučeniny • vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu • definuje rychlost chem. reakcí • na příkladech vysvětlí ovlivnění rychlosti chem. reakcí • aplikuje pojem biokatalyzátory • rozliší redoxní reakce • na konkrétních příkladech popíše princip elektrolýzy • popíše princip výroby železa a oceli • vysvětlí princip koroze a navrhne způsob ochrany • popíše galvanický článek a akumulátor, objasní použití v praxi • určí druh reakce z hlediska tepla 	Chemické reakce <ul style="list-style-type: none"> • Zákon zachování hmotnosti • Faktory ovlivňující rychlost chem. reakcí • Redoxní reakce • Elektrolýza a její průmyslové využití • Výroba železa a oceli • Koroze • Chem. zdroje elektr. energie • Exotermické a endotermické reakce • Hořlaviny • Paliva 				

<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje znalosti o principech hašení požárů • rozhodne o vhodnosti hasících prostředků při řešení modelových situací z praxe • objasní význam tříd nebezpečnosti hořlavin • uvede zásady bezpečné práce s nimi • rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje paliv • zhodnotí z hlediska životního prostředí fosilní a vyráběná paliva • vysvětlí výhody a nevýhody alternativních zdrojů energie					
---	--	--	--	--	--

5.15 Laboratorní práce z přírodních věd

5.15.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

Povinný předmět Laboratorní práce přírodních věd doplňuje a hlouběji rozvíjí teoretické poznatky získané během výuky v hodinách přírodních věd. Cvičení jsou vedena, aby prolínala s učivem fyziky, matematiky, výpočetní techniky, biologie a přinášela základy k chemii.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Laboratorní práce přírodních věd je vyučován v 1. - 4. ročníku s hodinovou dotací. Pro časovou náročnost pokusů probíhá vyučování dvouhodinově vždy jednou za dva týdny a třída je dělena.

Organizační vymezení předmětu:

Ve výuce se používají následující formy: výklad, samostatná práce, práce ve skupině, výstavy, exkurze, vycházky s pozorováním a osvojování praktických dovedností při laboratorní práci.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení

- » Žák je motivován k celoživotnímu učení.
- » Je schopen samostatně vyhledávat informace z různých zdrojů (odborná literatura, časopisy, internet) a třídit je.
- » Žák rozumí základním termínům z oboru přírodních věd a umí je správně používat.
- » Žák se učí poznávat základní souvislosti, zaznamenávat je a zakládat sbírky.
- » Je veden k samostatnému domácímu zpracovávání zadaných úkolů.

2. Kompetence k řešení problémů:

- » Žák vyhledává společné a rozdílné znaky a zařazuje je do systému.
- » Řeší problémová témata předkládaná vyučujícím v podobě úkolů.
- » Žák je schopen řešit praktické úkoly při vycházkách.

3. Kompetence komunikativní:

- » Žák si upevňuje svou schopnost komunikace během skupinové práce v terénu.

4. Kompetence sociální a personální:

- » Žák se učí pracovat ve skupině.

- » Učí se tolerovat odlišný názor.
- » Má radost ze svého úspěchu i úspěchů ostatních.

5. Kompetence občanské:

- » Žák chápe základní ekologické souvislosti a enviromentální problémy.
- » Kriticky hodnotí své chování i chování jiných lidí ve vztahu k životnímu prostředí.
- » Uvědomuje si nutnost ochrany svého zdraví.

6. Kompetence pracovní:

- » Žák je veden k pečlivé systematické práci.
- » Dodržuje přesné pracovní postupy a dbá na bezpečnost práce.

5.15.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Laboratorní práce z přírodních věd

Ročník: 1. (prima)

Týdenní hodinová dotace: 1 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	Doporuč.	Termín
				počet hodin	
Žák <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí zásady bezpečné práce a laboratorní odborné učebny prokáže znalost tel. čísel : ZS, PČR, HZS a zvládne přivolat pomoc vysvětlí zásady první pomoci při úrazu v laboratoři 	1. cvičení <ul style="list-style-type: none"> Laboratorní řád První pomoc 	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> Bi, Ch		2	září
Žák <ul style="list-style-type: none"> uvede příklady fyzikálních veličin, správně použ. pojem fyz. veličina používá normalizovaného písma vede laboratorní deník, prokáže znalost jeho vedení 	2. cvičení <ul style="list-style-type: none"> Fyzikální veličiny a jejich měření Normalizované písmo Laboratorní protokol 	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> M, F		2	září
Žák- <ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje různé druhy měřidel změří délku růz. těles i nepravid. vypočítá aritmetický průměr převádí jednotky délky 	3. cvičení <ul style="list-style-type: none"> Měření délky 	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> M, F		2	

					říjen
Žák	4. cvičení	<i>Osobnostní a sociální výchova</i>			
<ul style="list-style-type: none"> popíše jednotl. části lab. vah vyjmenuje typy vah změří hmotnost různých těles převádí jednotky hmotnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Měření hmotnosti 	M, F		2	říjen
Žák	5. cvičení	<i>Osobnostní a sociální výchova</i>			
<ul style="list-style-type: none"> změří čas ,převádí jednotky času uvede vztah mezi rychlostí, dráhou a časem převádí jednotky rychlosti vypočítá rychlost tělesa vypočítá průměrnou rychlost 	<ul style="list-style-type: none"> Měření času a rychlosti 	M, F		2	listopad
Žák	6. cvičení	<i>Osobnostní a sociální výchova</i>			
<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje laboratorní sklo a nádoby k měření objemu vysvětlí zkratku In a Ex změří objem různých těles převádí jednotky objemu 	<ul style="list-style-type: none"> Měření objemu 	M, F		2	listopad
Žák	7. cvičení	<i>Osobnostní a sociální výchova</i>			
<ul style="list-style-type: none"> uvede vztah pro výpočet hustoty převádí jednotky hustoty najde v tabulkách hustotu různých látek vypočítá hustotu tělesa z naměřených hodnot 	<ul style="list-style-type: none"> Hustota a její měření, výpočty hustoty 	M, F		2	prosinec
Žák	8. cvičení	<i>Osobnostní a sociální výchova</i>			
<ul style="list-style-type: none"> odečte rozsah jednotlivých siloměrů změří sílu pomocí siloměru převádí jednotky síly 	<ul style="list-style-type: none"> Síla a její měření 	M, F		2	leden
Žák	9. cvičení	<i>Osobnostní a sociální výchova</i>	Mikroskop a pomůcky		

<ul style="list-style-type: none"> • Popíše jednotlivé části mikroskopu • Dokáže zachytit světlo do mikroskopu, vyhledat pozorovaný objekt a zaostřovat • Nakreslí pozorovaný objekt 	<ul style="list-style-type: none"> • Seznámení s mikroskopem 	Bi, Vv	<p>k mikroskopování</p> <p>Pozorování trvalých preparátů</p> <p>Zásady kresby preparátů</p>	2	leden
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytvoří dočasný preparát • Správně používá podložní a krycí sklíčka – Chápe význam jemného proostřování • preparátu pro prostorovou představivost 	<p>10. cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dočasné preparáty 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Bi, Vv</p>	<p>Tvorba dočasného preparátu</p> <p>Pozorování jednoduchých rostlinných materiálů např. pokožka cibule, zrněnka</p> <p>Prostor- pozorování – proostřování</p> <p>Kresby preparátů</p>	2	únor
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytvoří dočasný preparát • Pozoruje vrstvu buněk a zakreslí 	<p>11. cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pokožka rostlin 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Bi, Vv</p>	<p>Pozorování pokožkových buněk a rostl. průduchu např. cibule, pokojové rostl.</p> <p>Přímé pozorování dočasného preparátu pokožky</p> <p>Obtisková metoda (lakem)</p>	2	únor
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozliší rozdíl mezi škrobem a cukrem • Jmenuje potraviny významné obsahem vitamín A a D 	<p>12. cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Látkové složení těl 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Bi, Ch</p>	<p>Důkaz škrobů</p> <p>Důkaz cukrů</p> <p>Důkaz vitamínů A, C</p>	2	březen
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyzkouší si práci s laboratorním sklem, zejména přesné odměřování roztoků odměrným válcem 	<p>13. cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asimilační barviva 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Bi, F, Ch</p>	<p>Příprava roztoku chlorofylu</p> <p>Dělení roztoku chlorofylu</p> <p>Důkaz chlorofylu v Červených listech</p>	2	březen
<p>Žák-</p> <ul style="list-style-type: none"> • vys. pojmy dočas. a trv. magnet 	<p>14. cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Magnetismus 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>F</p>			

<ul style="list-style-type: none"> • ověří magnetické vlast. růz. látek • pozoruje magnetku v mag. poli • interpretuje údaje a vztahy mezi magnetikými póly Země a zemským magnetem 				2	duben
Žák- <ul style="list-style-type: none"> • Sestaví jednoduchý elek. obvod • Pojmenuje schematické značky elektr. obvodu • zakreslí sestavený obvod pomocí schematických značek • ověří elektr. vodivost různých látek 	15. cvičení <ul style="list-style-type: none"> • Elektrický obvod 	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> F		2	duben
Čas <ul style="list-style-type: none"> • Žáci sestaví vlastní sluneční hodiny a vyvodí principy jejich činnosti. Změří si tep Marciho kyvadlem jako lékaři 17. století. Zopakují si zákonitosti pohybu nebeských těles a jejich souvislost s měřením času. Budou moci pracovat s modelem Pražského orloje - nastavit zvolené datum a čas. Určí si datum narození v různých kalendářích. Postaví stavebnicový model Stonehenge a pochopí účel této stavby. 	17. cvičení <ul style="list-style-type: none"> • Výukový program ENTER 	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> F, M	Workshop NTM	2	květen
Žák <ul style="list-style-type: none"> • popíše jednotlivé části buzoly • určí světové strany • změří azimut 	18. cvičení <ul style="list-style-type: none"> • Vycházka – práce s buzolou 	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> F, Z		2	květen
Žák <ul style="list-style-type: none"> • určí některé rostliny a dřeviny v okolí školy • používá klíče k určování 	19. cvičení <ul style="list-style-type: none"> • Vycházka – určování rostlin a dřevin v okolí školy 			2	červen

Laboratorní práce z přírodních věd

Ročník: 2. (sekunda)

Týdenní hodinová dotace: 1 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby:	Poznámky	Doporuč.	
		mezipředmětové vztahy, průřezová témata		počet hodin	Termín
Žák <ul style="list-style-type: none"> odhadne vzdálenost v krajině ověří svůj odhad výpočtem změří délku pomocí svých známých tělesných rozměrů 	Měření v přírodě - vycházka	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> M, F		2	Září
Žák <ul style="list-style-type: none"> objasní pojmy okamžitá rychlost a průměrná rychlost navrhne postup měření rychlosti a ověří vypočítá průměrnou rychlost zakreslí do grafu závislost dráhy na čase, závislost dráhy na rychlosti odečítá hodnoty z grafu 	Pohyb těles	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> M, F		4	Říjen
Žák <ul style="list-style-type: none"> vyzkouší vzájemné působení dvou těles graf. znázorní skládání sil objasní pojmy: tíhová síla a těžiště 	Síly a jejich vlastnosti	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> M, F		4	Listopad
Žák <ul style="list-style-type: none"> objasní pravidla bezpečnosti práce s plynovým kahanem uvede příklady hasících prostředků a jejich použití pop. první pomoc při popálení 	Vlastnosti plamene kahanu	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> Ch		2	Prosinec

<ul style="list-style-type: none"> • zkoumá tepelné zóny plamene • vysv. pojmy svítiví a nsvítiví plamen, porovná teplotu 					
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní pojmy: povrchové napětí, hydrostatický tlak • aplikuje Archimédův zákon v laboratorních podmínkách • pozoruje kapilární jevy 	Vlastnosti kapalin	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> M, F		4	Leden
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • ověří některé vlastnosti plynů v laboratorních podmínkách • objasní pojmy: atmosféra a atmosférický tlak • sleduje některé základní meteorologické prvky 	Plyny a jejich vlastnosti	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> F		4	Únor
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní pojmy: odraz a lom světla, čočky, kulová zrcadla • některé optické jevy pozoruje v podmínkách školní laboratoře • graficky znázorní přímočaré šíření světla, odraz a lom • uvede příkl. optických klamů 	Světelné jevy	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> F		4	Březen
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní pojmy: kmitavý pohyb, vlnění • zkoumá některé zdroje zvuku • vyzkouší jednoduchý model telefonu 	Zvukové jevy	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> F		4	Duben
<p>Balon</p> <ul style="list-style-type: none"> • Velmi poutavé téma, ve kterém žáci mohou pracovat s balónem plněným heliem (resp. se vzducholodí). Balon je vybaven soupravou ke snímkování s 	Balon		Workshop NTM	4	Květen

dálkovým ovládáním. Dále si žáci vyrobí svůj vlastní horkovzdušný balón z mikrotenových fólií. Na modelu křídla žáci poznají princip aerodynamického vztlaku.					
<p>Fotografie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Téma přibližuje hlavní principy klasické a digitální fotografie. Žáci budou pracovat s modelem temné komory (camera obscura), v níž vzniká skutečný obraz objektu; žáci mohou nakreslit portrét spolužáka. Dále se seznámí s procesem chemického vyvolání a ustálení fotografie. U digitální fotografie si zkusí její úpravy v počítači - korekci vad či vytvoření panoramatického snímku. 	Fotografie		Workshop NTM	4	Červen

Laboratorní práce z přírodních věd

Ročník: 3. (tercie)

Týdenní hodinová dotace: 1 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby:		Doporuč.	
		mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	počet hodin	Termín
Žák <ul style="list-style-type: none"> • prokáže znalost zásad bezpečné práce a laboratorního řádu odborné učebny • prokáže znalost tel. čísel : ZS, PČR, HZS a zvládne přivolat pomoc • objasní zásady první pomoci při úrazu v laboratoři 	Zásady bezpečné práce v chem. laboratoři První pomoc v chem. laboratoři	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> Ch		1	
				1	Září
Žák <ul style="list-style-type: none"> • definuje pojmy: směsi, stejnorodé a různorodé směsi a vysvětlí na příkladech • klasifikuje přeložené látky • použije vhodné dělicí metody k oddělování složek směsí 	Směsi a oddělování složek směsí Filtrace, Destilace, Sublimace, Chromatografie ...	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> Ch, F		4	Září Říjen
Žák <ul style="list-style-type: none"> • vypočítá složení roztoků • prokáže vlivy ovlivňující rozpouštění látek • připraví roztok požadované složení • určí pomocí kolorimetrické metody hmotnostní zlomek neznámého vzorku 	Roztoky Kolorometrie	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> M, Ch			

				4	Říjen Listopad
Žák <ul style="list-style-type: none"> objasní výrobu pitné vody a čištění odpadní vody navrhne úsporná opatření pro spotřebu pitné vody doma a ve škole uvede příklady zdrojů znečištění vody v okolí školy zkoumá vlastnosti vody z různých zdrojů v okolí školy 	Voda	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> <i>Environmentální výchova</i> Z, PŘ, Ch		4	Listopad Prosinec
Žák <ul style="list-style-type: none"> dokáže zapsat jednoduché chem. rovnice objasní pojmy slučování a rozklad prokáže faktory ovlivňující rychlost chem. reakcí objasní pojem katalyzátor a uvede použití katalyzátoru v běžném životě 	Chemické reakce a jejich průběh	Ch		4	Leden
Žák <ul style="list-style-type: none"> porovná vlastnosti halogenů připraví některé halogenidy a rozliší jednotlivé skupiny halogenidů sleduje kvantitativní průběh reakce 	Halogeny a halogenidy	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> Ch, M		4	Únor
Žák <ul style="list-style-type: none"> porovná vlastnosti a použití jednotlivých kyselin objasní první pomoc při poleptání kyselinou uspořádá kovy podle jejich reakcí s kyselinou odhadne a zkoumá reakce oxidů kovů s 	Kyseliny	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> Ch		4	Březen

kyselinou					
Žák <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se na stupnici pH • používá pH- papírky k měření • posoudí , zda je látka kyselá nebo zásadité povahy • objasní vznik kyselých dešťů a jejich vliv na životní prostředí • definuje neutralizaci a navrhne její využití v praxi • sleduje průběh neutralizační titrace 	pH – kyselost a zásaditost roztoků Neutralizace Titrace	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> Př, Ch		4	Duben
Žák <ul style="list-style-type: none"> • připraví některé uhlovodíky a zkoumá jejich vlastnosti • objasní strukturu molekuly některých uhlovodíků • k zápisu molekul používá chem. značky 	Uhlovodíky	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> Ch		4	Květen
Energie <ul style="list-style-type: none"> • Žáci se seznámí s různými druhy energie a s jejich přeměnou. Změří si vlastní výkon na jízdním kole, kde zadní kolo pohání alternátor a seznámí se s jednotkami energie. Žáci uvidí funkční modely parních strojů a Stirlingův motor, dozví se o jejich historii a významu. Sami si sestaví model elektromotoru a chemického článku. 	Energie	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> F	Workshop NTM	4	Červen

Laboratorní práce z přírodních věd

Ročník: 4. (kvarta)

Týdenní hodinová dotace: 1 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby:		Doporuč.	
		mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	počet hodin	Termín
<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí zásady bezpečné práce a laboratorního řádu odborné učebny vysvětlí výstražné symboly, R- a S- věty, navrhne ochranné pomůcky a pravidla práce s takto označenými látkami prokáže znalost tel. čísel : ZS, PČR, HZS a zvládne přivolat pomoc poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři 	Zásady bezpečné práce v chem. laboratoři	<i>Osobnostní a sociální výchova</i>		2	Září
	První pomoc v chem. laboratoři			2	
<ul style="list-style-type: none"> popíše předložený vzorek látky rozliší barvu, zbarvení plamene, rozpustnost ... zařadí kationy do přísl. třídy dokáže správnost rozdělení skupinovými činidly 	Kvalitativní analýza – suchá a mokrá cesta	<i>Osobnostní a sociální výchova</i>		4	Říjen
	Rozdělení kationů do tříd			10	Listopad

<ul style="list-style-type: none"> • použije další činidla k důkazu kationů • provede rozbor neznámého vzorku – důkaz kationu • napíše laboratorní protokol • zařadí aniony do příslušné třídy • dokáže správnost rozdělení skupinovými činidly • použije další činidla k důkazu anionů • provede rozbor neznámého vzorku – důkaz anionu • napíše laboratorní protokol • • klasifikuje předložené vzorky látek dostupných v běžném životě • o postupu své práce vede laboratorní protokol 	<p>(I. – V.)</p> <p>Skupinové reakce</p> <p>Specifické reakce</p> <p>Důkazy kationů</p>				Prosinec
	<p>Rozdělení anionů do tříd</p> <p>Skupinové reakce</p> <p>Specifické reakce</p> <p>Důkazy anionů</p>			2	Leden
	<p>Chemická analýza vzorku</p>			6	Únor
				2	Březen
				4	Duben Květen

5.16 Hudební výchova

5.16.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Hudební výchova zahrnuje celý vzdělávací obsah oboru Hudební výchova ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Dále tento předmět integruje vybrané tématické okruhy všech průřezového témat.

Časové vymezení předmětu:

Předmět Hudební výchova je vyučován v primě - kvartě nižšího gymnázia s hodinovou dotací týdně.

Organizační vymezení předmětu:

Ve výuce se používají následující formy: poslechové a instrumentální hodiny, samostudium, práce ve skupině, prezentace vlastních vokálních a instrumentálních dovedností, hudebně pohybové činnosti, návštěva výchovného koncertu, vlastní poslechové aktivity, projekty, přednášky.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení

- » Žák je motivován k celoživotnímu aktivnímu zájmu o hudební kulturu, má pozitivní vztah k hudební tradici.
- » Je schopen samostatně vyhledávat informace z různých zdrojů (odborná literatura, časopisy, internet) třídit je a předat ostatním.
- » Je schopen zpracovat informace a formou referátu s nimi seznámit ostatní.
- » Žák rozumí základním termínům z oblasti hudby, umí je správně používat.
- » Žák se účastní soutěží Zpíváme koledy a Moravský zvonek, porovnává své hudební dovednosti s jinými žáky, učí se sebehodnocení.
- » Žák se učí poznávat různé hudební slohy.
- » Je veden k samostatnému domácímu zpracovávání zajímavých úkolů.

2. Kompetence k řešení problémů:

- » Žák poznává znaky české hudby a učí se je rozlišovat.
- » Žák si vytváří správné dechové návyky, kultivuje mluvní a pěvecký projev
- » Žák je schopen sdělit své poslechové prožitky ostatním žákům a v diskusi je obhájit.
- » Žák je schopen řešit praktické úkoly intonační, rytmické i hudebně pohybové a instrumentální

3. Kompetence komunikativní:

- » Žáci upevňují svou schopnost verbální i neverbální komunikace.
- » Žáci umí používat moderní informační technologie.

4. Kompetence sociální a personální:

- » Žáci se učí pracovat ve skupině.
- » Učí se tolerovat odlišný hudební schopnosti.
- » Má radost ze svého úspěchu i úspěchů ostatních.

5. Kompetence občanské:

- » Žák chápe základní kulturní souvislosti .
- » Kriticky hodnotí své chování i chování jiných lidí ve vztahu k různým hudebním kulturám..
- » Odmítá rasistické názory a respektuje různorodost hudebních kultur.

6. Kompetence pracovní:

- » Žák je veden k pečlivé systematické práci.
- » Dodržuje přesné pracovní postupy, dbá na součinnost s ostatními žáky ve skupině

5.16.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Hudební výchova

Ročník: 1. (prima)

Týdenní hodinová dotace: 1 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby:	Poznámky	Doporuč.	Termín
		mezipředmětové vztahy, průřezová témata		počet hodin	
Žák <ul style="list-style-type: none"> Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky Zpívá podle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně 	Vokální činnosti <ul style="list-style-type: none"> Intonace: diatonické postupy v durových tóninách Hudební rytmus: využívání rytmických zákonitostí při rytmickém projevu Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti Reprodukce tónů, zachycování rytmu, rozlišování tónorodu Záznam hudby: nota a hudební posuvky jako grafický znak Lidové a umělé písně, koledy 	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> Osobnostní rozvoj umění jako prostředek komunikace mezi lidmi, rozvoj smyslového vnímání, kreativita <i>Multikulturní výchova</i> Kulturní diference vánoční tradice v různých zemích Evropy, výtvarné a hudebně dramatické projevy Projekt	Vánoční tradice v evropských zemích – projekt Vv, Aj, Nj Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá Projekt – vánoční tradice v Evropě Zpíváme koledy soutěž v sólovém a skupinovém zpěvu	8	
Žák <ul style="list-style-type: none"> Vytváří a volí jednoduché doprovody Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a jednoduché skladby 	Instrumentální činnosti <ul style="list-style-type: none"> Hra na hudební nástroje, nástrojová reprodukce jednoduchých melodií Využití nástrojů Orffova instrumentáře Vyjadřování hudebních představ pomocí výrazových prostředků, tempo, dynamika 	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> Sociální rozvoj neverbální komunikace, kooperace, respektování individuality spolužáků		8	
Žák <ul style="list-style-type: none"> Reaguje na změnu rytmu a tempa 	Hudebně pohybové činnosti <ul style="list-style-type: none"> Pohybový doprovod znějící hudby 	Tv - hudebně pohybové činnosti, krok pochodový,		4	

<p>odpovídající pohybovou aktivitou</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Taktování • Pohybové vyjádření hudby, pantomima • Rozvoj pohybové paměti 	<p>polkový</p>			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění • Orientuje se v proudu znějící hudby • Vnímá užité hudebně výrazové prostředky 	<p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hudební styly a žánry • Píseň a její proměny • Kulturní tradice a zvyky • Interpretace znějící hudby – rozlišení hudebních nástrojů • Hudební dílo a jeho autor, hudební formy vokálně instrumentální 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Morální rozvoj, vnímání hudby jako citového prožitku</p> <p><i>Multikulturní výchova</i></p> <p>Multikulturalita, společné znaky evropské kultury v historických epochách</p>		<p>12</p>	

Hudební výchova

Ročník: 2. (sekunda)

Týdenní hodinová dotace: 1 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby:		Doporu č. počet hodin	Termín
		mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky		
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách Rozvíjí získané pěvecké dovednosti a návyky Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> Pěvecký a mluvní projev, rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena Jednohlasý a vícehlasý zpěv Práce s lidovou písní, koledy Notový záznam vokální skladby, notový zápis jako opora při realizaci písně 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Osobnostní rozvoj komunikace - řeč těla, řeč zvuků a slov, empatické naslouchání</p> <p><i>Multikulturní výchova</i></p> <p>Kulturní diference</p> <p>Lidské vztahy</p> <p>evropské a české vánoční tradice</p>	<p>projekt: evropské a české koledy</p> <p>Výchova k myšlení v evropských souvislostech - Objevujeme Evropu a svět</p>	8	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> Reprodukuje na základě svých individuálních schopností a dovedností písně 	<p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> Hra na hudební nástroje, nástrojová reprodukce melodií Vyjadřování hudebních myšlenek pomocí hudebního nástroje: písňová forma, kánon Hudební představy rytmické, melodické, tempové a dynamické 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Sociální rozvoj</p> <p>sebeúcta, sebedůvěra, tolerance, respektování odlišností</p> <p><i>Výchova k myšlení v</i></p>		8	

		evropských souvislostech Jsme Evropané pozitivní postoje k tradiční evropské kultuře			
Žák • Vnímá užité hudební prvky • Realizuje rytmický doprovod pomocí Orffova instrumentáře	Hudebně pohybové činnosti • Taktování • Pohybový doprovod znějící hudby • Pohybová improvizace - pantomima	<i>Multikulturní výchova</i> Lidské vztahy podněcování aktivity a tvořivosti		4	
Žák • Orientuje se v proudu znějící hudby, rozpozná některé hudebně výrazové prostředky • Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Poslechové činnosti • Interpretace znějící hudby, slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů • Hudební dílo a jeho autor, hudební skladba v kontextu s dobou vzniku a životem autora hudební styly a žánry, kulturní tradice a zvyky, jejich funkce v životě jedince a společnosti	<i>Multikulturní výchova</i> Multikulturalita Etnický původ citlivý přístup ke kulturnímu dědictví, chápání souvislostí mezi vývojem evropské populace a její kulturou	projekt: významná osobnost české hudby výchovní koncert	12	

Hudební výchova

Ročník: 3. (tercie)

Týdenní hodinová dotace: 1 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	Doporuč. počet hodin	Termín
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i mluvním projevu v běžném životě • Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Upevňování vokálních dovedností z nižších ročníků • Hlasová hygiena • Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti, • Reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy • Práce s populární písní, vánoční písně 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Osobnostní rozvoj cvičení smyslového vnímání, pozornost, soustředění, rozvoj paměti</p> <p>Člověk a zdraví: dechová cvičení, relaxace</p>	<p>píseň teritoriální zpíváme koledy</p>	<p>8</p>	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů 	<p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stupnice a tónina • Akordy a jejich obraty • Kytarové značky • Hudební rytmus • Záznam hudby, notové písmo 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Osobnostní rozvoj, kreativita</p>		<p>8</p>	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění • Dokáže ocenit hudební projev druhého 	<p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Moderní tance • Pohybový doprovod znějící hudby,taktování, vlastní pohybové ztvárnění 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Sociální rozvoj řeč těla jako prostředek komunikace, nonverbální</p>		<p>4</p>	

		projevy			
Žák	Poslechové činnosti	<i>Multikulturní výchova</i>	projekt: významná hudební osobnost, skupina našeho regionu návštěva koncertu	12	
<ul style="list-style-type: none"> • Chápe funkci stylů a žánrů vzhledem ke společnosti • Slovně charakterizuje hudební dílo • Vnímá populární hudbu jako odraz společenského prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • Hudební dílo a jeho autor - renesance a baroko • Hudební skladba v kontextu s jinými hudebními a nehudebními díly • USA, kolébka jazzu • Rock and roll, country and western music • Píseň jako odraz života jedince a společnosti, kulturní tradice a zvyky 	<p>Etnický původ, základní znalosti o různých</p> <p>etnických skupinách evropských hudebních dějin, vlastní identita, odlišnost jako příležitost obohacení</p>			

Hudební výchova

Ročník: 4. (kvarta)

Týdenní hodinová dotace: 1 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby:		Doporuč.	
		mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	počet hodin	Termín
Žák <ul style="list-style-type: none"> Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách 	Vokální činnosti <ul style="list-style-type: none"> Upevňování vokálních dovedností z nižších ročníků Hlasová hygiena Práce s populární a lidovou písní Jednohlasý a vícehlasý zpěv Využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu 	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> Morální rozvoj praktická estetika, vytváření povědomí o kvalitě vlastního hudebního projevu Člověk a zdraví: dechová cvičení, relaxace – prevence stresu	soutěž zpíváme koledy	8	
Žák <ul style="list-style-type: none"> Reprodukuje na základě svých individuálních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladech, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace 	Instrumentální činnosti <ul style="list-style-type: none"> Hra na hudební nástroje: nástrojová reprodukce melodií Tvorba doprovodu s využitím Orffova instrumentáře Záznam hudby, noty, notační programy (Capella, Sibelius) 	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> Morální rozvoj cvičení sebekontroly, hudební dialog, rozvoj dovednosti komunikace	prezentace vlastního instrumentálního projevu (individuálního nebo kolektivního)	8	
Žák <ul style="list-style-type: none"> Hledá souvislosti mezi různými druhy umění 	Hudebně pohybové činnosti <ul style="list-style-type: none"> Pohybový doprovod znějící hudby, taktování Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního 	<i>Multikulturní výchova</i> Kulturní diference, poznání vlastního kulturního postoje, jeho aktivní utváření		4	

	díla: pantomima, improvizace • Orientace v prostoru, rozvoj pohybové paměti				
Žák • Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky, na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu • Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období • Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Poslechové činnosti • Evropská hudba: období gotiky a renesance • Počátky hudebních dějin v Čechách • Evropské a české hudební baroko • Český hudební klasicismus • Hudební romantismus • 20. století – umělecká hudba	<i>Mediální výchova</i> Fungování a vliv médií ve společnosti Vliv médií v populární a vážné hudbě, negativní jevy v hudbě	návštěva výchovného koncertu	12	

5.17 Výtvarná výchova

5.17.1 5.17.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

- » pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy a netradičními výtvarnými postupy zaměřenými na rukodělnou činnost
- » rozvíjí především tvůrčí činnosti a věnuje plno prostoru fantazii
- » rozvíjí smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity u složitějších výtvarných technik (grafické techniky, textilní tvorba, plastická tvorba,...)
- » přímého kontaktu s uměním využívá formou návštěv muzeí, galerií a výstav
- » rozvíjí především průřezové téma Osobnostní a sociální výchovy (týká se společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického) a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech (prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře)

Časové vymezení předmětu:

V primě, sekundě a kvartě je vyučovány 2 hodiny, v tercii pak 1 hodina týdně.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá ve dvou odborných učebnách výtvarné výchovy a v keramické dílně (v budově na nám. Curieových) nebo mimo budovu školy - práce v plenéru.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Formy a metody práce se používají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce

1. Kompetence k učení

- » žáci při své tvorbě poznávají vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokáží zpětně uvědomit problémy související s realizací
- » strategie
- » učitel hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- » učitel zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost

2. Kompetence k řešení problémů

- » žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- » strategie
- » učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

3. Kompetence komunikativní

- » při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- » strategie – učitel dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů, ...)

4. Kompetence sociální a personální

- » vedeme žáky k umění naslouchat
- » pěstujeme v dětech toleranci k rozdílným hudebním výkonům
- » umožňujeme všem žákům uplatnit se dle svého nadání
- » prezentujeme výsledky prací žáků

5. Kompetence pracovní

- » vedeme žáky k všestrannému uměleckému vyjadřování
- » výuku doplňujeme o návštěvu koncertů

6. Kompetence občanské

- » umožňujeme zapojení všech (i méně nadaných žáků) do projektů
- » vedeme děti ke vzájemné pomoci, respektu a toleranci
- » osobním příkladem upevňujeme v dětech estetické cítění

5.17.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova

Ročník: 1. (prima)

Týdenní hodinová dotace: 2 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby:	Poznámky	Doporuč.	Termín
		mezipředmětové vztahy, průřezová témata		počet hodin	
Žák <ul style="list-style-type: none"> vybírání a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě. 	<ul style="list-style-type: none"> kresebné studie – linie, tvar, objem, rozvržení v obrazové ploše, podobnost, kontrast, rytmus. 	Hudební výchova – rytmus, melodie	Zátěží, podle názoru, kresba v plenéru.		
<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje zachycení pohybu, hmatu, sluchu. 	<ul style="list-style-type: none"> rozvíjení smyslové citlivosti, souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů. 	Hudební výchova – hudební nahrávky	Plastická tvorba – papír, hlína, drát, sádra.		
<ul style="list-style-type: none"> správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy. 	<ul style="list-style-type: none"> teorie barev – teplé a studené barvy, barvy příbuzné. 	Dějepis – pravěk, starší doba kamenná	Malba.		
<ul style="list-style-type: none"> vytváří společné kompozice v prostoru. 	<ul style="list-style-type: none"> plastická a prostorová tvorba, společná práce na jednom objektu. 	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, komunikace	Velkoformátová společná práce, práce ve skupinách.		
<ul style="list-style-type: none"> zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření. 	<ul style="list-style-type: none"> subjektivní vyjádření fantastických představ za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů. 	Český jazyk – báje, svět fantasy, sci-fi	Kombinované techniky, grafika.		

Školní vzdělávací program GPJP

<ul style="list-style-type: none"> využívá znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách. 	<ul style="list-style-type: none"> přírodní motivy, vesmír, člověk, Země. 	<i>Environmentální výchova</i> Ekosystémy	Detail, polodetail, celek.		
<ul style="list-style-type: none"> výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům. 	<ul style="list-style-type: none"> tematické práce – Vánoce, Velikonoce. 	Český jazyk, Hudební výchova – poezie, próza a hudba s tématem tradice a svátku.	Dekorace, ornament, vkus a kýč.		
<ul style="list-style-type: none"> užívá vizuální obraznost k zachycení vztahu ke konkrétní osobě. 	<ul style="list-style-type: none"> subjektivní vyjádření reality. 	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> Morální rozvoj, komunikace	Portrét, autoportrét.		

Výtvarná výchova

Ročník: 2. (sekunda)

Týdenní hodinová dotace: 2 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby:	Poznámky	Doporuč.	
		mezipředmětové vztahy, průřezová témata		počet hodin	Termín
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě, uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů. 	<ul style="list-style-type: none"> kresebné etudy – objem, tvar, linie, šrafování, vrývání tvarů a linií v ploše a prostoru, horizontála, vertikála, kolmost, střed, symetrie, asymetrie, dominanty. 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i> Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, schopnosti poznávání,</p>			
<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje zkušenosti získané pohybem, hmatem a sluchem. 	<ul style="list-style-type: none"> rozvíjení smyslové citlivosti, záznam autentických smyslových zážitků, emocí a myšlenek. 	<p><i>Environmentální výchova</i> Ekosystémy, člověk a prostředí</p>	Přírodní děje – vznik a průběh, kombinované techniky.		
<ul style="list-style-type: none"> užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy, využívá výrazové možnosti barev. 	<ul style="list-style-type: none"> barevné vyjádření odstín – sytost, tón, harmonie, kontrast. 	<p><i>Environmentální výchova</i> Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Hudební výchova – harmonie, disharmonie Český jazyk - zvukomalba</p>			

Školní vzdělávací program GPJP

<ul style="list-style-type: none"> • využívá dekorativních postupů – rozvíjí estetické cítění. 	<ul style="list-style-type: none"> • ilustrace jako vyprávění výtvarnými prostředky. 	Český jazyk – literární texty	Ilustrace, komiks.		
<ul style="list-style-type: none"> • zaznamenává podněty z představ a fantazie. 	<ul style="list-style-type: none"> • subjektivita, fantazijní variace. 	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> Morální rozvoj, kreativita			
<ul style="list-style-type: none"> • užívá některé metody soudobého výtvarného vyjadřování. 	<ul style="list-style-type: none"> • kategorizace poznatků a jejich uplatnění při vlastní tvorbě. 	Dějepis – rozvoj techniky	Fotografie, počítačová grafika.		

Výtvarná výchova

Ročník: 3. (tercie)

Týdenní hodinová dotace: 1 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	Doporuč.	
				počet hodin	Termín
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vybírá a vytváří škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání a poznání. Uplatňuje osobitý přístup ke skutečnosti. Užívá k zaznamenání vizuálních zkušeností. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kresebná práce. Hra s linií jako výtvarným prostředkem. • Využívání kompozičních principů (dominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, harmonie) v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě. 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Osobnostní rozvoj, rozvoj schopností poznávání</p>	Abstraktní prvky, op – art, architektura		
<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v grafických technikách 	<ul style="list-style-type: none"> • Linoryt, suchá jehla, papírořez, tisk z koláže 	Český jazyk – ex libris, ilustrace	Ex libris, novoročenka, přání		
<ul style="list-style-type: none"> • Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí. 	<ul style="list-style-type: none"> • Teoretická práce – pravěk, starověk (umění Egypta, Mezopotámie, Řecka, Říma). • Práce s uměleckým dílem. • Porovnávání vývoje umělecké tvorby v historických souvislostech (pravěká malba, egyptská malba, řecká freska,...) 	<p>Dějepis – historické souvislosti jednotlivých období</p> <p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Morální rozvoj, komunikace</p>	Velkoformátová práce ve skupině		
<ul style="list-style-type: none"> • Správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor 	<ul style="list-style-type: none"> • Zdokonalování technik kresby – způsoby stínování, kontrast 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Sociální rozvoj, rozvoj schopností poznávání</p> <p>Matematika – geometrické prostorové útvary</p>	Kresba zátiší, geometrických útvarů, obličejů předmětů		

<ul style="list-style-type: none"> Zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi. 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s netradičními materiály 		Proměny běžných všedních předmětů užívaných člověkem		
<ul style="list-style-type: none"> Správně užívá techniku malby, míchá a nanáší barvy 	<ul style="list-style-type: none"> Vyjádření objemu barvami. Teorie barev – základní, lomené, příbuzné, teplé, studené 	Zeměpis – planeta ,	Země, vesmír		
<ul style="list-style-type: none"> Rozvíjí se v estetickém cítění – využívá dekorativních postupů. Využívá moderních technik současného výtvarného umění (fotografie, počítačová grafika) 	<ul style="list-style-type: none"> Písmo, užitá grafika, reklama. Výběr a kombinace ve vlastní tvorbě 	Zeměpis– země Evropy, exotické země <i>Multikulturní výchova</i> Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ,	Reklamní leták, cestování, zahraniční pobyty		
<ul style="list-style-type: none"> Využívá znalostí o základních a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> Práce v plenéru, krajina. Malba akvarelem, pastelem 		Malba v plenéru		

Výtvarná výchova

Ročník: 4. (kvarta)

Týdenní hodinová dotace: 2 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	Doporuč. počet hodin	Termín
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vybírá a vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, uplatňuje osobitý přístup 	<ul style="list-style-type: none"> • Kresba – tužka, uhlí, rudka, pero, tuš. • Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru, čase (vyjádření vztahů proměn a pohybu) 	<p><i>Environmentální výchova</i></p> <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k životnímu prostředí</p>	<p>Kompoziční řešení na různé tématické celky (voda, déšť, obloha, slunce)</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v grafických technikách 	<ul style="list-style-type: none"> • Tisk z výšky, plochy, hloubky 	<p>Český jazyk – ilustrace, PF</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje obsah vizuálně obrazných vyjádření uměleckých projevů minulosti, orientuje se v oblastech středověkého umění. 	<ul style="list-style-type: none"> • Teoretická práce – románský sloh, gotika, renesance, baroko, rokoko. • Seznámení s hlavními trendy v oblasti architektury, sochařství a malířství v období středověku. • Práce s uměleckým dílem, používání obrazotvorných prvků, kompozičních přístupů, porovnávání rozdílů výtvarného vyjádření. 	<p>Dějepis – historie středověku Hudební výchova – hudební tvorba daných období</p> <p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Osobnostní rozvoj, hodnoty a postoje k historii</p> <p><i>Multikulturní výchova</i></p> <p>Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita</p>	<p>Porovnávání historie a současnosti. Kontrasty. Tématické práce k jednotlivým obdobím</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • Užívá perspektivních postupů 	<ul style="list-style-type: none"> • Lineární perspektiva – sbíhavá, úběžníková 	<p>Dějepis – renesance – objev</p>	<p>Kresba architektury</p>		

		perspektivy			
<ul style="list-style-type: none"> • Užívá vizuálně obrazných vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem 	<ul style="list-style-type: none"> • Uplatnění subjektivity ve vlastním vyjádření. • Prostorové objekty – rozvíjení smyslové citlivosti 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i> Sociální rozvoj, schopnost tvořivosti</p>	Plastika – hlína, sádra, kaširovaný papír		
<ul style="list-style-type: none"> • Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. Zasaduje předměty do neobvyklých souvislostí a vytváří nové. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tvorba na základě fantazie, kombinace představ a reality, rozvíjení schopnosti rozlišování obou vrstev představivosti 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i> Morální rozvoj, sebepoznání, sebepojetí</p>	Nahodilé dotváření, fantazijní představy, barevné kombinace		
<ul style="list-style-type: none"> • Užití metod současného výtvarného umění – fotografie, video, počítačová grafika 	<ul style="list-style-type: none"> • Reklama, obaly, plakáty, propagační materiály 		Pozvánky, poutače		
<ul style="list-style-type: none"> • Zvládá zachycení okamžiku. Skicování 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce v plenéru. • Krajina, člověk, architektura 		Skicy v plenéru. V učebně práce podle skicy.		

5.18 Tělesná výchova

5.18.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

Obsahem předmětu tělesná výchova na gymnáziu je cílený rozvoj pohybových schopností, výuka širokého spektra pohybových dovedností, výchova ke zdravému životnímu stylu, předávání poznatků o tělocvičných aktivitách a snaha o jejich zařazení do každodenního života žáků. V předmětu jsou rovněž integrovány vybrané tematické okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova.

Časové vymezení předmětu:

Předmět tělesná výchova je vyučován v 1.- 4.ročníku (prima - kvarta) v rozsahu 2 hodin týdně.

Organizační vymezení předmětu:

Při vyučování tělesné výchově jsou využívány následující formy výuky: výklad, ukázky vyučujících i žáků, frontální i skupinová výuka, programované učební postupy, kurzy, soutěže.

Součástí výuky je též **lyžařský kurz** realizovaný ve 2. ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- » žáci jsou aktivizováni zapojením do rozcviček na začátku hodiny
- » vyučující vedou žáky k volbě vhodných postupů rozcvičení a užívání správného názvosloví
- » žáci jsou směřováni ke vzájemné spolupráci, pomoci a hodnocení svých výkonů
- » žáci se dle svých schopností, možností a zájmů účastní tělovýchovných a sportovních soutěží

2. Kompetence k řešení problémů:

- » při pobytu v přírodě se žáci učí bezpečně zdolávat různé přírodní překážky

- » žáci jsou vedeni individuálně či ve skupinách k samostatnému řešení problémových úkolů a situací při různých pohybových činnostech a hrách

3. Kompetence komunikativní:

- » při práci ve dvojicích či skupinách jsou žáci vedeni k tomu, aby řídili činnost skupiny a vzájemně si korigovali případné nedostatky
- » žáci dokáží účelně komunikovat při realizaci pohybové činnosti (např. při míčových hrách)

4. Kompetence sociální a personální:

- » učitel navozuje situace, při nichž žáci vytváří drobné sestavy z předepsaných probíraných prvků (např. v gymnastice)
- » vyučující vybízí žáky a umožňuje jim připravit po dohodě s vyučujícím speciální hodiny nebo části hodin pro své spolužáky (tanec, aerobik, bojová umění, lezení na umělé stěně apod.)
- » při realizaci sportovních činností jsou žáci vedeni k vyhodnocování případných rizik poškození zdraví a jejich eliminaci
- » žáci jsou seznámeni s širokou škálou tělovýchovných a sportovních činností jako podkladu pro zdravý životní styl

5. Kompetence občanské:

- » žáci se zapojují do organizace a řízení pohybových činností, jsou vedeni k praktickému přebírání dílčí odpovědnosti za své zdraví i za zdraví a bezpečnost spolužáků (vedení skupiny při cvičení,
- » rozhodování v míčových hrách, dopomoc a záchrana v gymnastice, respektování méně zdatných spolužáků apod.)
- » učitel dává žákům prostor při sportovních disciplínách k vytváření rovnocenných družstev a fair play soutěžení

6. Kompetence pracovní:

- » žáci jsou vedeni k systematické, přesné a pečlivé práci
- » žáci dodržují instrukce vyučujících, pravidla jednotlivých sportovních disciplín, dbají na bezpečnost při tělovýchovných aktivitách

5.18.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Tělesná výchova

Ročník: 1. (prima)

Týdenní hodinová dotace: 2 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby:		Doporuč.	
		mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	počet hodin	Termín
<ul style="list-style-type: none"> Žák uplatňuje vhodné a bezpečné chování při tělesné výchově i sportu, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. 	Bezpečnost a hygiena cvičení	Člověk a zdraví - pohybová soustava člověka, dýchání a krevní oběh, 1.pomoc při úrazech		1	září
<ul style="list-style-type: none"> Žák zná úroveň svých pohybových schopností a usiluje o jejich zlepšování v průběhu školního roku. 	Testování vstupní úrovně pohybových schopností	Fyzika, matematika - způsoby měření výkonů, statistika, hodnocení, směrodatné odchytky	Hodnocení výkonů dle tabulek	4	
<ul style="list-style-type: none"> Žák chápe význam rozcvičení (zahřátí a protažení svalů) před sportovním výkonem, usiluje o zlepšování své tělesné zdatnosti, v souladu s individuálními předpoklady zvládá osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je v podmínkách soutěže i při rekreačních činnostech, zná základní 	Atletika 1 <ul style="list-style-type: none"> atletická abeceda, technika běhu rozvoj rychlosti (návčik startů, štafetový běh), vytrvalosti (fartlek, souvislý běh na dráze i v terénu 500 -1500 m), síly a obratnosti návčik techniky vybraných atletických 	Člověk a zdraví - měření tepové frekvence a jeho vyhodnocení, význam rozcvičení před výkonem Hudební výchova - dechová cvičení	Klasifikace atletických disciplín	11	září, říjen

<p>pravidla a techniky jednotlivých atletických disciplín.</p>	<p>disciplín (běh na 60 m z nízkého startu, skok daleký, hod kriketovým míčkem, skok vysoký flopem)</p>	<p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Osobnostní rozvoj - sebepoznání, sebepojetí, seberegulace, psychohygienu</p> <p>Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika, řešení problémů, rozhodovací dovednosti</p> <p>Sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • Žák zná pravidla sportovních her, ovládá základní technické prvky a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži i při rekreačních činnostech, chápe • taktickou stránku sportovních her a dokáže svůj výkon zapojit do hry družstva, dodržuje podmínky fair play – čestného soupeření. • Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, zapojuje se do školních i mimoškolních tělocvičných aktivit. 	<p>Sportovní hry 1</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vybíjená - různé varianty • Přehazovaná (chytání a házení, hra 2:2, 3:3 podle volejbal. pravidel) • Pohybové hry s míčem, ringo nácvik házení a chytání kroužku • Softbal (pro rozvoj rychlosti, upravená pravidla pro tělocvičnu, základní pravidla, technika odpalu, nadhozu, chytání, házení) 	<p>Osobnostní rozvoj- kreativita</p>	<p>Klasifikace herních činností jednotlivce – testy</p>	<p>10</p>	<p>listopad, prosinec</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Žák zlepšuje individuální techniku jednotlivých herních činností i provedení jednoduchých herních kombinací, dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji, ovládá emoce ve hře. 	<ul style="list-style-type: none"> • Košíková - manipulační cvičení s míčem, herní činnosti jednotlivce (přihrávky a driblink na místě a za pohybu), průpravné hry • Florbal - základní pravidla, vedení míčku, driblink, přihrávka, střelba, řízená hra (malý florbal) 				
<ul style="list-style-type: none"> • Žák usiluje o zlepšení svých 	<p>Gymnastika</p>	<p><i>Hudební výchova - rytmika</i></p>	<p>Klasifikace gymnastických</p>	<p>10</p>	<p>leden,</p>

<ul style="list-style-type: none"> • pohybových schopností i osvojovaných • dovedností, chápe význam gymnastiky • pro zdraví (uplatňuje správné držení • těla, prevenci a korekci jednostranného • zatížení, rozvoj síly, obratnosti a • kloubní pohyblivosti jako předpoklad i • pro jiné sporty a fyzické zátěže), užívá • osvojované názvosloví jednotlivých cviků 	<ul style="list-style-type: none"> • Pořadová cvičení Rozvoj síly a obratnosti – kruhový provoz se zaměřením na posílení všech svalových skupin – překážková dráha – cvičení na gymballech • Cvičení s hudbou (dívky) • Gymnastické disciplíny - akrobacie (kotouly vpřed a vzad, stoj na lopatkách, sestava s využitím uvedených cviků) • přeskok (D-roznožka přes kozu, H i skrčka a rozšiř.učivo-odbočka) • hrazda po ramena (svis stojmo, náskok do vzporu, sešín vpřed, průpravná cvičení na výmyk, průvlek do závěsu v podkolení, 		prvků či Sestav		únor
<ul style="list-style-type: none"> • Žák dokáže využít zlepšené techniky a fyzické výkonnosti k dosažení vyšších výkonů, snaží se vůlí překonávat některé nepříjemné pocity během výkonu. 	odrazem překot vzad a vpřed) <ul style="list-style-type: none"> • kruhy (kroužení ve svisu stojmo, houpání, seskok zákmihem) • kůň našír (H) – vzpor, výšvih únožmo • kladina - rovnovážná cvičení, chůze, chůze s pohyby paží (dívky) • trampolína - skok přímý • šplh na tyči 	Fyzika - pohyb těles v gravitačním poli	Klasifikace herních činností jednotlivce	14	březem, duben
	Atletika 2 <ul style="list-style-type: none"> • pakování a rozvoj atletických disciplín (běh na 60 m, základy štafetového běhu, skok daleký, • Hod kriketovým míčkem oštěpařskou technikou 		Klasifikace atletických disciplín s důrazem na ocenění zlepšení výkonnosti ve srovnání s 1.pololetím	14	Květen, červen
	Sportovní hry 2 <ul style="list-style-type: none"> • přehazovaná (hra družstev) 				

	<ul style="list-style-type: none"> • softbal (taktika, pravidla, hra) • kondiční kopaná či házená (hra o menším počtu hráčů, hra 6:6) • košíková (uvolnění se bez míče) 				
<ul style="list-style-type: none"> • Zvládá přiměřený pohyb na bruslích všemi směry • Osvojené dovednosti aplikuje při hře (lední hokej) • Předvídá možnost nebezpečí úrazu a přizpůsobuje ji svou činnost 	Bruslení			8	prosinec až únor
<ul style="list-style-type: none"> • Zorganizuje samostatně turistické akce na úrovni ročníku a třídy • Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, komunikace, dopravní prostředky) • Zvládá dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnější terénu do 25 km 	Turistika a pobyt v přírodě <ul style="list-style-type: none"> • Cvičení v přírodě • Přesun do terénu • Chůze v terénu • Orientačně technické dovednosti a znalosti • Dovednosti spojené s pobytem v přírodě 	Realizuje se v rámci Adaptačního kurzu jako součást jeho programu		10	září

Tělesná výchova

Ročník: 2. (sekunda)

Týdenní hodinová dotace: 2 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	Doporuč. počet hodin	Termín
<p>Žák uplatňuje vhodné a bezpečné chování při tělesné výchově i sportu, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost, dokáže sobě i jiným poskytnout 1.pomoc při drobnějších poraněních.</p> <p>Žák zná úroveň svých pohybových schopností a usiluje o jejich -zlepšování v průběhu školního roku.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák chápe význam rozcvičení (zahřátí a protažení svalů) před sportovním výkonem, usiluje o zlepšování své tělesné zdatnosti, v souladu s individuálními předpoklady zvládá osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je v podmínkách soutěže i při rekreačních činnostech, zná základní pravidla a techniky jednotlivých atletických disciplín. 	<p>Bezpečnost a hygiena cvičení</p>	<p><i>Člověk a zdraví</i> - pohybová soustava člověka, dýchání a krevní oběh, 1.pomoc při úrazech</p>		<p>1</p>	<p>září</p>
	<p>Testování vstupní úrovně pohybových schopností</p>	<p><i>Fyzika, matematika</i> – způsoby měření výkonů, statistika, hodnocení, směrodatné</p>	<p>Hodnocení výkonů dle tabulek</p>	<p>4</p>	

		odchylky <i>Člověk a zdraví</i> – měření tepové frekvence a jeho vyhodnocení, význam rozcvičení před výkonem			
<ul style="list-style-type: none"> Žák dokáže využít zlepšené techniky a fyzické výkonnosti k dosažení vyšších výkonů, snaží se vůlí překonávat některé nepříjemné pocity během výkonu. 	<p>Atletika 1</p> <ul style="list-style-type: none"> atletická abeceda, technika běhu rozvoj rychlosti (polovysoký a nízký start, polohové starty, brzděný běh, běh přes improvizované překážky), vytrvalosti (fartlek, souvislý běh 800 –1 800 m), síly, obratnosti <p>nácvik techniky vybraných atletických disciplín (běh na 60 m z nízkého startu, skok daleký, hod kriketovým míčkem, skok vysoký flopem)</p>	<p><i>Hudební výchova</i> - dechová cvičení</p> <p><i>Osobnostní a sociální výchova</i></p> <p>Osobnostní rozvoj: Sebepoznání, sebepojetí, seberegulace, psychohygienu Morální rozvoj: Hodnoty, postoje, praktická etika, řešení problémů, rozhodovací dovednosti</p> <p>Sociální rozvoj poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, kompetice</p>	Klasifikace atletických disciplín	11	září, říjen
<ul style="list-style-type: none"> Žák zná pravidla sportovních her, dodržuje je a jejich znalost dokáže využít i při rozhodování utkání, ovládá základní technické prvky a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži i při rekreačních činnostech, chápe taktickou stránku sportovních her a dokáže svůj výkon zapojit do hry družstva, dodržuje podmínky fair play čestného soupeření. 	<p>Sportovní hry 1</p> <ul style="list-style-type: none"> Vybíjená - různé varianty Přehazovaná (chytání a házení, hra) softbal (pro rozvoj rychlosti, upravená pravidla pro tělocvičnu, základní pravidla, technika odpalu, nadhozu, chytání, házení, autování) 	Osobnostní rozvoj - kreativita	Klasifikace herních činností jednotlivce – testy	14	listopad, prosinec
<ul style="list-style-type: none"> Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, zapojuje se do 	<ul style="list-style-type: none"> Pohybové hry s míčem, průpravná cvičení na horní odbití obouruč 	<i>Hudební výchova</i> - rytmika	Klasifikace gymnastických	14	leden,

<p>školních i mimoškolních tělocvičných aktivit.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ringo – pravidla a hra Košíková - manipulační cvičení s míčem, herní činnosti jednotlivce (přihrávky, driblink, střelba po dvojtaktu, obranný pohyb, střelba z místa), průpravné hry Florbal - vedení míčku, přihrávka, střelba, hra 1:1, herní kombinace, řízená hra (malý florbal) 		<p>prvků či sestav</p>		<p>únor</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Žák usiluje o zlepšení svých pohybových schopností i osvojovaných dovedností • Chápe význam gymnastiky pro zdraví (uplatňuje správné držení těla, prevenci a korekci jednostranného zatížení, rozvoj síly, obratnosti a kloubní pohyblivosti jako předpoklad i pro jiné sporty a fyzické zátěže), užívá osvojované názvosloví jednotlivých cviků. • Žák dokáže využít zlepšené techniky a fyzické výkonnosti k dosažení vyšších výkonů, snaží se vůlí překonávat některé nepříjemné pocity během výkonu 	<p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pořadová cvičení Rozvoj síly a obratnosti <ul style="list-style-type: none"> ◦ kruhový provoz se zaměřením na posílení všech svalových skupin ◦ překážková dráha ◦ cvičení na gymballech • Cvičení s hudbou (dívky) • Gymnastické disciplíny <ul style="list-style-type: none"> ◦ akrobacie (kotouly, stoj na hlavě, most, váha předklonmo, H stoj na rukou, rozšiř. učivo-přemet stranou, sestava s využitím daných cviků) ◦ přeskok (roznožka přes kozu, náskok do vzporu dřepmo na švédskou bednu), skrčka (hoši) ◦ hrazda po ramena (náskok do vzporu, sešin vpřed, výmyk odrazem jednonož, průvlek do závěsu v podkolení, seskok zákmihem vzad, rozšiř. učivo H podmet ze svisu stojmo, přešvihy 	<p><i>Fyzika</i> - pohyb těles v gravitační poli</p>	<p>Klasifikace herních činností jednotlivce</p> <p>Klasifikace atletických disciplín</p> <p>s důrazem na ocenění zlepšení</p> <p>výkonnosti ve srovnání s 1.pololetím</p>	<p>14</p>	<p>březen duben</p>

	<p>únožmo ve vzporu</p> <p>kruhy (kroužení ve svisu stojmo, houpání, svis vznesmo, překot vzad skrčmo, rozšiř.učivo H-svis střemhlav)</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ kůň našíř (H) – přešvih únožmo vpřed a vzad pravou i levou ◦ kladina - rovnovážné polohy, různé typy chůze, obrat ve výponu, sestava (dívky) ◦ trampolína - skok přímý s vložením pohybů končetin, H-kotoul letmo ◦ šplh na tyči, rozšiř.učivo -šplh na laně s přírazem (smyčkou) 				
<ul style="list-style-type: none"> • Žák zlepšuje individuální techniku jednotlivých herních činností i provedení jednoduchých herních kombinací, dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji, ovládá emoce ve hře. 	<p>Sportovní hry 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • přehazovaná (hra družstev o menším počtu hráčů), hra 6 : 6, vrchní odbití obouruč • košíková (herní činnosti jednotlivce – doskakování, obrana hráče bez míče a s míčem, herní kombinace- hod' a běž, clonění, hra) • florbal (opakování herních činností) • jednotlivce, herní kombinace 2 – 1, řízená utkání) 				květen, červen
<ul style="list-style-type: none"> • Žák dokáže využít zlepšené techniky a fyzické výkonnosti k dosažení vyšších výkonů, snaží se vůlí překonávat některé nepříjemné pocity během výkonu. 	<p>Atletika 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • opakování a rozvoj atletických disciplín (běh na 60 m, základy štafetového běhu, skok daleký, hod kriketovým míčkem oštěpařskou 				

	<p>technikou, souvislý běh 9 minut na dráze, běh v terénu)</p> <ul style="list-style-type: none"> • softbal (taktika, pravidla, hra) , kondiční kopaná či házená (hra) 				
<ul style="list-style-type: none"> • Zvládá a rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti uplatní při hře • Usiluje o zlepšení svých pohybových dovedností • Uplatňuje vhodné a bezpečné chování v zimní přírodě • Předvídá nebezpečí možného úrazu • Dle svých možností ovládá techniku sjíždění a zatáčení na sjezdových lyžích či snowboardu • Seznamuje se s klasickou i volnou technikou běžeckého lyžování • Dle svých možností využívá rekreační možnosti běžeckého lyžování 	<p>Zimní sporty</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bruslení • Sjezdové i běžecké lyžování • Jízda na snowboardu • Bezpečnost v zimním horském terénu 	<p>Lyžařský kurz – primárně určený pro žáky 2. ročníku, v případě volné kapacity pro všechny žáky nižšího stupně gymnázia</p>			

Tělesná výchova

Ročník: 3. (tercie)

Týdenní hodinová dotace: 2 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby:		Doporuč.	
		mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	počet hodin	Termín
<ul style="list-style-type: none"> Žák uplatňuje vhodné a bezpečné chování při tělesné výchově i sportu, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	Bezpečnost a hygiena cvičení	Člověk a zdraví - pohybová soustava člověka, dýchání a krevní oběh, 1.pomoc při úrazech		1	září
<ul style="list-style-type: none"> Žák zná úroveň svých pohybových schopností a usiluje o jejich zlepšování v průběhu školního roku. 	Testování vstupní úrovně pohybových schopností	Fyzika, matematika – způsoby měření výkonů, statistika, hodnocení, směrodatné odchylky Člověk a zdraví - měření tepové frekvence a jeho vyhodnocení, význam rozcvičení před výkonem.	Hodnocení výkonů dle tabulek	4	září
<ul style="list-style-type: none"> Žák chápe význam rozcvičení (zahřátí a protažení svalů) před sportovním výkonem, usiluje o zlepšování své tělesné zdatnosti, v souladu s individuálními předpoklady zvládá osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je v podmínkách soutěže i při rekreačních činnostech, zná základní pravidla a techniky jednotlivých 	Atletika <ul style="list-style-type: none"> atletická abeceda, technika běhu - rozvoj rychlosti (start z bloků, běh přes improvizované překážky, štafetový běh, brzděný běh) vytrvalosti (fartlek, souvislý běh 1 000 -2 000 m), síly, obratnosti nácvik techniky vybraných 	Hudební výchova - dechová cvičení <i>Osobnostní a sociální výchova</i> Osobnostní rozvoj - sebepoznání, sebepojetí, seberegulace, sebeorganizace,	Klasifikace atletických disciplín	21	září, říjen květen, červen

<p>atletických disciplín.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák dokáže využít osvojené techniky k dosažení osobních maximálních výkonů. 	<p>atletických disciplín (běh na 60 m z nízkého startu, skok daleký, hod kriketovým míčkem a granátem, skok vysoký flopem)</p>	<p>psychohygiena</p> <p>Morální rozvoj - hodnoty, postoje, praktická etika</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • Žák zná pravidla sportovních her, ovládá základní technické prvky a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži i při rekreačních činnostech, chápe taktickou stránku sportovních her a dokáže svůj výkon zapojit do hry družstva, dodržuje podmínky fair play - čestného soupeření. • Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, zapojuje se do školních i mimoškolních tělocvičných aktivit 	<p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přehazovaná (chytání a házení,...) • softbal (pro rozvoj rychlosti, upravená pravidla pro tělocvičnu, základní pravidla, technika odpalu, nadhozu, chytání, házení, autování, taktika) • Kopaná – kondiční hra • Odbíjená – herní činnosti jednotlivce, kombinace, základní pravidla žákovské kategorie • Drobné hry – vybíjená, přehazovaná, ringo, freesbee • Pravidla sportovních her • Řízení a rozhodování her 	<p>Občanská výchova – morálně volní vlastnosti, kolektivní pojetí činností</p>	<p>Klasifikace herních činností jednotlivce – testy</p>	<p>24</p>	<p>listopad prosinec leden únor</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Zvládá obtížný prvek s dopomocí • Při cvičení uplatní svůj fyzický fond • Zvládá přemet vpřed, cvičební prvky na hrazdě • Posoudí provedení pohybové činnosti, zjevné nedostatky označí • Eviduje a vyhodnotí určené prvky pohybové činnosti 	<p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Akrobacie – přemety, kotouly, stoje, přeskoky • Cvičení na náradí – hrazda, kladina, šplh na tyči, na laně, švédská bedna 			<p>20</p>	<p>listopad prosinec leden únor</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Používá správnou techniku provedení 	<p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> • Střehové postoje • Pády stranou, vzad 			<p>2</p>	<p>celoročně</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Zvládá a rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti uplatní při hře 	<p>Zimní sporty</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bruslení 			<p>10</p>	<p>prosinec až únor</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Aktivně organizuje svůj pohybový režim • Usiluje o zlepšení tělesné zdatnosti • Odmítá drogy a jiné škodlivé látky • Pohybovou aktivitu provozuje s ohledem k údajům o znečištění ovzduší • Předvídá možná nebezpečí úrazu	Význam pohybu pro zdraví			průběžně	
--	---------------------------------	--	--	-----------------	--

Tělesná výchova

Ročník: 4. (kvarta)

Týdenní hodinová dotace: 2 hod.

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby:		Doporuč.	
		mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky	počet hodin	Termín
<ul style="list-style-type: none"> Žák uplatňuje vhodné a bezpečné chování při tělesné výchově i sportu, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost, odmítá drogy a jiné škodliviny neslučitelné se zdravím a sportovní etikou. 	Bezpečnost a hygiena cvičení	Člověk a zdraví - pohybová soustava člověka, dýchání a krevní oběh, 1.pomoc při úrazech		1	září
<ul style="list-style-type: none"> Žák zná úroveň svých pohybových schopností a usiluje o jejich zlepšování v průběhu školního roku. 	Testování vstupní úrovně pohybových schopností	Fyzika, matematika - způsoby měření výkonů, statistika, hodnocení, směrodatné odchylky Člověk a zdraví - měření tepové frekvence a jeho vyhodnocení, význam rozcvičení před výkonem, otužování organismu	Hodnocení výkonů dle tabulek	4	září
<ul style="list-style-type: none"> Žák chápe význam rozcvičení (zahřátí a protažení svalů) před sportovním výkonem, usiluje o zlepšování své tělesné zdatnosti, v souladu s individuálními předpoklady zvládá osvojované pohybové dovednosti a 	<ul style="list-style-type: none"> Atletika atletická abeceda, technika běhu - rozvoj rychlosti (start z bloků, běh v zatáčce, štafety, brzděný běh) , vytrvalosti (fartlek, souvislý běh 1 200 – 2 400 m), síly 	Hudební výchova - dechová cvičení Osobnostní a sociální výchova	Klasifikace atletických disciplín	21	září, říjen duben až červen

<p>aplikuje je v podmínkách soutěže i při rekreačních činnostech, zná základní pravidla a techniky jednotlivých atletických disciplín.</p>	<p>(základy kondičního posilování, obratnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • nácvik techniky vybraných atletických disciplín (běh na 60 m z nízkého startu, skok daleký, hod kriketovým míčkem, skok vysoký flopem, překážkový a štafetový běh) 	<p>Osobnostní rozvoj - sebepoznání, sebepojetí, seberegulace, sebeorganizace, psychohygienu</p> <p>Morální rozvoj - hodnoty, postoje, praktická etika</p>			
<p>Žák zná pravidla sportovních her, ovládá základní technické prvky a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži i při rekreačních činnostech</p> <p>Chápe taktickou stránku sportovních her a dokáže svůj výkon zapojit do hry družstva, dodržuje podmínky fair play- čestného soupeření.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivně vstupuje do organizace svého volného času • Dokáže řídit sportovní utkání vrstevníků • Tvořivě osvojené pohybové dovednosti při hře, soutěži • Podílí se na prezentaci pohybových aktivit • Užívá osvojené názvosloví • Samostatně zorganizuje turnaj • Spolurozhoduje hry a soutěže • Rozlišuje práva a povinnosti hráče, diváka, rozhodčího a organizátora 	<ul style="list-style-type: none"> • Softbal (pro rozvoj rychlosti), upravená pravidla pro tělocvičnu, pravidla, technika odpalu, nadhozu, chytání, házení, autování, taktika • Kopaná • Košíková • Odbíjená – herní činnosti jednotlivce, kombinace, základní pravidla žákovské kategorie • Drobné hry – vybíjená, přehazovaná, ringo, freesbee • Pravidla sportovních her • Řízení a rozhodování sportovních her 	<p>Sociální rozvoj - komunikace, kooperace, kompetice</p>	<p>Klasifikace herních činností jednotlivce – testy</p>	<p>24</p>	<p>listopad prosinec duben až červen</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Zvládá obtížný prvek s dopomocí • Zvládá jednoduché taneční kroky, tančí s žákem opačného pohlaví • Při cvičení uplatní svůj fyzický fond 	<p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Akrobacie – přemety, kotouly, stoje, přeskoky • Cvičení na nářadí – hrazda, kladina, 			<p>20</p>	<p>listopad až únor</p>

Školní vzdělávací program GPJP

<ul style="list-style-type: none"> • Používá správnou techniku • Vyhodnotí určené prvky pohybové činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • šplh na tyči, na laně, švédská bedna • Rytmická a kondiční gymnastika 				
<ul style="list-style-type: none"> • Používá správnou techniku provedení 	Úpoly <ul style="list-style-type: none"> • Střehové postoje • Pády stranou, vzad 			3	průběžně
<ul style="list-style-type: none"> • Osvojené dovednosti uplatňuje při hře – lední hokej • Zvládá pohyb na bruslích všemi směry 	Zimní sporty <ul style="list-style-type: none"> • Bruslení 			12	prosinec až únor
<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje v daných podmínkách školy základní myšlenky olympijského hnutí • Soupeří čestně • Pomáhá handicapovaným lidem • Respektuje osoby opačného pohlaví 	Historie a současnost sportu <ul style="list-style-type: none"> • Význam sportu pro vzájemné porozumění a přátelství • Historie sportu a OH • Ochrana přírody při masových sportovních akcích 	<i>Environmentální výchova</i> životní prostředí a jeho ochrana		3	průběžně

6. Hodnocení žáků a autoevaluce školy

6.1 Pravidla pro hodnocení prospěchu žáků

6.1.1 Způsoby hodnocení

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků Gymnázia prof. Jana Patočky je součástí jejich výchovy a vzdělávání a provádí se klasifikací – známkou.

Výsledky klasifikace uvádí škola na vysvědčení. Hodnocení žáků se řídí především ustanoveními zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a vyhlášky MŠMT ČR č. 13/2005.

V průběhu vzdělávání se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková. Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a výstupů žáků v jednotlivých vyučovacích předmětech. Celková klasifikace žáků v jednotlivých předmětech se uskutečňuje na konci prvního a druhého pololetí školního roku.

Prospěch žáků v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

Stupeň prospěchu stanovuje učitel, který vyučuje příslušnému vyučovacím předmětu. Ve vyučovacím předmětu, v němž vyučuje více učitelů, je stupeň prospěchu za klasifikační období stanoven po vzájemné dohodě. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých vyučovacích předmětech na konci klasifikačního období se stupeň prospěchu neurčuje pouze na základě průměru z průběžné klasifikace za příslušné období, ale přihlíží se i k práci žáka při vyučování, při domácí přípravě a zvláště je hodnocen aktivní, samostatný a tvůrčí přístup k práci na samostatných projektech.

Vyučující vede přesnou evidenci o každé klasifikaci žáka.

Zákonný zástupce žáka, příp. zletilý žák je informován o prospěchu:

- p) na třídních schůzkách pro rodiče, konaných nejméně dvakrát ročně (písemná forma),
- q) třídním učitelem nebo vyučujícím příslušného předmětu, pokud o to zákonný zástupce, či zletilý žák požádá,
- r) třídním učitelem a výchovnou poradkyní v případě mimořádného zhoršení prospěchu nebo chování, a to bezprostředně a prokazatelným způsobem.

6.1.2 Kritéria hodnocení

Pro potřeby klasifikace se vyučovací předměty rozdělují do dvou skupin:

1. předměty s převahou teoretického zaměření
2. předměty s převahou výchovného zaměření

6.1.2.1 Klasifikace v předmětech s převahou teoretického zaměření

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se zejména hodnotí:

- » ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů a schopnost vyjádřit je
- » kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované činnosti
- » schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu, hodnocení a analýze jevů a zákonitostí
- » schopnost využívat a zobecňovat zkušenosti a poznatky získané při praktických činnostech
- » logika, samostatnost a tvořivost myšlení
- » přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu
- » kvalita výsledků činnosti
- » osvojení účinných metod samostatného studia a samostatných činností - referáty, seminární práce, apod.

Výsledky vzdělávání žáka se klasifikují podle této stupnice:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti požadované učebními osnovami uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Téměř samostatně uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Nepatrné chyby se objevují zřídka a žák je sám bez upozornění opraví.

Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Výsledky jeho činností jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty a zpracovat kvalitní samostatné práce.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti požadované učebními osnovami v podstatě uceleně. Vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo za menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Kvalita výsledků činností je zpravidla bez podstatných nedostatků, nepodstatné chyby se projevují častěji, žák je dokáže sám opravit. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty a zpracovat samostatné práce.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí požadovaných učebními osnovami nepodstatné mezery. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických úkolů s chybami. Uplatňuje poznatky a hodnotí jevy a zákonitosti převážně na základě podnětu učitele. V logice myšlení se vyskytují méně závažné chyby.

Výraznější nedostatky se projevují v kvalitě výsledků jeho činnosti. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení poznatků požadovaných učebními osnovami závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků k výkladu a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují často závažné chyby. Výsledky jeho činnosti často nejsou kvalitní. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Není schopen samostatné práce.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si poznatky požadované učebními osnovami neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. V požadovaných intelektuálních a motorických činnostech má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s výraznou pomocí učitele. V logice myšlení se objevují závažné chyby. V jeho projevech se vyskytují velmi časté nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

6.1.2.2 Klasifikace v předmětech s převahou výchovného zaměření

Do skupiny předmětů s převahou výchovného zaměření patří předměty Tělesná výchova, Výtvarná výchova, Hudební výchova.

Při klasifikaci výsledků v těchto předmětech se zejména hodnotí:

- » stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu
- » osvojení potřebných vědomostí, dovedností, činností a jejich tvořivá aplikace
- » poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti
- » kvalita projevu
- » vztah žáka k činnostem a zájem o ně
- » v tělesné výchově, s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu a stupni tělesného vývoje žáka, všeobecná tělesná zdatnost, výkonnost.

Výsledky vzdělávání žáka se klasifikují podle této stupnice:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá svých osobních předpokladů a velmi úspěšně je podle požadavků učebních osnov rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální. Osvojené dovednosti, vědomosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, tělesnou kulturu a o veřejné dění.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný, využívá svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků učebních osnov. Žák převážně tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nepoužívá dostatečně svých schopností v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý a dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti, dovednosti a návyky mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Své minimální vědomosti a dovednosti aplikuje jen s velkou pomocí. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o činnost.

6.1.2.3 Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

Podklady pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka získává učitel během celého klasifikačního období zejména těmito metodami a prostředky:

- » soustavným sledováním výkonu žáka, úrovně osvojených dovedností a kvality jeho přípravy na vyučování
- » různými druhy zkoušek (zkoušky písemné, ústní, praktické)

písemným projevem se rozumí:

- » písemná práce – kontrolní (daná osnovami předmětu), ostatní testy či práce
- » výtvarná práce
- » seminární práce
- » protokoly laboratorních cvičení, referáty
- » reflexe povinné četby
- » výpisky z doporučené literatury (pokud jsou zadány jako domácí nebo samostatná školní práce)
- » písemné práce domácí

ústním projevem se rozumí:

- » ústní zkoušení při hodině vyučovaného předmětu: žák musí být vyzkoušen během klasifikačního období z každého předmětu minimálně jedenkrát

praktickým projevem se rozumí:

- » výkon žáka na výcvikových kurzech a praktických cvičeních
- » práce žáka při terénních pracích a laboratorních cvičeních

Učitel je povinen vést ucelenou a přesnou evidenci o každé klasifikaci žáka. Při dílčí klasifikaci lze používat i bodování, které se pak převádí na známky.

Způsob, kterým vyučující dospěje k uvedenému hodnocení, je plně v jeho kompetenci, při zachování následujících pravidel:

- r) objektivita hodnocení
- s) komplexnost hodnocení
- t) zohlednění tendence výkonu žáka

u) veřejnost hodnocení

Výsledek klasifikace žáka při ústním zkoušení je vyučující povinen oznámit ihned (včetně zdůvodnění).

Výsledek klasifikace žáka při písemném projevu je vyučující povinen oznámit:

- » nejdéle do týdne od písemného testu, krátké písemné práce
- » nejdéle do dvou týdnů od kontrolních prací, či hodinových písemných prací

Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhnou učitelé rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nehromadily v určitých obdobích. Termín rozsáhlé kontrolní písemné práce (doba na vypracování – 1 vyučovací hodina, ve vyšších ročnících i více) oznámí vyučující žákům alespoň 7 dnů předem, v jednom dni mohou žáci konat jen jednu rozsáhlou (tj. hodinovou či vícehodinovou kontrolní písemnou práci).

6.1.2.4 Zkouška na doplnění klasifikačních podkladů

Jestliže učitel nemá dostatek podkladů pro hodnocení z důvodu nepřítomnosti žáka ve výuce, může, resp. musí (v závislosti na počtu hodin, jichž se žák nezúčastnil) nařídit doplňkovou zkoušku. Podrobnosti k realizaci doplňkové zkoušky jsou obsaženy ve školním řádu (Výchovná opatření, hodnocení a klasifikace).

6.2 Pravidla pro hodnocení chování

Pravidla pro hodnocení chování se řídí zásadami uvedenými ve školním řádu GPJP a je na vysvědčení hodnoceno stupni hodnocení (vyhláška č. 13/2005):

1 – velmi dobré

chování v souladu s platnými předpisy, objevují se ojedinělé drobné přestupky proti školnímu řádu, které se ale neopakují

2 – uspokojivé

chování s opakujícími se drobnými přestupky proti školnímu řádu, které neustanou ani po důtce třídního učitele, nebo chování se závažným přestoupením školního řádu

3 – neuspokojivé

chování s opakovanými závažnými přestupky proti školnímu řádu, které neustanou ani po důtce ředitele školy, nebo chování zvláště zavrženíhodné

6.2.1 Výchovná opatření

- u) Pochvala třídního učitele
- v) Pochvala ředitele školy
- w) Napomenutí třídního učitele
- x) Důtka třídního učitele
- y) Důtka ředitele školy
- z) Podmínečné vyloučení
- aa) Vyloučení ze studia

Pokud žák velmi závažným způsobem poruší školní řád (výrazný rozpor s mravními i legálními požadavky na chování žáka školy či občana) nebo je trvale porušuje (např. neomluvené absence),

může být žák podmíněčně vyloučen. Pokud v době podmíněčného vyloučení poruší opět školní řád, z kterého plyne trest, může být vyloučen ze školy.

O výchovných opatřeních e), f), g) rozhoduje ředitel školy po projednání na pedagogické radě.

O udělení výchovných opatření je zákonný zástupce žáka, příp. zletilý žák uvědoměn písemně třídním učitelem.

6.3 Autoevaluace školy

Autoevaluace, resp. vlastní hodnocení školy hraje důležitou součást koncepce výchovy a vzdělávání na GPJP. Vlastní hodnocení školy je jednak legitimní potřebou veřejnosti získat informace o studiu na GPJP, potřebou žáků získat o sobě obraz, potřebou učitelů samotných získat zpětnou vazbu o smysluplnosti své práce a v neposlední řadě potřebou vedení školy formulovat koncepci dalšího rozvoje školy.

Vlastní hodnocení školy je zaměřeno na:

- » cíle, které si škola stanovila zejména v koncepčním záměru školy a ve školním vzdělávacím programu, a jejich reálnost a stupeň důležitosti,
- » posouzení, jakým způsobem škola plní cíle podle písmene a) s přihlédnutím k dalším cílům uvedeným zejména v rámcovém vzdělávacím programu a odpovídajících právních předpisech,
- » oblasti, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků, a oblasti, ve kterých je třeba úroveň vzdělávání zlepšit, včetně návrhů příslušných opatření
- » účinnost opatření podle písmene c) obsažených v předchozím vlastním hodnocení

Při tvorbě vlastního hodnocení školy vycházíme z platného školského zákona (č. 561/2004 Sb.) a vyhlášky, kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy (č. 15/2005 Sb.).

Na počátku každého školního roku budou stanoveny:

- » cíle hodnocení školy podle koncepčního plánu jejího rozvoje a podle ŠVP (cíle budou vycházet z výsledků předchozího vlastního hodnocení školy)
- » kritéria pro hodnocení hlavních oblastí
- » struktura vlastního hodnocení
- » časový plán

Tyto body budou projednány na pedagogické radě do konce září školního roku, v němž se má vlastní hodnocení uskutečnit, a budou zveřejněny na webu školy. Pro vlastní hodnocení školy bude ustanoven tým, který bude autoevaluační procesy a aktivity řídit a koordinovat, zpracovávat i analyzovat výsledky.

Oblasti vlastního hodnocení školy:

- » podmínky ke vzdělávání
- » průběh vzdělávání
- » podpora školy žákům, spolupráce s rodiči
- » výsledky vzdělávání
- » řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pracovníků
- » úroveň výsledků práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

V následující tabulce jsou uvedeny hlavní oblasti hodnocení včetně příkladů nástrojů a časového harmonogramu:

6.3.1 Cíle, kritéria, nástroje a časové rozvržení vnitřního hodnocení školy

Cíl	Kritérium	Nástroje	Časové rozvržení
příjemné a dlouhodobě udržitelné prostředí, které bude podnětné pro studium, při zhodnocení vnitřních a vnějších podmínek vzdělávacího procesu	aktivní přístup žáků ke studiu, spokojenost na straně žáků i učitelů	hodnocení akcí školy, dotazníky, SWOT analýza	roční plán vnitřního hodnocení školy
kvalitní studijní výsledky žáků, kvalitní a odpovědná práce učitelů při naplňování záměrů školy	úroveň výuky, úroveň výsledků vzdělávání a výchovy v jednotlivých ročnících a závěrečných maturitních zkoušek	srovnávací testy, přehledy výsledků, hospitace vedení školy, hodnocení práce předmětových komisí, dotazníky pro maturanty,	roční plán vnitřního hodnocení školy
podpora žáků vzhledem k jejich individuálním možnostem	spokojenost žáků a rodičů	nabídka volitelných předmětů, podpora účasti v soutěžích a individuálních projektech, individuální konzultace, spolupráce výchovnou poradkyní a PPP, pravidelné třídní schůzky, vysoká informovanost rodičů pomocí systému Katedra i osobně učiteli	průběžně
kvalitní vedení managementu školy a odborný růst pedagogických pracovníků	úroveň manažerské práce a úroveň vzdělávacích kursů	dotazníky prováděné externí firmou, individuální hodnocení kursů	průběžně, dotazníky prováděné firmou 1x za 2 roky